

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Pisarne šte. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona šte. 74.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona šte. 188.

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 20 strani.

Kam plove slovenska mladina?

O tem tako važnem vprašanju prinaša zadnja »Mladost« izvajanja, ki so v sedanjih dneh tako potrebna, da je treba z njimi seznaniti širše kroge. Naša dolžnost je slovensko javnost, kar je spada v krščanski tabor, in te je ogromna večina, pa tudi druge dobromisleče ljudi opozoriti na nekatere pojave v našem javnem življenju, ki nam kvarijo in trujejo našo mladino.

Kaj mislimo? Zadnje mesece opazujemo pri vsaki demonstraciji v Ljubljani udeleženo iz ključno le mladino, neizvzemši z n s k e. Dijak, dijakinja pa vaje — to vidiš, kadarkoli se je treba za kaj ogorčevati in manifestirati, valiti se po ulicah razgretih obrazov in hripavih grl. Fantje in dekleta, držeči se za roko, v dolgi vrsti, mlada lica, izkažena od strasti.

Velikokrat je prav, da se v masah demonstrira. Tako so tudi delavci svojčas demonstrirali za volivno pravico, ker pa so bili odrasli možje zraven, ni prišlo do neredov. Zadnji čas pa je na Slovenskem na dnevnem redu, da manifestacije delajo otroci, nedorasla bitja obeh spolov, ki ne čutijo odgovornosti za posledice svojih nastopov. Otroci vladajo, nedorasli diktirajo odraslim, kaj naj mislijo in kako naj čutijo.

Mi ne stojimo na stališču, da naj dijak čepi samo pri knjigah, in znamo tudi vpoštevati dostojne manifestacije, ki namen, za katerega so uprizorjene, tudi dosežejo. Vemo pa na drugi strani, da kakor družbi škoduje neprestano gospodstvo ulice, tako mladino popolnoma demoralizirajo neurejeni nastopi v temni noči, v gneči, v kateri se poleg dobromislečih elementov nabirajo tudi postave dvomljive vrednosti, ki vporabljajo take prilike, da dajo duška svojim, večinoma nesocialnim nagonom.

Da je resnica, kar tu povdarjamo, vedo in čutijo vsi treznomisleči, samo povedati si tega nihče ne upa. Mi pa naglas in javno pribijemo: Ne boste veselili tega naraščaja! Fantu od 10. do 15. leta škoduje nočna atmosfera, ker njegovi možgani niso še dovolj krepki, da bi se uprli mikom in sugestijam teme in množice. Znanstveniki pravijo, da so pojavi v množici

hipni, povdarjajo pa tudi, da vtisi množice in teme v duši neoraslih ne ostanejo brez sledi. Talenti in voditelji se ne porodijo iz množice, marveč se v tihoti pripravljajo. Kdor se le na ulici uči in razvija ob manifestacijah, in naj bodo še tako upravičene, ta ne bo prišel delj, kakor do kričanja, kar je zelo nizka šarža. Idealizem, ki se neti in vzbuja v mladi štirinajstletni duši ob umetnosti, zgodovini, znanosti, se, prezdaj prenešen iz tihe snovalnice duha na ulico, pretvori v nestrpnost, sovraštvo in omejenost. Moderni francoski, italijanski in ruski naraščaj je ničvreden; kar poraja nad drugimi štrlečih duhov, so zelo nizke in neduhovite vrste, saj vemo to iz Sanina. Vsa ta mladina se je izobrazila na ulici, po tem je tudi njena poznejša vrednost.

Kaj pravijo naši vzgojeslovci? Ali so brez moči? No, to je tudi stvar, za katero se ne bomo mi brigali. Svojo dolžnost poznamo. Naša mladinska organizacija bo skrbela, da ohrani krščansko-socialno mladino čilo, zdravo, podjetno in pogumno, vedela pa bo tudi varovati jo sirovosti in kričavosti. Prepričani smo, da bomo v tem oziru imeli naše kmečke fante visoko izobražene in disciplinirane. Hruščiči ne bodo rešili slovenskega naroda, preje ga znajo upropastiti in potisniti sovražniku naravnost v žrelo.

Naša duhovščina, naši izobraženci posvetnjaki, naši organizatorji bodo slejko prej gledali na to, da naš narod čimdalje bolj izobrazijo, našo mladino pa vzgoje, da se bo godna in trezna lotila velikega dela, ki čaka naš majhni narod. Pri plugih in v naših društvih se bodo porodili tisti duhovi, ki bodo narod vodili in pa tudi rešili. Fantov rabimo, ne fantalinov. O dekletih še ne govorimo, ker je prežalostno. Toliko lahko povemo, da na ulico ne spadajo med maso. Bilo bi znamenje propada, ako bi se našega ženstva splošno polotila bolezen mase. Hvala Bogu, da temu ni tako. Usodo bodo našemu narodu pisale naše gospodinje, naše družtenice, naše učiteljice v marljivem, podrobnem in vztrajnem delu med ljudstvom.

To je bilo potrebno, da se je v tem času povdarilo. Treba duhove pomiriti. Ulica je danes za narod, jutri bo lahko proti ogromnemu delu naroda. Je že tako bilo in zna zopet priti. Mi pa svoje energije

je porabimo zdaj bolj kot le prej za pokulturenje, ne pa za pohujskanje mladine. Naj ne bo mladeniške prireditve na deželi, da ne bi povdarjali te misli. Z ad n j i čas je, da zmaga zdravi razum.

Kranjsko vinarstvo.

Deželna anketa o razpečevanju kranjskih vin.

V četrtek se je vršila pri deželnem odboru kranjskem anketa, ki se je imela baviti z vprašanjem, kako pomagati kranjskim vinorejcem v njihovi sedanjih krizi. Predsedoval je anketi deželno-kulturni referent grof Barbo, navzočih je bilo dvajset strokovnjakov, ki so povedali svoje mnenje.

Vinarski nadzornik G o m b a č je povdarjal, da je na Kranjskem letos obilica vina, ki se vkljub nizkim cenam ne more prodati. Dolenjci prodajajo po 24 do 52 K hl. Vipavci po 18 do 32. Poleg tega se pa še uvažajo tuja, zlasti tirolska vina. Letošnji pridelek na Kranjskem znaša okroglo 300.000 hl. Vsako leto pa bo vina več, v kratkem času bomo pridelali po 450.000 do 500.000 hl vina. Treba torej iskati v inozemstvu trga za naša vina. Nasvetuje sledeče:

1. V Ljubljani se naj napravi centralna vinska klet z vinotočem samo za kranjska vina.

2. Isto se zgodi po raznih mestih: v Celovcu, Pragi, Lvovu, v Šleziji, na Dunaju.

3. Sestavijo se naj lokalni odbori po deželi, ki naj centralo obveščajo o pridelkih, cenah itd.

4. Zato se naj osnuje deželna vinarska zadruga.

5. Dobiti treba potovalcev, ki naj osebno obiskujejo odjemalce vina tam, koder ni vinotočev.

6. Udeleževati se treba razstav in tam razstavljati zlasti stara vina v steklenicah. Vipavska vina naj bi si iskala trga na Ruskem.

7. Doseči treba od države olajševalne tarife na železnicah in carinske ugodnosti.

Centralna klet v Ljubljani bi morala biti zaradi užitnine izven mestnega pomerja. Doslej je bila samo deželna poskuševalna

klet, ki jo je vzdrževala c. kr. kmetijska družba. Govorniku, ki je zdaj v državni službi, mi dovoljeno dalje pri njej sodelovati. Odslej naj bi vodil tako deželno poskuševalno klet centralni odbor te vinarske zadruge. Točilo naj bi se od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 7. ure popoldne.

Dr. H o č e v a r, zadržan v državnem zboru na Dunaju, je poslal svoje mnenje pismenim potom ter pravi:

K točki prvi bi izrazil svoje mnenje v tem smislu, da bi se dalo razpečevanje naših domačih vin — in torej tudi vina iz krškega okraja — najlažje pospeševati z ustanovitvijo vinarskih zadrug v večjih vinorodnih krajih na Kranjskem, torej tudi vinarske zadruge v Krškem za krški okraj. Te zadruge bi sprejemale vina svojih članov, bi z njimi pravilno kletarile in zanje iskale kupcev.

Obenem pa bi se moralo ustanoviti v Ljubljani, v večjih mestih po Gorenjskem, zlasti v Škofji Loki, v Kranju, v Radovljici ali na Bledu itd. ter tudi po Koroškem (v Beljaku, v Celovcu) na račun vinarskih zadrug zaloge vina, vinotoče en gros, kjer bi se prodajalo zdravo, pristno vino po primernih cenah.

Na ta način bi vpeljali naša vina v dotične kraje in izpodrinilo bi se vse, kar pride pod imenom vina iz Ogrske in drugih dežel po neprimerno nizkih cenah.

Vinarske zadruge in vinske zaloge bi pač rabile mnogo kapitala, a podpirati bi jih morale država in dežela. V teh zadrugah in zalogah bi se skrbelo za dobro kletarstvo in posredno bi se vplivalo tudi na producente, da sadijo boljše vrste trt in producirajo enotnejše vino kakor doslej. Ko bode naš vinski pridelek boljši in enotnejši, potem šele ga bomo mogli ponuditi na širši trg in ga spečavati tudi v daljnih krajih, osobito na Češko.

Anketa naj bi se izrekla tudi za to, da na Dolenjskem ne kaže še dalje rigolati in vinogradov ustvarjati tam, kjer ni lega posebno ugodna. Dolenjci bomo kmalu trpeli pod konkurenco kvalitativno in kvantitativno boljših belokranjskih vin, katerih produkcija bode vedno cenejša kakor je produkcija dolenjskih vin.

K točki 2. bi jaz izrazil skromno svoje mnenje, da bi se naj določilo posebej za Dolenjsko (krško-kostanjeviški-mokronoški-trebanjski sodni okraj) za pričetek tr-

LISTEK.

Pismo iz Carigrada.

(Pisal dr. L. Lénard.)

Na svoje stare dni sem se spet enkrat odpravil na pot. Ne pišem, da sem prijel za popotno palico, ker sem se že davno zarekel in zaobljubil, da si ne kupim nobene palice in dežnika več, ker ju prvi dan kje pozabim, in pa da bom nosil vedno najslabši klobuk, da ga ne morem kje zamenjati.

To pot sem jo mahnil proti jugu in sicer naravnost v Carigrad pogledat, če se tam kaj pripravlja na vojsko.

Gospodje, moji rojaki, ki so že obiskali Carigrad in ga tudi opisovali, bi ga zdaj, čez nekaj let, komaj spoznali, tako so ga »reforme« spremenile. Seveda je ostalo še nekaj spominov na prejšnje čase in ostanki staroturške in azijske kulture so se čudno zmiešali z novimi reformami. Tako na primer sem našel v neki ulici napis: »Raseur & Friseur Salon. — Tukaj se brije češe in striže in uši iščejo.«

Maló dalje je bilo pa veliko, lepo izložbeno okno in v njem vsakovrstne tiskovine v vseh mogočih barvah. Na trgovini se je bleščal napis: »Trgovina s programi in političnimi govori.«

Pogledam v okno.

Najprej opazim na steklu prilepljen košček belega papirja, na katerem je bilo napisano z roko: »Tretjega družabnika za ustanovitev vseturške iredentovske stranke iščeta — Ali-bej in Mahmut-beg.«

V oknu zagledam veliko tablo z napisom: »Tu se izdelujejo, popravljajo in prenovljujejo politični programi vsake vrste vseh strank v poljubni velikosti po najnižjih cenah. V zalogi imamo solidno izdelane programe za: turško radikalno napredno, mladoturško liberalno, vseturško socialistično, muftijsko klerikalno, staroturško konservativno stranko, dalje za organizacijo makedonske revolucije, arnavtovskih roparjev in grških tatov. Stari programi se zakrpajo hitro in po ceni. Za vsak pri nas izdelan program jamčimo, da bo držal dve leti. Istotako se pri nas izdelujejo in popravljajo politični govori vsake vrste in v poljubni dolgoti, temperamentni, soljeni, pikantni! Dalje imamo v zalogi veliko množico medklicev — največji sortiment — za prihodnji državni zbor, pa tudi za shode in druga zborovanja poraben, istotako najrazličnejša obstrukcijska godala in pihala, kravje zvonce, klepetce, piskre itd., črnilnike, nalašč za to izdelane obstrukcijske pulte, ki se dajo hitro in brez nevarnosti za roko razbijača streti — lastna, jako bistro-

umna, patentovana iznajdba — slednjič tudi obliže in obveze. Sploh vse ustavne potrebščine kulturnih narodov.«

Ko hodim po ulici in premišljam, kako bi pričel opazovati turško življenje in mišljenje, mi pride na misel cesarski Dunaj in srce Dunaja, kavarna »Wien«, v kateri je že marsikak slovenski študent presedel svoje semestre in v kateri se je porodilo slovensko »moderno« slovstvo. O, ti revna kavarna in tiste tri punce, ki se sučejo po nji, v zgodovini slovenskega »moderne« slovstva boste imele lepo odmerjeno mesto!

Vprašam na cesti nekega policista, če ni v Carigradu — turškem Stambulu — kakšne kavarne »Stambul«? Policist me pogleda in vpraša, kdo sem. — Potnega lista nisem imel pri sebi in to me je za hip malce pogrelo, toda hitro se pomirim in odgovorim krepko: »Makedonsk revolucionar. — Ah!« zakriči policist, postavi se v svojih širokih hlačah »habt acht« in mi salutuje: »Oprostite, velemožni gospod, skoraj bi vas imel za kakšnega reakcionarja. Nam je naročeno, da moramo na nje strogo paziti. Prosim, gospod revolucionar, kavarna »Stambul« se nahaja v predmestju Galata. To je solidna, rodoljubna kavarna. Tje zahajajo samo napredno-radikalni Mladoturki, makedonski revolucionarji, arnavtski roparji in grški tatje. Dovolite, da vas nekoliko spremim.

Lahko bi vas kdo smatral za kakšnega reakcionarja in potem . . .«

— Potem bi dobil kakšno bombo pod nos,« pretrgam.

— Tudi mogoče, a še lažje bi zmanjkalo mošnjčka v žepu.«

Policist me spremi dober kos pota, potem se pa poslovi uljudno in vrne, jaz grem pa sam v pokazani smerj dalje.

Grem nekoliko dalje in zagledam park, v parku pa poslopje, za katero je leta 1844. skoval nek rodoljubljen pisatelj po dolgem premišljevanju — kakor sam opisuje v Bleiweisovih »Novicah« — besedo »Vstranišče«. Pred vhodom pa sedita v polni uniformi dva ruska generala na klopi in vsak drži v roki debelo knjigo in pišeta, da jima je pot tekel z obrazov.

Pozdravim ju po rusko in vprašam kaj delata.

— Midva sva tukaj »pa službjé«, odgovorita.

— Kakšno službo pa imata tu?« vprašam dalje.

— Po komandirovkje ot vavenavo ministerstva.«

Jaz se silno začudim, čemu bi rusko vojno ministrstvo komandiralo dva stara generala v Carigrad pred to čudno mesto ter ju prosim, naj mi stvar razložita.

— Vidite,« — prične starejši po službi, — »ruska vlada naju je poslala v Carigrad študirat turške reforme, da jih potem

glatve dan okrog 5. oktobra, ker prej grozdje nikjer še ni zrelo, vsaj v normalnih letih ne, in ker se le kvaliteta in renomeju vina škoduje, ako sme vsak trgati kadar hoče, tudi če je njegovo grozdje še popolnoma brez sladkorja.

Gospod cesarski svetnik P i r c: Razmere so bistveno iste, kar se tiče produkcije, kakor so bile pred trno ušjo. Izpremenilo se je le to, da je nastopila konkurenca dobro organizirane vinske kupčije. Izgubili smo Koroško, ki je bila včasih dober odjemalec. Naši veščaki niso razumeli vinski pridelavec spraviti na trg. Gostilničarji, ki kupujejo od vinskih trgovcev, so popolnoma od njih odvisni. Popije se preveč piva, kar škoduje vinski porabi. Pomoč je mogoča samo v vinarskih zadrugah, ki naj bodo združene v deželni zvezi vinarskih zadrug. Ekspert naših vin se pa ne bo dosegel toliko časa, dokler nima enakosti vin, kakor je dobro povdarjal državni poslanec dr. Hočevnar. Ustvariti moramo svoje kranjske standard-vino. Preskuševalna klet v Ljubljani je potrebna. Vinski producent mora ustvariti tako vino, kakor ga odjemalec hoče imeti. Francoz razpečava vedno enaka vina. Brez kupiranja vina ni trgovine. Konsumentu se mora dati vino, kakršnega zahteva. Z vsemi silami je delati na to, da se osnujejo vinarske zadruge, ki se naj združijo v svojo zvezo. Seveda bo treba za to velike podpore, a mi moramo priti na svetovni trg, da ne bomo navezani le na lokalne potrebe.

Gospod ravnatelj R o h r m a n: Položaj na Kranjskem je danes tak, da je bolje v Ljubljani začeti nego na deželi. Vinogradniki so premalo dovzetni za združno delo, manjka moči za vodstvo. V Novem mestu je že obstajala vinarska zadruga, ki je pa morala prenehati, ker se vinogradniki niso zanj nič zanimali. Tudi te zadruge, ki se zdaj nameravajo, se ne bodo mogle razviti. Pač pa bi se razvila deželna zadruga v Ljubljani, kjer se strinja produkcija cele dežele. Sedanje vinske trgovine v Ljubljani nam ne koristijo, ampak bolj škodijo, ker nam uvažajo sem tuja vina. Ljubljana je ugoden teren za prodiranje. Prava pot bi bila: Najprej ustanoviti centralo v Ljubljani, potem zadruge po deželi, in koder niso mogoče zadruge, naj bi se osnovala posredovalnice.

Predsednik trg. in obrtne zbornice g. L e n a r č i č je tudi za združni princip. Žal da manjka za to osebne poštovanosti. V Ljubljani se osnuje centralna klet, za kar pa treba obilo denarja.

Grof M a r g h e r i naglašuje, da se je okus občinstva na Kranjskem zelo zboljšal. Producent mora vsled tega zboljšati kvaliteto tudi za domači trg. Če smo v Novem mestu propadli, nič ne dé, bomo pa še enkrat začeli!

C. kr. kletarski nadzornik S k a l i c k ý: Treba je: 1. povdigniti konsum vina doma, 2. izvoz vina. Zunaj bi se dal pridobiti češki trg, a ta zahteva enotno pijačo. V Pragi na razstavi so naša vina jako ugajala, a v veliko zadrego pridemo, če hočemo dobiti takih vin. Ustvariti moramo vinski tip kranjske dežele. Osnuje se naj splošna vinska klet v velikem slogu v Ljubljani. Vodi jo naj strokovnjak, ki naj tudi druge dežele študira, da spozna zahteve. Vinski trgovci nam zdaj spravljajo tuja vina tudi na Dolenjsko, nimamo pa vinskih trgovcev, ki bi uvažali naša vina. Pri kmetu ni smisla za vinsko združništvo. Kdo bo kupoval vina

za centralo, morajo odločiti lokalni odbori. Gospod D o l i n a r meni, da bi bila centrala prepočasen aparat. Ljudje hočejo novega vina in hitro. Gorenjski trg si morajo Dolenjci na novo osvojiti. Gostilničarji glasu naših vin mnogo škodujejo, ker ne znajo ravnati z njimi.

Deželni poslanec L a v r e n č i č izjavi, da bi Vipavci z veseljem pozdravili deželno centralno klet v Ljubljani z odbori po deželi. Pristopila bi tudi vipavska vinarska zadruga, kateri manjkajo zdaj sredstva, da bi sama razpečevala v daljnih krajih.

Slednjič je bilo soglasno sprejeto, da se priporoča ustanoviti deželno vinarsko centralno zadrugo s kletjo v Ljubljani. Po mnenju g. G o m b a č a bi bilo treba za to kapitala 400.000 do 500.000 K.

Dr. L a m p e naglašuje, da je treba takoj kaj storiti. Govoril je že osebno z zastopniki češkega združništva, ki so prijazni misli, da bi Čehi stopili v stik s slovenskimi producenti, a domačini morajo sami siliti na trg. Dokler nimamo združne organizacije, naj bi kapitalno krepkejši večji producenti tudi sami kaj storili za reklamo po Češkem in v Galiciji, da tako najdemo pot na svetovni trg.

K vprašanju, kaj storiti za takojšnjo pomoč, se oglasi g. S k a l i c k ý, ki priporoča, naj se Kranjci udeležijo razstave v Pragi. V kratkem izide brošura v češkem jeziku o kranjskih vinih, ki se bo razposlala. Dobro bi bilo, če bi posojilnice podpirale razpečavo te reklamne knjižice.

Gospod vodja R o h r m a n: Treba je takoj kaj ukreniti. Lokalni odbori naj se osnujejo takoj po vseh vinorodnih krajih, ki naj posredujejo vinsko kupčijo. Časnikom naj se prilože ofertne liste. Pivo naj se pa bojkotira.

Gospod U r š i č, načelnik vipavske zadruge, povdarja, da je največje važnosti dobiti potovalca, kajti sama reklama ne pomaga mnogo, ako ne pride oseba s poskušnjo, ki agitira in takoj sklene kupčijo.

Nato se vrši razgovor o trgatvenem redu. Govorniki so skoro vsi za to, da se ne more določiti vinogradniškomu doba, kdaj smejo začeti s trgatvijo. Grozeča gniloba in tatvina sili vinogradnika, da ne pusti dolgo grozdja na trti.

Gospod U r š i č izjavi, da se čas trgatve zakonito ne da določiti. Pač pa morejo to regulirati zadruge same. Zadruga vsako leto diktira svojim članom, kdaj morajo trgati. Ker vipavska zadruga plačuje pridelavec po vsebini sladkorja, so člani v lastnem interesu prisiljeni, da ga puste dozoreti.

Slednjič se izreče želja, naj deželni odbor deželnemu zboru ne predloži zakonskega načrta, po katerem bi se določil dan trgatve.

Izvolil se je pripravljalni odbor za deželno vinarsko zadrugo. Želje in nasveti v tem oziru se naj pošiljajo na deželni odbor v Ljubljani.

Za naš naraščaj.

Naše stoletje stoji v znamenju neizprosne konkurenčne boja! Že vsak posameznik mora napeti vse svoje sile, duševne in telesne, prirojene in pridobljene, da more z uspehom vztrajati v boju, ki se pripravlja že na vsakem tudi najmanjšem polju človeškega delokroga. Koliko hujši pa je boj naroda proti narodu, države proti državi, pasme proti pasmi. Drug proti drugemu se borimo za obstanek in življenje.

Evropejci proti rumenim azijskim plemenom, Romani proti Germanom in ti proti Slovanom. Za enkrat zmaga je še oni narodi, ki stoje na visoki stopnji kulture, a tudi tem bo kmalu odbila zadnja ura, ker jih je kultura tako omehužila, da jim zmanjkuje naraščaja. In ravno devetnajsto stoletje je dokazalo, da je temu tako in da je bojazen, da bi zmanjkalo za veliko številu ljudi živeže vspričo velikanske iznajdlivosti človeškega duha v iskanju novih virov prehranjevanja, čisto neupravičena. Maltova teorija se torej v praksi ni obnesla. Samo oni narodi imajo prihodnost, ki živé v blagostanju, ki se po svojem številu morejo braniti in imajo veliko ekspanzivnost, imajo delavni moči v izobilju ne samo za lastne potrebe, ampak tudi v bojne konkurenčne svrhe.

Neovržna in izkustveno dogmata je resnica, da je vsakemu narodu bodočnost le tedaj zagotovljena, ako ima zdrav in obilen naraščaj. Kaj nam pomagajo najlepša polja, ako manjka rok, ki bi jih obdelale, kaj nam pomagajo najlepši rudniki, ako nimamo ljudi, ki bi kopali, kaj nam pomaga najlepša ideja, ako je vsled pomanjkanja delavskih moči ne moremo izvršiti? A mi smo zaslepljeni, ker ne vidimo, da imamo vseh energij v izobilju. V tem oziru smo slovanski narodi drugim dokaj naprej, ker smo žilavi in zdravi, toda nepoznanje narodnogospodarskih potreb, velika brezbržnost in kratkovidnost zmanjšujejo to neprecenljivo prednost. S svojim najbolj neizčrpnim kapitalom, z zdravstveno energijo svojega naraščaja, ne umemo štediti, marveč ga trošimo na nedopusten način. Mi ubijamo sami svojo deco!

Kakor nahajamo pri kavkaškem plemenu največjo rodovitnost med slovanskimi narodi, tako je tudi tukaj največja umrljivost. Ako umre v Avstriji na leto 30 odstotkov otrok v prvem letu svoje dobe, umre jih na Ruskem še mnogo več, v Skandinaviji in na Norveškem pa komaj 10 odstotkov. Sedaj pa nekoliko računajmo! Vsak otrok stane svojo mater, predno je zagledal luč sveta, s tem, da je bila deloma za delo nezmožna, deloma potrebovala bolniško oskrbo itd., gotovo povprečno 100 K. V Avstriji imamo okroglo en milijon porodov na leto, in od teh otrok jih umre 300.000. Ako bi jih umrlo samo 10 odstotkov, kakor na Skandinavskem, bi se prihranilo s tem pri 200.000 otrocih, ki bi ostali pri življenju, okroglo 20 milijonov K, ki jih tako zaženemo proč, ne oziraje se na vso škodo, ki vzraste državi in narodu vsled pomanjkanja vojakov, delavcev itd.

Kje pa tiči vzrok tej strašni umrljivosti otrok? Na to nam odgovarja statistika, ki pravi: umrljivost je tem večja, čim manj matere dojé, kajti od tisoč novorojenčkov, kojih matere dojé, jih umre 15, od onih, ki jih pa zalivajo s kravjim mlekom, pa 54, tedaj skoraj štirikrat več.

In kaj sledi iz našega razmotrivanja? Vse naše delovanje glede na naraščaj v njega najnežnejši dobi naj se osredotoči na to, da ustvarimo vsakemu otroku naravnim zakonom odgovarjajoče razmere, to je, ohranimo vsakemu otroku njegovo mater in z njo obstanek, zdravje, srečo njegovo in rodbinsko, narodovo in državno!

1. Pred vsem bi se morale ustanoviti učilnice za mlade matere. Neuka mati stori na prigovarjanje starih mater, tet itd. in ne najmanjše tudi babic, toliko napak, da je v obče sploh občudovati velikansko živ-

ljenjsko energijo in žilavost otroško, da ne umrje. Kako pa naj ve ravnati mlada mati s svojim detetom prav, ako ni imela nikdar prilike se temu priučiti? Ako imamo izučene bolniške strežaje, koliko bolj potrebujemo izučeni strežnec za otroke, ker je organizem otroški neprimerno finejši od organizma odraslega človeka.

2. Materam se mora vcepiti v meso in kri, da je dojenje edino prava, najcenejša in najkomodnejša hranitev otrok. Omogočiti se jej pa tudi mora, da ima svojega otroka pri sebi in da se lahko odtegne ta čas delu, ker delo po tvornicah je najhujši sovražnik dojenja. Bolniške blagajne bi morale izplačati doječi materi bolnišničnino.

3. Treba je napraviti za matere takozvane jaslice, oskrbovališče za mlade matere, skratka najdenišnico. Cesar Jožef II. je leta 1784 ustanovil napravo, ki je bila za oni čas občudovanja vredna, namreč nižjeavstrijsko najdenišnico na Dunaju. Koliko človeškega materiala je rešila pogube ta naprava. Kako velikanske vrednosti je za otroka in mater, ako jo sprejme dežela v svoj zavod, kjer lahko hrani svojega otroka in dobi po vrhu še za to svojo samo ob sebi umevno dolžnost nagrado in odškodnino. Tako se reši gotove smrti ubogo dete. Oglejmo si nekoliko! Kmalu po porodu izpuste mlado mater iz deželne porodnišnice na cesto. Brez denarja, brez perila za otroka, brez stanovanja išče po celnem mestu kake stare ženske, ki jo sprejme pod streho. Pa pod kakšno streho! Brezzračna mokrotna luknja. Kako moremo zahtevati, da bi ostala oslABLJENA mati in neutrjena organizem otroški zdrava? Nedostaje jima hrane, zmrzovati morajo in v takih brlogih, kjer niti za dva odrasla človeka ni prostora, leže na slam, brez plenice, brez postrežbe, neumiti, po pet otrok. Matere pa letajo po ulicah in si iščejo služb, ako jih dobé, ako ne, pa si poiščejo »drugega zaslužka«, češ, ob ugled sem že tako, pa saj fakote ne poginem. Otroku pa se mora zadovoljiti s hrano, ki mu razum črevesnih bolezni prinese tudi tuberkulozo! Čemu ustanavljati hiralnice, čemu sanatorij za bolne na pljučih, ako storimo vse, da že mali otročiček v prvih mesecih pridobi tuberkulozo potom kravjega mleka, ki se šele v poznejših letih pokaže?

Tukaj morajo zastaviti zdravniki, zdravoslovci in drugi merodajni faktorji vse svoje sile! Ravnati se moramo po modernem zdravstvenem principu: Človeka obvarovati bolezni, ohraniti ga zdravega, to je prva dolžnost, v drugi vrsti šele ona, zdraviti bolezen, ki je že izbruhnila. Ako rešimo mlad, neskvarjen organizem otroški, izkopali smo velikanski zaklad energije, delavnosti, zdravja in na ta način smo naložili v tem organizmu porabljeni kapital s 1000 odstotki! S tem seveda ni rečeno, da niso druge zgolj humanitete naprave tudi potrebne. Pa kakaj se humaniteta začne šele takrat, kadar dotični potrebni organizem sam začne vpiti in zahtevati, da se oziramo nanj? Ali tisti ječeči vriski, hripavi glaski, ki prihajajo s shušanih prsec niso vredni, da jih upoštevamo? Vsak jetičnik stane človeško družbo na dan tri krone, mora se lečiti mesece in mesece, predno postane zopet dela zmožen, za kratek čas se pa zopet vrne v bolnišnico! Za tri krone na dan lahko redimo tri zdrave, čvrste ljudi in koliko talentov med njimi! Seveda jetičnika ne smemo pustiti umreti, opozarjam

doma pusti vpeljati. Pred odhodom sva prosila na ministrstvu, naj nama natančneje razloži, kako in kaj imava opazovati?

»Pred vsem si morate napraviti knjigo izhodjaščih (aktov) in vhodjaščih (aktov) in potem zapisati vse, kar pride notri in kar gre ven. Drugo bo že prišlo samo ob sebi.« Tako so naju podučili na ministrstvu. Ko sva pa sem prišla, sva zapazila, da jih gre tu mnogo notri in ven. Torej sva pričela. Jaz pišem »vhodjašče«, moj tovariš Pantalejmon Pafuncijevič pa »izhodjašče«.

Takoj sem razumel, da sta gospoda generala naredila pomoto. Namesto, da bi po naročilu ruske birokracije vpisavala akte, ki gredo v pisarno in iz nje, sta vpisavala ljudi, ki so obiskovali in zapuščali omenjeni kiosk.

Svetujem jima, naj pustita to delo in gresta raje z menoj, našla bosta še več »vhodjaščih« in »izhodjaščih«. Gospoda sta bila hitro zadovoljna, in vsi trije gremo skupaj v kavarno »Stambul« v predmestju Galata.

Ker ni bil pripraven čas, je bilo gostov malo. V kotu je sedel kandidat za turškega modernega pisatelja, obdan z raznimi dunajskimi dnevniki in striže iz njih podlistke. Nekaj mesecev tacega dela in si upa zbrati toliko slovstvenega gradiva, da bo lahko nastopil kot ustanovitelj

najnovejše, najmodernejše smeri v turškem slovstvu. Za to ne bo potreba druzega, kot v mozaik sestavljati izrezke.

Pri srednji mizi je sedel moj znanec, gospod Haram-baša in pušil iz dolge pipe. Moja Rusa si naročila slivovice, jaz pa prisedom k Haram-baši in pričneva igrati »domino«.

Dasiravno odločen naprednjak, se mi je moj prijatelj Haram-baša vendar pričel na tihom bridko pritoževati čez en pojav turških reform. »Popreje sem shajal z mojimi štirimi ženskami čisto lahko,« — tožil je, — »zdaj bo pa še z eno težko! Najbolj varen sem še tukajle v kavarni.«

»Kaj so hareme tudi reformirali?« — vprašam.

»Samo padišahovega ne. Tam obstoje še stari, strogi predpisi našega preroka, morajo si zavijati obraz in noben tuj možki ne sme notri.«

Slednjič se naveličam kavarne in hočem plačati za sebe in za goste ter oditi. Toda kavarnar je spoznal, da sem avstrijski podložnik ter mi odgovori krepko, da Turki bojkotirajo Avstrijo in ne marajo od nje sprejemati ničesar. Tudi denarja ne.

»Če je tako,« — odgovorim, — »potem pa prosim, da mi še daste štiri steklenice in peciva v zavitek in pikolo naj mi ga prinese v hotel,« — ter odidem.

Potem grem naravnost v Sarail in intervjuvat sultana. V selamluku je bilo rav-

no vojno posvetovanje, ko sem prišel. Na hodniku zadenem na svojega znanca Kervil pašo, s katerim sva se za dijaških let večkrat srečavala v gostilni pri »pohanjem kostrunu«. Bil je velik jedec in imel je to posebnost, da je bil pri vseh gostilničarkah dolžan. Zdaj je on načelnik vseh turških zdravstvenih uradov. Ko se pozdraviva, me prime kar za roko in pelje v zborovanje, dasiravno sem se nekoliko upiral, kajti Turki imajo vročo kri in krive sablje in pravijo, da so njihova zborovanja včasih jako burna.

Vstopiva v sobo. Moj tovariš me predstavi zbranim Turkom, ki so še čepeli na nogah po tleh in vlekli iz dolgih pip. Takoj se vidi, da so mladoturške reforme ostale le še bolj na površju in še niso prodrle v notranje življenje. Turki odgovoré na najin pozdrav ter pokažejo na prazen prostor v koticu, kamor lahko počeneva.

Hitro sem zapazil, da je turški finančni minister gledal, kot bi bil nekako v zadregi ali kot, da bi se mene ustrašil. Pomislim, kaj bi to pomenilo, ter se spomnim, da me je, ko sva še skupaj na Dunaju »študirala«, nekoč napumpal v kavarni »Wien« za pet kron. Toda jaz sem se naradil, kot bi to že pozabil in tudi on je hitro sprevidel, da ga nisem prišel terjat, ter se je pomiril.

Na dnevnem redu je bilo ravno vprašanje odmerja med Avstrijo in Turčijo.

Ko se usedeva na lastne noge v kotu sobe, prične gospod veliki vezir: »Neka nova politična težava je nastala na Dunaju. Naš poslanec nam piše, da mu njegov pek noče več kreditirati kruha, ker že od treh mesecev ni poravnal račun, račun pa ni poravnal, ker že od šestih mesecev poslanec ni prejel svoje gaže, mi mu pa ne moremo izplačati gaže, ker so naše blagajnice prazne. Kaj pravite, gospodje, k temu?«

Turki vlečejo iz pip in pokašljujejo. Ker se nikdo ne oglasi, se vtaknem jaz vmes:

»Morda bi bilo dobro, da bi se dalo dunajskemu peku v odlikovanje za njegove velike zasluge za turško stvar red Mohamedove brade.«

Razvnela se je živahna debata. Načeloma so bili vsi za predlog, samo, da so nekateri mislili, naj bi se dal raje red Mohamedove hčere Fatime.

Jaz sem se temu protivil.

»Pomislite,« — sem rekel — »da je dunajskemu peku vseeno, če dobi red Mohamedove brade ali pa Mohamedove hčere. Pomislite pa tudi, da bo treba še večkrat dajati redove, in kdo bo sprejel še red Mohamedove hčere, če ga bo že nekaj let poprej nosil njegov pek.« Toda nisem zmagal in turški selamluk je sklenil, da se dá dunajskemu peku red Mohamedove

le, da se mora to storiti, onega pa tudi ne opustiti.

Ne bodimo ozkosrčni! Vsak otrok, ki je up in nada našega naroda, nam mora biti ohranjen, iz vsakega mora postati na duhu in telesu zdrav, delaven Slovenec. Potem bodo bolnišnica, hiralnica, sanatorij in norišnica za polovico manj polni! In v dosegu tega nam ni treba drugega, nego ravnati se po naravi. Z vsakim otrokom v zdrave, snažne razmere, materi ali dojki v hranjenje, samo malo ozira in truda in obrodilo bode tisočeri sad. Za nas, za narod, za državo v idealnem in materialnem oziru. Pripominjam, da bi najdenišnica v pravih rokah in pod vodstvom izkušenih, moralno visokostojčih faktorjev bila tudi vzgojilnica za matere, ki se pod sedanjimi razmerami, ko pridejo iz bolnišnice, velikokrat še hujše izkvarijo in so potem družbi v nasledjo. Tako bi pa družbi tudi v marsikateri nesrečni nezakonski materi ohranili koristen ud.

Naj bi merodajni činitelji posvetili tej stvari ono pozornost, ki gre tako pomembni stvari.

Dr. med. X.

Slovenskemu narodu.

Nečuvenci, od akademiških oblasti žalibog podpirani nastop nemško-nacionalnega dijaštva na dunajskem vseučilišču je prisilil zatvoritev »akademiške mize« (Mensa academica), kjer je velik del našega dijaštva dobival svoj vsakdanji kruh, ter spravi veliko število naših dijakov na Dunaju v položaj velike bede. Mnogim manjka vsakdanjega kruha! Obračamo se torej na vsa čuteča, nam sorodna srca v domovini in drugod s klicem: Pomagajte!

Naj prispeva vsakter po svojih močeh, da se odpomore trenutni bedi našega dunajskega dijaštva.

Podpisana »Narodna zveza« je v svrhu te pomožne akcije izbrala poseben odbor, v katerem so poslanci: Ivan Šestak, Korošec, Ploj in Žitnik.

Vse darove sprejema odborov blagajnik, dr. Ignacij Žitnik, poslanec, Dunaj, Parlament.

Rojaki in rojakinje! Pomagajte hitro, ker beda je nujna. Osramotili bi svoj narod, ko bi puščali stradati našo mladino, kateri so brezsrčni tuji zaprli vrata. Najlepšo narodno solidarnost pokažemo, ako vzajemno podpiramo svojo po krivici preganjano akademično mladino, v kateri je vtelesena bodočnost naroda!

Dunaj, 4. grudna 1908.

»Narodna zveza« v poslanski zbornici državnega zbora.

Dr. Ivan Šusteršič, načelnik.

Dr. Vinko Ivčević, načelnik.

Rojaki!

Znano je, kako težavno stališče imajo naši visokošolci v tujem mestu. Prezirani od prevzetnih in imovitejših nemških kolegov se morajo skoro od prvega do zadnjega z velikimi težavami boriti za svoj obstanek. »Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju« lajša po svojih skromnih močeh to bedo, a storilo bi lahko mnogo več, ako bi se ga rojaki v

domovini spominjali češče in z izdatnejšimi prispevki. V zadnjih dneh je dosegel terorizem nemških nacionalcev, da se je zapril dobrodelni zavod »mensa academica«, kjer obeduje in večerja večina naših akademikov za majhen denar. To je spravilo našo mladino v veliko stisko. Zahvaljujé se slovenskemu občinstvu za doslej poslane prispevke za uboge slovenske dijake, prosimo še naprej, da bi rojaki ne pozabili slovenskih sinov v najtežavnejšem času, ko se pripravljajo k delu za narod in domovino. Odbor bo po najboljši vesti delil poslane podpore in slovensko občinstvo si je lahko v svesti, da mu bode zagotovljena naša in naše akademične mladine hvaležnost.

Darovi naj se blagovolijo pošiljati društvenemu blagajniku g. Ivanu Luzarju, višjemu revidentu juž. žel. v pokoju na Dunaju, III., Reiserstrasse No. 27.

Za odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju:

Dr. Fr. Vidic, t. č. tajnik.

Dr. A. Primožič, t. č. predsednik.

Na zadnjem občnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik: Dr. A. Primožič, c. kr. vladni svetnik in deželni šolski nadzornik v ministrstvu za bogočastje in nauk; I. podpredsednik: dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik, drž. in dež. poslanec; II. podpredsednik: dr. Ivo Šubelj, c. kr. dvorni tajnik v min. za zunanje stvari; I. blagajnik: Ivan Luzar, višji revident juž. žel. v pok.; II. blagajnik: dr. Milan Škerlj, c. kr. državnega pravdnika namestnik v min. za pravosodje; I. tajnik, dr. Fran Vidic, c. kr. urednik drž. zak. v min. za notranje stvari; II. tajnik: dr. Franc Skaberne, c. kr. min. podtajnik v min. za bogočastje in nauk; odborniki: dr. Aleksander Fatur, žel. komisar, dr. Stanko Lapajne, dvorni sodni odvetnik na Dunaju, Ivan Tomažević, ravnatelj meščanske šole v pokoju.

Jesenške novice.

j Volivni shod bo v torek, dne 8. dec. ob pol 4. uri popoldne v »Delavskem domu« na Savi. Govorila bosta deželnozborni kandidat župnik Piber in poslanec dr. Krek. Volivci, pridite na shod v obilnem številu!

j Cesarjev jubilej se je na Jesenih obhajal zelo veličastno. Pri slovesni sveti maši je bila šolska mladina, polno občinstva in vsi uradniki, ki niso bili službeno zadržani. Uradniki so morali stati v presbiteriju, ker ni bilo drugod zadosti prostora zanje. Tu se je zopet živo čutila potreba po novi cerkvi. Opoldne je bil v železniški restavraciji slavnosten banket, pri katerem je svirala godba tovarniških delavcev pomnožena z godci iz Celovca. Vse Jesenice so bile ta dan v zastavah.

j Solska slavnost v proslavo šestdesetletnice cesarjeve se je vršila v sredo, dne 2. decembra v šoli. Slavnostni govor je imel g. nadučitelj Sedlak. Otroci so lepo deklamovali in peli. Učitelj Pibrovc je v kratkem času izuril otroke, da so res krasno zapeli domoljubne pesmi. »Kdor ima srce«, »Liepa naša domovina« itd. Ker niso mogli biti vsled pomikanja prostora pri ti slavnosti navzoči tudi starši otrok, ponovila se je v četrtek, 3. t. m., še

enkrat vsa slavnost, h kateri so bili povabjeni starši otrok.

j Občinsko gerentstvo je v spomin cesarjevega jubileja darovalo 300 kron za obuvale revnim šolarjem, obč. uslužbenecem plačalo za december dvojno plačo, ravnatko občinskim ubožcem dalo za mesec december dvakratno mesečno podporo.

j Proračun za l. 1909 je postavljen na ogled. Davkoplačevalci se bodo nekliko oddahnili. Tako nizkih doklad že ni bilo veliko let. Skupna občina bo plačala samo 35 odstotkov doklade na direktni davek, podobčina Jesenice vrhutega še 10 odstotkov, ker ima veliko potreb, kakor: razsvitljavo, vodovod itd.

j Lurška pastarica v proslavo 50letnega jubileja kar se je Marija prikazala v Lurdu, se bo predstavljala na Marijin praznik, v torek, dne 8. t. m. v »Delavskem domu«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina navadna: 1 K, 80 v, 60 v, 30 vinarjev.

j Miklavžev večer priredi »Kat. del. društvo« v nedeljo, 6. t. m. zvečer v »Delavskem domu« na Savi z zanimivim sporedom. Sodeluje tudi telovadni odsek po posebnem načrtu. Ko Miklavž razdeli darove, običajna prosta zabava. Darove za otroke, sprejemata v nedeljo v »Delavskem domu« dve odborniki ženskega odseka. Pohitimo ta večer v »Delavski dom«, da se v krogu naše ljubke mladine prijetno pozabavamo. Za otroke v spremstvu staršev prost vstop, za odrasle 40 v.

j Telovadni odsek se pridno pripravlja za javno telovadbo, ki jo priredi 13. decembra v zvezi s predavanjem v »Del. domu«. Nastopi tudi naraščaj. Sodeluje društvena godba.

j Strokovno društvo na Savi bo imelo svoja predavanja zanaprej v »Delavskem domu« na Savi! Kedaj, se bo naznanilo.

Idrijske novice.

j Jubilej smo tudi pri nas lepo praznovali. Torek zvečer je bila splošna razsvetljava. Vse hiše od malega in skoro vsako stanovanje je bilo razsvetljeno. Saj je Idrija eminentno cesarsko mesto.

j Stare račune pregleduje gerent, poroča v »Slovenskem Narodu« idrijski dopisnik. Ni mu prav, češ, da je tako že javnosti vse znano. »Osební sovražnik« Dragotinov, Franc Kos, in Oswald sta poskrbela že zadosti, da se je razvedelo, kakšni so računi. Morda, — a vsega pa še nista povedala, kar bi bilo tudi dobro doznati. Tako n. pr. še ni prišlo v javnost, kako imenitni so računi glede vlaganja in dvigovanja hranilnih vlog pri »Okrajni hranilnici in posojilnici« v Idriji. Zato pa danes nekaj o tem. Konec leta 1901 so znašale, kakor stoji v računih med aktivni, hranilne vloge pri imenovanem zavodu 25.298 kron 15 vinarjev. Tekom leta 1902 je županstvo naložilo pri »Okrajni« 65.743 K 26 v. Ta znesek je v računih l. 1902 izkazan med stroški XXXVI. Med dohodki istega leta postavka XIX. »Dvigljeni denar iz »Okrajne hranilnice« pa čitaš, da je dvignilo županstvo 97.219 K 62 v, torej 6178 K 21 h več, nego je bilo naloženega. Za obresti je ta znesek previsok. Kdo se je torej zmotil, ali županstvo ali Tinče v hranilnici, ali nobeden, ter so računi pogrešni? L. 1903 izkazujejo računi med do-

hodki XVI., da je županstvo dvignilo v »Okrajni hranilnici« 59.158 K 63 v, vrhutega najdeš med aktivni pod tek. št. 3 še izkazano, da je v imenovani hranilnici še naloženega denarja 2083 K 33 v. Iz računov l. 1902 je razvidno, da ni imela občina naloženega nobenega denarja v »Okrajni hranilnici«, l. 1903 pa najdeš pod stroški XXII., da je bilo vloženo 57.000 K. Kdo je torej založil 4241 K 96 v? Ali Dragotin, ali Tinčetaova hranilnica, ali so računi pogrešni. Pameten človek sodi, da bi bilo kaj prav dognati, pri čem da smo. O priliki še kaj, da se morda tudi kak liberalci idrijskega kalibra, ki je posebne vrste, izpametuje.

j Jubilejne slavnosti so se tudi v Idriji dobro izvršile. Vse šole so napravile slavnosti. Revnih otrok je bilo mnogo obdarovanih. Čipkarski tečaj je razdelil učenkam v denarju 1000 K, prvemu čipkarskemu trgovcu pa se ni zdelo vredno prižgati vsaj par sveč. Tudi Marijina družba za dekleta je obdarila več potrebnih z obleko.

j Katoliško politično društvo napravi v dvorani pri Didiču ob 4. uri popoldan v nedeljo, dne 6. decembra shod somišljenikov Slovenske ljudske stranke. Razpravljalo se bo o politični konstelaciji in domačih, zlasti občinskih zadevah.

j Poštni konji — plašljivi. Da imajo tudi poštni konji še nekaj ognja vsebi, pokazala sta pred dobrim tednom blizu Hotederšice konja, ki sta peljala pošto v Logatec. Na poti iz Idrije proti Logatcu se kar nista mogla pri Hotederšici zganiti. Kletvina in drugačna pomoč poštnega voznika ju je pa tako privzdignila, da sta se spustila v divji tek. V poštnem vozu sta se takrat vozila gdčna. A. Šulga, predsednica Marijine družbe v Idriji, in neki dijak. Ta je skočil, gdčno. Šulga pa je vrglo iz voza. Poškodovala si je nogo.

j Socialdemokratje in liberalci se silno zgražajo, ako berejo v »Slovenca« kako vest, ki ima kako pomanjkljivost, ker je povzeta po prvih poročilih. Tako je »Slovenec« poročal pred 14 dnevi o nezgodi, ki je zadela v jami rudarja Val. Novaka. V poročilu je stalo, da so pogrešili Novaka šele, ko ni bilo njegove kontrolne znamke, kar pa ni res, temveč so nesrečo takoj tovariši-rudarji opazili in ponesrečenca rešili. »Slovenec« laže, rekli so socialdemokratje in liberalci. Da jih potolažimo, povemo, da je »Slovenec« prav tako poročal, kakor je pripovedoval pred štirimi pričami socialdemokratski zaupnik Batagelj. Kdo torej laže?

j Na naši realki se je pričel pouk od 8.—1. popoldne nepretrgoma. Popoldne je prosto vsaki dan, le parkrat imajo nekateri višji razredi šolo od 3.—5. ure.

Iz slovanskega sveta.

sl Nova gospodarska organizacija na Češkem. Te dni so bila potrjena pravila nove češke gospodarske organizacije, ki se bode imenovala »Zemský svaz českých hospodářských družstev a společenstev pro král. České«. Zveza bode središče vseh hranilnic in posojilnic, ki so v rokah čeških katoliških poljedelcev.

sl Zopet dva Slovaka obsojena. 21. novembra je stal pred porotnim sodiščem v Budimpešti József Vanek, krojaški mojster iz Holiča; radi dveh člankov, ki jih je objavil v »Lud. Novinah«. V obeh člankih je

hčere in vrhu tega še naslov »tajnega haremkega založnika«.

Nato so se pričela posvetovanja nad morebitno vojsko. Načeloma je bil ves selamlik za vojsko, toda v posameznostih se niso mogli zediniti. Nekateri so bili za to, da bi se šlo skupno z Rusi nad Bolgarijo, drugi da z Grki proti Bolgariji in Rusiji, tretji, da z Bolgari proti Srbiji, četrti, da s Srbijo proti Avstriji, peti, da z Avstrijo proti Srbiji, šesti da z Anglijo in Francijo proti Avstriji in Nemčiji, sedmi, da z Nemčijo proti vsem ostalim, spet drugi pa, da naj se udari na vse obenem. To mnenje je slednjič tudi obveljalo.

Potem so se začela podrobna posvetovanja. Vojni minister je predlagal, naj se nakupi novih topov, ker ima turška država samo dva topa, a ta dva sta potrebna v Stambul, da se bo ž njima izstrelilo po volitvah. Finančni minister je rekel, da ni denarja, notranji minister, da se ne more naložiti nobenih novih davkov. Slednjič je bil sprejet predlog, da mora vsak vojak prinesiti top s seboj.

Nato se oglašim še jaz k besedi s sledečim predlogom: »Padišah, ki ima, kot Mohamedov kalifa, ravno tako oblast nad mesecem, kot prerok iz Meke, naj se najudaneje naprosi, da naroči pravočasno mesecu, kot prične trkati vse turške neprijatelje«.

Sprejeto soglasno.

Slednjič se je ukrepalo, kdo naj bo vrhovni turški poveljnik. Vsi so bili prepričani, da ni na Turškem nobenega sposobnega moža. Toda odkod ga vzeti? — Vprašali so celo mene, če bi hotel sprejeti to mesto, toda odgovoril sem, da žalibog nimam časa, ker moram skrbeti za Ljubljano, pa tudi zmožnosti ne, ker bi mi bile široke turške hlače preohlapne. »Najspodobnejši za ta posel bi bil,« — rečem, — »urednik našega dnevnika »Slovenski politikar«, toda žalibog, da on ravno sedaj tudi nima časa, ker ima doma jako važno politično akcijo.«

»Morda se boste pa vendar na koga spomnili, samo malo pomislite!« — pri-govarja vojni minister.

»Pa da predrag ne bo,« doda finančni minister.

Jaz pomislim in spregovorim: »Za enega bi vedel, samo, da je tudi pri nas jako potreben. Toda, če ni drugače, bi ga za nekaj tednov posodili. Piše se za Boltatovga Pepeta, stanuje pa na Kudelovem. Poznam ga dobro, ker skupaj delava in skupaj stanujeva. On bi bil zmožen za turškega generala, kot nikdo drug.«

Predlog je bil sprejet in s tem je bilo zborovanje končano.

Potem sem šel k sultanu »v avdijenco«, kot pravijo drugi, »intervjuvat«, kot se reče pri nas.

Ko sem povedal sultanu, kdo in odkod

da sem, se mu je razjasnil obraz in rekel mi je: »A tako! Vi ste tisti tovariš Boltatovga Pepeta, ki časnike piše? Po imenu sem vas že poznal, ker sem tudi naročen na vaš list in ga prav rad čitam.«

»Kaj vam pa v njem najbolj ugaja?« vprašam.

»Jaz pogledam najprej na vremenska oznanila in pa na mesečne spremembe. Če bi vam zamegl svetovati, bi vam zlasti priporočal, da bi to skrbno gojili.«

»Lepa hvala za nasvet. Ga bomo vpoštevati. Težava je samo, da imamo na toliko misliti, da slednjič na vse pozabimo, da moramo toliko obetati, da ne moremo ničesar držati in da imamo pisati o toliko stvarih, da nimamo za nobeno prostora. Toda, se bomo ozirali na vaš nasvet. Zdaj bi vas pa še jaz prosil za fotografijo, da jo damo v naš list.«

»Za vaš list fotografijo? Jako rad! Tu jo imate!«

»Torej na svidenje! Z Bogom! Če pridete kedaj skozi Ljubljano, se pa ustavite v hotelu »Union«. V kavarni me boste našli.«

»Že dobro! Na svidenje! Pa pozdravite mi gospoda Boltatovga Pepeta in vašega urednika!«

»Z Bogom!«

Pismo Boltatovga Pepeta.

Gespuđ redehter!

Nej reče edn kar če, jest pa rečem, de je gespuđ dohtar Pegan en hedu čudn člouk, kokr sma vidl unkat pr gerih.

Kene, sojga brata je podučvou, de more jt narazen, če mu en gespuđ useh

gespuđu, al kokr jm prauma tekat, kedr nas nubedn na šliš, žendar, tu zašafa; sam gespuđ dohtar Pegan pa ni tou ubugat tega gespuđu ush gespuđu, ke mu je zašafu, de more jt narazen, ampak je ustou skp, kokr pu navad.

Tu je sojaglaunast ta prve mere! Če enkat člouk pride mal bl u leta in vid, de na u šou nč več bl u lft, tekat je na usaka

mažarski pravdnik, našel ščuvanje zoper mažarsko narodnost. Porotniki so Vaneka spoznali krivim in sodišče mu je namerilo šest mesecev ječe in 600 K globe. — Kratko vsebino Björnsonovega članka »Največja obrtnija Ogrske« je prinesel tudi slovaški list »Zvolenské Noviny« pod naslovom: »Björnson nadaljuje obrambo Slovakov«. Državni pravdnik pa je tožil prelagatelja omenjenega članka Jana Květona, ki je k temu članku pristavil še nekoliko svojih besedi radi ščuvanja. Sodišče je obsodilo J. Květona na štiri mesece ječe in 400 K globe ali pa daljših 20 dni zapora.

sl Časnikarji pod ključem. V Varšavi je nastopil kazen radi tiskovne pravde urednik in izdajatelj šaljivega lista »Szcutek«, g. A. Starkman, ki je bil obsojen na eno leto ječe. Istotako na eno leto ječe je bil obsojen A. Torževski, izdajatelj šaljivega lista »Grzmot«. V nedeljo se je končala kazen 10dnevnega zapora časnikarja Aleksandra Povojezyka, ki je bil kaznovan radi nekega poročila, objavljenega v »Głosu«.

sl Hišni posestniki zoper pijanstvo. Ruski list »Rižskaja Misl« poroča, da so nekateri riški hišni posestniki v tovarniških okrajih sklenili boriti se zoper pijanstvo svojih najemnikov s tem, da pri sklepanju pogodbe s svojimi najemniki vzamejo v pogodbo pogoj, da najemniki se odpovejo pitju alkoholnih pijač. Ako se najemnik dvakrat ali trikrat pregreši zoper ta pogoj, mora plačati gotovo svoto v dobrodelne namene. Če se večkrat pregreši, odpove se mu stanovanje. Obe stranki vstopita v zvezo s tovarniško upravo, da bi iztirjavanje denarne globe se izvršilo brez sodnijskih stroškov. Obenem so hišni posestniki med seboj sklenili, da tistega, ki se mu je stanovanje odpovedalo v eni hiši, ne vzamejo na stanovanje v drugo hišo.

sl Novo slovansko društvo v Moskvi. V Moskvi se je ustanovilo novo društvo pod naslovom »Russko-češko-slovensko-je društvo«. Društvo je za Čehe, Slovake in Ruse. V Moskvi sta že dve podobni društvi »Obščestvo slavjanskoj kulturny«, katerega predsednik je J. E. Korš, in potem »Češkij Kružok«; obe društvi ne rešite mnogih praktičnih slovanskih vprašanj; prvo je strogo znanstveno, drugo stremi toliko za tem, da se razvija v zdravem telesu zdrav duh. Novo društvo namerava zediniti stremljenje obeh društev ter gojiti gospodarska in kulturna slovanska vprašanja, ki so v sedanjem času najbolj važna. »Russko-češko-slovensko društvo« hoče delati v zedinjenju Slovanov v obče, zlasti pa naroda ruskega, češkega in slovaškega. Da združi Ruse s Čehi in Slovaki, bode društvo podpiralo češke in slovaške izseljence v Rusijo ter bode dajalo razna navodila Rusom, želečim stikati se s Čehi glede na trgovinska in obrtnijska podjetja, skratka društvo bode kazalo pot Rusom na Češko in Čehom in Slovakom v Rusijo. Glavna naloga novega društva pa bode, pošiljati ruske turiste v češkoslovaške kraje in češke turiste v Rusijo ter priporočati zdravilišča in letovišča na Ruskem in na Češkem.

sl Desetletnica kmečke zveze na Bolgarskem. Te dni je obhajal »Bolgarski zemledeljski sojuz« svojo desetletnico pri svojem letnem občnem zboru. Zborovanja se je udeležilo od 4000 do 5000 kmetov. »Zemledeljski sojuz« je bil ustanovljen l.

1898. Od začetka se mu je godilo zelo slabo, ali vse težave je srečno premagal. Sedaj ima 1128 podružnic in 52.000 kron dohodkov na leto. Glasilo zveze ima 5885 naročnikov. Preteklo upravno leto je zveza imela 10.000 shodov. Koledar zveze se je lani tiskal v 50.000 iztisih, letos se tiska v 100.000 iztisih. Prihodnje leto bo zveza odprla skladišče za poljedelska orodja in ustanovila lastno tiskarno.

sl Poljski informacijski tiskovni urad se je ustanovil v Chicagu. Ta zavod, ki je prvi te vrste v Zedinjenih državah, bo imel vedni stik s poljskimi listi v Evropi in jih bode seznanjal s poljsko-ameriškim razmerami in hkrati bode informiral ameriške liste o poljskih razmerah. Na čelu urada stoji občeznani dolgoletni urednik »Zgode«, prof. T. Siemiradzki, ki je že večkrat v ameriških tistih nastopil kot branitelj poljskega naroda in njegovih pravic.

sl Prepovedujejo dobre slovaške šolske knjige . . . V uradnem mažarskem listu je bil objavljen odlok ogrskega učnega ministrstva, po katerem se prepoveduje v slovaških šolah rabiti: »Obrázkový šlabaker« in »Prvá čítanka«. Sestavil in izdal Jan Bežô. Zakaj sta se le-ti učni knjigi prepovedali, odlok ne pové. Bržkone zato, ker se v teh knjigah nahaja nekoliko besedi o Slovaki in slovaški učenec ne sme v šoli izvedeti, da na Ogrskem bivajo tudi Slovaki.

Tedenski pregled.

Baron Bienenrth se trudi, da sestavi parlamentarno ministrstvo, a dosedaj še ni uspehov.

»Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena« sta se zvezala v »Narodni zvezi« na podlagi pravil, po katerih je zagotovljena edinost jugoslovanske delegacije v vseh onih točkah, kjer je umestna in potrebna, v ostalem je varovana svoboda vsakega kluba. »Narodna zveza« ne more zaiti na liberalno smer, ker stoji poleg celega slovanskega kluba večina »Zveze južnih Slavena« na krščanskem temelju.

»Narodna zveza« je v svoji seji zavzela stališče napram vseučiliškemu vprašanju. Drži se načela, da se mora kulturnim zahtevam vsakega naroda ugoditi. Zato ni Italijanom sovražna, zahteva pa, da se vzporedno z laško univerzo ugodi tudi zahtevi Jugoslovancov in se ustanovi slovensko vseučilišče in se prizna izpitom na zagrebškem vseučilišču veljavnost tudi v Avstriji. Odklanja pa Trst kot sedež slovenske univerze in se bo z vsemi sredstvi borila proti ustanovitvi laškega vseučilišča v Trstu.

»Narodna zveza« je v nadaljnji seji sklenila stopiti proti vladi v strogo opozicijo.

V Pragi so Nemci izzvali strahovite demonstracije. Nemški burši so razburili prebivalstvo, da je prišlo do krvavih demonstracij. Vlada je proglasila nad Prago in okolico preki ali nagli sod.

V Gradcu nemški burši neusmiljeno nastopajo proti slovanskim dijakom. Prebivalstvo hočejo pripraviti do tega, da bi odpovedalo stanovanje vsem slovanskim društvom.

Godovi prihodnjega tedna.

6. dec., 2. adv. nedelja: Nikolaj, Apolinar.
7. dec., ponedeljek: Ambrož, Agaton,
8. dec., torek: Prečisto spočetje D. M.
9. dec., sreda: Peter For., Sirij. Valerija.

10. dec., četrtek: Loretanska M. b. Melhijad, Evlalija.
11. dec., petek: Damaz Trazen.
12. dec., sobota: Sinezij, Epimah, Maksencij, Agnel.

Filharmoničen koncert.

Vesel dogodek imamo zabeležiti. »Slovenska filharmonija«, najmlajše dete slovenske zavednosti in požrtvovalnosti, ima jutri svoj prvi samostojni koncert. Vsakdo, ki ima smisel za napredek slovenske kulture, mora se iskreno veseliti krepkega stremljenja naše »Filharmonije« po popolnosti. Z velikim zanimanjem jemljemo torej spored za jutrajšnji koncert v roke ter ga odlagamo s prepričanjem in zavestjo, da je nad vse skrbno sestavljen ter da v polni meri odgovarja našemu okusu. Prva in največja točka je svetovno znano delo največjega slovanskega glasbenega genija Dvořaka. Dvořak nam je sicer ljub znanec in imeli smo v Ljubljani že večkrat priliko slišati manjša in večja dela tega mojstra. Ker pa računamo, da se prav jutrajšnjega koncerta udeležijo tudi oni sloji, ki se dosedaj še niso intenzivneje zanimali za glasbo, bodi nam dovoljeno, da spregovorimo o slavnem Dvořaku v obče in o delu, ki se ima jutri proizvajati pri filharmoničnem koncertu, še posebej nekaj besedi.

Dr. Antonín Dvořák, slavni češki mojster, rodil se je 8. septembra l. 1841 v Nelahozevsi pri Kralupu. Prvotno namenjena mu je bila mesarska obrt in po mnogem moledovanju se mu je šele posrečilo preprostit očeta, da mu dovoli posvetiti se glasbi. Z očetovim privoljenjem torej odšel je meseca oktobra leta 1857 v Prago, kjer so ga sprejeli v orglarsko šolo. Po treh letih sprejel je mesto violista v Komzákovih godbi, od katere je leta 1862 prestopil k orkestru »Narodnega gledališča«. Tu je ostal polnih 11 let. Na to je tri leta živel kot organist, ter leta 1876. zapustil tudi to službo, da se zamore popolnoma posvetiti umetniškemu delovanju. Leta 1889. je bil odlikovan z redom železne krone, l. 1890. imenovan je bil častnim doktorjem filozofije na češkem vseučilišču in l. 1891. počaščen v Cambridgu z naslovom doktorja glasbe. V l. 1892. podal se je v New-York, kjer je pod krasnimi pogoji sprejel mesto ravnatelja konservatorija. V letu 1896. imenovan profesorjem kompozicije na praškem konservatoriju, vrnil se je v domovino in ostal tam do svoje smrti. — Konečno je postal ravnatelj praškega konservatorija, ter še posebno odlikovan zajedno s slavnim pesnikom Jar. Vrchlickijem s tem, da je bil poklican v gosposko zbornico. Umrl je 1. maja l. 1904. Njegova smrt vzbudila je globoko žalost ne samo v njegovi ožji domovini, marveč v godbenih krogih celega sveta, kajti dela Dvořakova četudi so krepko vkoreninjena v češki zemlji, niso samo nacionalna - lokalnega pomena, temveč tvorijo važen oddelek v zgodovini svetovne simfonične godbe. Dvořak je poleg Brahmsa največji simfonik druge polovice XIX. stoletja.

Simfonija v G - duru, ki bode proizvajana v jutrajšnjem koncertu, izšla je v letu 1889, ter je po redu 4. med njegovimi petimi simfonijami. Njen pomen na poti razvitka Dvořakovih skladb karakterizujejo najboljše lastne besede mojstra. Pravi o tej skladbi sledeče: »Dovolj sem napisal skladb, v običajnih, zastarelih formah, sedaj hočem svoje ideje podati v drugi ob-

liki. Zložil sem to novo simfonijo z željo, da se od mojih dosedanjih del popolnoma loči«.

Te besede Dvořakove o svoji predzadnji simfoniji so pač resnične, kajti loči se ta od prejšnjih simfonij po bogatem tematičnem materialu, vsečnejši in prostejši obliki ter vseskozi modernem izrazu. Nima sicer to delo kak poseben program, vendar se čuti, če se človek naslaja na njem, da peva o svojem veselju in žalosti svoj človek našega časa, moderen človek, ki razbije z drznim mahom, minule, malenkostne oblike, da zamore proglasiti zmago ideje nad formo, ter zvabiti človeka v kraljestvo tonov.

Slovenska filharmonija proizvajajoč v svojem koncertu Dvořakovo simfonijo, želi približati se s takim programom, programu velikih godbenih mest. Dolžnost ljubljanskega občinstva je, da ne dopusti, da bi bil njen trud zaman »kot glas vpjiočega v puščavi«, marveč, da z obilno udeležbo pri jutrajšnjem koncertu dokaže, da razume težnje filharmonije, da z njimi popolnoma soglaša, ter da se hoče aktivno udeležiti delovanja za lepšo bodočnost glasbe v naši beli Ljubljani.

V. H. T.

Proslava cesarjevega jubileja v zavodih sv. Stanislava v št. vldu.

Ni, da bi časniki imeli prostora za popis vseh slavnosti na ta izreden zgodovinski praznik. Ali večer, kakor so ga pripravili gimnazijci v Zavodih je vreden, da se omenja posebe. Dijaki so vprizorili spevoigro od J. Schweningerja »Živela Avstrija« pred popolnoma napolnjeno veliko dvorano tako eksaktno in dovršeno, da smo se čudili. Dekoracija odra s soho cesarjevo bajnolepa, kostumi reprezentantov posameznih dežel dovršeni in markantno karakteristični. Celó obrazi dečkov so bili tako srečno izbrani, da so po večini že sami izražali tip dotičnega deželana. Krona vsemu je pa bilo seveda petje, katero so gojenci izveli pod vodstvom svojega profesorja glasbe V. Hybaška tako dovršeno, da so želi burno pohvalo občinstva. Naj omenjamo med drugim samo frenetičen aplavz, ko se je pojavil na odru Slovenec-Kranjec. Iz duše je privrel ta pozdrav občinstva, katero je v tem hipu občutilo, da se je prav pod to streho rodila resnična prva slovenska gimnazija. Ni je dala vlada, dal si jo je narod sam pod vodstvom svojega vladike. In ko je zbor odpel nalašč za ta večer komponirani vložek od A. Foersterja, je priklop navdušenje do vrha. Ob tem se nam je rodila misel, ko je oko motrilo stotine obrazov izmed naroda: Ali ne vrši ta dvorana svojo kulturno misijo na vun — na široki narod? Tu je ljudska akademija, h kateri ima pristop ljudstvo, da se mu ugla di in obrusi estetični čut za lepoto. In če pomislimo, da je to šele pričetek, sodimo lahko, kaj nam bo nudil zavod, ko ta deca doraste, — ko se razvije pod tako izbornim vodstvom gg. profesorjev v krepke mladeniče. Mladenič-dijak se bo na pozornici pred ljudstvom strnil z njegovo dušo in jo v ljubezni in zanosu vsled svoje izobrazbe dvigal kvišku, k lepoti. Mi se veselimo teh bodočih dni, vodstvu zavodov, ravnatelju gimnazije, g. dr. Gnidovcu, ki je z vznesenim slavnostnim govorom razpalil srca malih, in vsem njegovim tovarišem pa od srca čestitamo in kličemo: Na prej!

Dogodki na graškem vseučilišču.

Gradec, 4. dec. 1908.

Vseučilišče je danes še vedno zasedeno. Vrste nemških dijakov patrolirajo po akademskih tleh z velikanskimi latami, v katerih je nabito vse polno zarjavelih žeblijev. Drugi imajo zopet velikanske kole ali pa močno okovane palice, ki imajo do 20 cm dolge, brušene osti, kljuge pa obite z ošpičenimi žebliji. Sicer se že po teh vnanjih znakih odločno ločijo od drugih dijakov, a vendar so si danes oskrbeli bele pentlje kot odznake. Bele pentlje — velikanski koli. Te znake ponujajo vsem dijakom. Kdor izjavi, da je Slovan in zavrne pentljo, ga s hruščem in koli naježeno iz univerze. Tako smo sedaj na avstrijski univerzi izročeni na milost in nemilost nemških divjakov. Rektor ne gane prstov, da bi to tolpo, ki je naravnost sramotna za kulturno učilišče, odgnal z akademskih tal in čuval vsaj telesno varnost drugorodnih slušateljev.

Kar se je včeraj zgodilo »Taboru«, to se je danes »Triglavu«. Včeraj so vrgli društvo »Tabor« na cesto, danes so pa odpovedali stanovanje »Triglavu«. Tako bodo v par dneh vsa slovanska akademična društva na cesti. Na vseučilišču nimamo sploh nič pravic, še celo življenja nismo varni, sedaj so nam odvzeli še edino približališče, kjer smo lahko protestirali pro-

viža treba že sammu mislt, kuku b naredu, de b šou saj mejhn bl narazen.

Gespud dohtar Pegan je vnder precej navihan in ket dohtar ta desne, b mogu use tu vedet in tud strt in še čakati b na smou, de b mogu preh tu en gespud ush gespudu ud nega pugervat. In gespud dohtar Pegan tega use glih ni sturu. Tu deši čist pu rebeljon in če b biu jest en državni praudnk, b ga pustu tku zašit, de b ga usi iblansk žnidari vn na ofnal. Clouk more mt vnder zmeri tu pred učmi, de morja ratat vsakmu hlače sčasama saj prevozke, če mu že prekratke ne rataja. le gespud dohtar Pegan, ke u zdej ratu kmal deželn puslanc, sčasama murde clu škof al pa še kej več, pa de b lohka še zmeri tiste hlače ubleku, kokr ih je nosu, ke je začeu u šula hodet, tu vnder na gre. In če b že nubedn druh preke tem na prutesteru, b mogla tu strt krujaška zadruga in se na pauce pustaut.

Pa gespud dohtar Pegan nej m nekar na zamer, če ga mal pupeglam in še druge šuntam, de b ga peglal. Jest sm holt pravičn clouk, zatu m jekaz na da preh gmaha, de usakmo puvem u ksiht, kar mu gre. In gespud dohtar Pegan nej u prepričan, de b midva še use drgač zaurala zavle negave sojaglaunast, če b na vedu, de sa še druh tud tku sojaglam, kokr on, al pa še bl.

Zdej um puvedu sam enslučaj, ke je

hedu pudoben slučaje iz gespud dohtar Peganam.

Tu je blu tist večer, ke sa sultati in pa gespudi ush gspudu delal pu Iblan vornga. Jest stujim pred flečkajnarska cerkuja čist sam — sevede pa sm šou sam ud sebe narazen in nism čakui, de b ker tu preh ud mene pugervu. Astni, jest stujim pred flečkajnarska cerkuja in se čudim, de ni nubenga folka na flečkajnarskem plac, ke je vnder nedela in tku lep večer, kokr mal kdej. Sam tam pred Bahucuva šta-cuna je ena pestrna pelala enga utroka u vuzičke, drgač pa je blu use kokr de b pumrl. Kar naenkat t pa prleti en regement sultatu cu fus in na kojneh in ene dve kumpanije gspudu ush gspudu in t začneja upt »ausanonder« in mahat s panganetm ukul sebe, kokr kojn pu let, kedr je velik muh iz repam.

Zame, k sm šou že preh narazen, je blu dobr. Tista pestrna pa se je tku prestrašila, da je pupeštla vuziček iz utrokam in ja pupihala pu forštat, sam Buh vé kam.

Gespude ush gspudu je tu sevede prec strašn razjezl, ke tist utrok u vuzičke ni šou na nhna kumanda preci narazen, ampak je še clu začeu na vs grl neki upit, kar ga pa h sreč gspudi ush gspudu nisa zastupil, ke nisa znal naše šprahne, in pa še brcat je začeu vn iz vuzička, ke sa začel iz panganetam vajn žokat.

Tu je naraunast rebeljon in jest na vem, kua b se še iz tistmo rebeliš utrokam zgudl tist večer, če b na prletu h sreč zavravn mende glih tist gspud ush gspudu, kokr je gspud dohtar Pegana znarazn spravu in reku: »O tega le men prepešite, jes mu um že pukazu, pu čim je žmah!« zagrabu vuziček in ga ceifrou preke ta noumo Žabjek. Pa ne naraunast, ampak pelu ga je ta nar peru gor preke Švajcerhauze, pol ene parkat gor pa dol mem tisteh kumendi in ringlšpilu pud Timbuli, pol pa mem kulezeuma in tku naprej pud streha na Žabjek.

Utrok se je pu pot še precej vornk zadržu. Sam gor pu Prešernu gas in ukul pošte je še neki demunštriru in upou; ke sta pa pršla enkat naprej ud hiše, ke je Galetuva Linca not u kvarteri, je pa utihnu; mende je zaspau.

Vidja, gspud redehter, tu je še le hud rebeljon, če en clouk, ke še nč dauka na plačuje, ke je še kratk in mal nč, na taka viža demunštrira in rabsaja pu mest in tu še clu ub takmo kajt, ke morja usi Iblančani gofle držat in še clu samga gspud predsednka deželnga sudišča sultati dam ekspederaja. Takmo kričače b že nafa zamašu, če drgač ne, pa iz — »foprlama«.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

ti nečuvnim dogodkom in se bodrili k vztrajnosti za boj za naše vseučilišče. V Gradcu nas meče z univerze rektor, nemško dijaštvo izvaja to z najsurovejšimi sredstvi, iz društvenih stanovanj nas pa postavljajo na cesto. Ali se bo že ganila enkrat vlada in napravila konec tem neznošnim razmeram? **Ven s slovensko univerzo v Ljubljani** in bomo iz srca radi ugodili nemškemu klicem po celem mestu: »Die Windischen hinaus!«

Državni zbor.

Dunaj, 4. decembra.

Opozicija »Narodne zveze«.

Že včeraj sem sporočil, da veje v obeh klubih jugoslovanskih poslancev ostra sapa opozicije. V današnji seji skupne »Narodne zveze« pa se je ta sapa zgostila v pravo kraško burjo. In kako tudi ne! Javnosti je znano, da so prejšnji in sedanji hrvatsko-slovenski državni poslanci vsem vladam zaporedoma nosili svoja skromna »petita«, izražali v zbornici in v raznih ministrskih pisarnah svoje zahteve in želje. Vse, kar so zahtevali, ni bilo in ni na škodo nemškemu ali italijanskemu narodu, pač pa na korist jugoslovanskemu prebivalstvu in posredno državi sami. Jugoslavlani so najzvestejši čuvarji Adrije, najmočnejša trdnjava in straža Avstrije. Vse novejšje vlade od Badenija do Bienenrtha pa so imele le lepe besede in prazne obljube za zanemarjene naše dežele. Poslanci so pobirali drobtine z bogato obložen mize, pitali so jih z drobtinami »miloščin« vsled toče in enakih nim. O narodni ravnopravnosti niti ne govorimo. Bili smo narod nižje, niti druge vrste, narod prosjakov, njegovi zastopniki pa — ne po svoji krivdi — tlačanski volji, avtomat za glasovanje.

Temu je bila mnogo kriva tudi narodna sentimentalnost, vodena slovanska vzajemnost, ki je naše zastopnike vpeljala v oje drugih slovanskih strank. Čemu bi tega ne povedali odkrito! Za časa grofa Badenija in Thuna so hrvatsko-slovenski poslanci kot en mož stali v bojnih vrstah s češko delegacijo proti nemški obstrukciji — za češki notranji uradni jezik. Za plačilo so dobili v ministrski sobi nekaj prijaznih besed in — smodk. Ko so Čehi proti Körberjevi vladi uprizorili najhujšo obstrukcijo, bili so jugoslovanski poslanci kot en mož stali v bojnih vrstah s češko delegacijo proti nemški obstrukciji. Brez pomoči jugoslovanskih poslancev bi bila poražena češka obstrukcija. To so priznali češki poslanci sami. Ko pa je baron Beck koval koalicijsko, tedaj se njihče ni spomnil starih zvestih zaveznikov. V svoji skromni nesebičnosti so jugoslovanski poslanci podpirali Becka in njegovo koalicijsko edinole iz hvaležnosti za volivno reformo in dalmatinsko železnico. Pač, obljubil je tudi pomožno akcijo za Dalmacijo in Primorje. Na prošnjo kranjskih poslancev je tudi naročil kranjski deželni vladi, naj sestavi enak program tudi za Notranjsko. Kako resna pa je bila ta akcija, svedočijo izjave onih višjih uradnikov, ki so sestavljali načrt za to pomožno akcijo. Eden je izjavil: Vse bomo izvršili, ako nam finančni minister dovoli potrebne kredite. — Drugi gospod se je posmehnil in rekel: Vse to je pesek v oči! Tableau! Ali naj se vzpričo teh in drugih dejstev jugoslovanska delegacija še dalje meče pod kolesa vladnega stroja, ali naj stoji v kotu kot berač, ko je vsled aneksije Bosne in Hercegovine jugoslovansko vprašanje na dnevnem redu? Poslanci bi sramotili sebe in svoj narod, ko bi se vsiljevali k vladni mizi, h kateri niso povabljeni. Dobro, mi želimo premirje med Čehi in Nemci, saj vsled češko-nemškega prepira trpi vsa država. Mi podpiramo novo koalicijsko vlado tudi brez jugoslovanskega ministra. Toda mi zahtevamo, da vsaka nova vlada ne le z lepimi besedami, ampak tudi v dejanju stori svojo dolžnost napram Jugoslovonom v političnem, gospodarskem in narodnem oziru. Nam ne gre za osebe, marveč za koristi, za blagor prebivalstva, ki ga zastopamo. Ako pa si Nemci, Poljaki in Čehi delé ministrske portfelje in pritanjeje zopet le na naš račun, potem naj tudi sami gledajo, da izvlečejo voz iz blata. V teh razmerah ne preostaje jugoslovanskim poslancem drugega, nego odločna opozicija. Saj ni treba, da bi kozolce prevračali po zbornici in razbijali stole in mize, pač pa zahteva od njih narodna čast, da niso megle ministrskih pometačev. Slabše se nam ne more goditi, nego se godi. V našem narodu pa je še vedno toliko živavosti in samozvesti, da ga nova slana ne uniči. Takozvana slovanska vzajemnost pa danes v dobi realne politike ni vredna piškavega oreha. Kdor ne veruje, naj pogleda za kulise ali pa v parlamentarno ku-

hinjo. Zato: Kume, uzdaj se u se i svoje kljuse!

Upoštevaajoč vsa ta dejstva je danes »Narodna zveza« sklenila z vsemi proti nemu glasu, da stopi proti vladi in njenim nameram v strogo opozicijo. O nadaljnjih korakih sklepa »Narodna zveza« v prihodnji seji.

Bosansko vprašanje.

Za razpravo o proračunskem provizoriju pride na vrsto aneksija Bosne in Hercegovine. Tudi to vprašanje je bilo danes v »Narodni zvezi« na dnevnem redu. Najprvo morajo biti v tem vprašanju na jasnem jugoslovanski poslanci, da potem, če mogoče, vzajemno postopajo z drugimi slovanskimi strankami. »Narodna zveza« je danes pooblastila dr. Laginjo, da v dogovoru s tovariši sestavi na podlagi vladnega načrta poročilo, oziroma primerne predloge. Ako je »Narodna zveza« edina v tem vprašanju, potem more s svojimi predlogi stopiti pred druge slovanske poslance in zbornico. Že danes pa je gotovo, da tudi v tem vprašanju ne bodo edine vse slovanske stranke. Nekateri poljski poslanci so načeloma proti aneksiji, češ, da bi s tem priznali tudi aneksijo Galicije. Tudi sentimentalnost! Rusini imajo zopet svoje pomisleke, in češki radikalcji bi najraje ves Balkan z Dalmacijo prepustili Srbiji. Končno imamo v »Narodni zvezi« dva srbska zastopnika, ki tudi ne moreta zatajiti svoje krvi. Ko dr. Laginja izdela svoje poročilo in se »Narodna zveza« zedini za skupni nastop, povabi k skupnemu razgovoru vse ostale slovanske stranke, da — ad oculos — javnosti v bengalični luči razstavi stari slovanski greh, o katerem se je za Kolarjem že toliko govorilo in pisalo.

Proračunska razprava.

Tudi danes so začetkom seje češki narodni socialci priredili godbo s piščalkami in krikom. Poslanec Buřival je zahteval, da se dobesedno prečitajo vse vloge. Predsednik dr. Weiskirchner pa je odredil, da se takoj naznanijo le peticije in predlogi, obširne interpelacije pa prečitajo koncem seje. To je bil povod kriku in ropotu. Ker pa so bili češki radikalcji osamljeni, se je hitro polegel vihar.

Nato so govorili češki poslanec Šilling in za proračun, proti rusinski poslanec Romančuk; krščanski socialci Bieloohlavek se je najvčej bavil s socialnimi demokrati ter vzbujal mnogo smeha. Naš stari prijatelj Malik pa je »razmotrival« izgrede v Ptuj in Ljubljani. Zveržil je v svojo rododomontado vse časnikiške čenče, ki jih je nabral po raznih zakotnih listih. Bavil se je z raznimi osebami ter pravil »storije« o železni kači in steklenem polžu. Kdor se hoče nasmejati, naj čita njegov govor v zapisniku.

Poslanec Wolf pa je bil danes v svojem elementu. Klical je: Proč z Bosno in Hercegovino, proč z Dalmacijo in Slovenijo! Država naj ne troši novcev za te dežele, kakor svoj čas za Lombardijo in Benečijo. Ako se jugoslovanske dežele ločijo od Avstrije, potem bodo Nemci kar pohrustali Čeha in izdrli kolec iz nemškega mesa. Avstrija bode zopet nemška. Heil! Gospod poslanec Wolf ima precej volčje narave, lisičje pa prav nič, sicer bi ne govoril na vsa usta, kar želi njegovo vsenemško srce. Nam pa so stokrat ljubši odkriti močje, nego prihuljeni.

Jutri je zopet seja.

Tržne vesti.

Dne 5. decembra 1908.

Žitne cene so dospele na jako visoko stopinjo. Sprijaznila sta se z visokimi cenami že trg in konzum in prešlo je v kri prepričanje, da nekdanjih nizkih cen ne bo več. Zrnje je samo na sebi v ceni poskočilo, nekaj je podražila visoka carina, nekaj pa gre tudi na rovaš spekulacije. Ogrska ima zopet najvišje cene in te se opravičujejo, ker je baje prihodnja letina v nevarnosti itd. Omeniti še moramo, da prihaja nemška rž že več časa čez mejo. To je dokaz, da so cene na naših tržiščih višje, kakor pa je svetovna cena. Ni pa potrebno še posebej povdarjati, da je kupčija jako slaba in promet je brez nekdanje živavnosti.

Moka. Tudi mlinarji so si mislili, ako spekulantje z zrnjem izkoriščajo nabirajoče se oblake na Balkanu, zakaj bi pa oni na račun teh kaj ne profitirali. Zategadelj so pred kratkim šli s cenami navzgor. Toda konsuma vendar nimajo tako na vrhvi, da bi jim ta plačal, kar zahtevajo. Kupčija je jako slaba in mlinarji od svojih visokih cen za več ali manj tudi odnehajo. Živahna kupčija je le z rženo moko, medtem ko se otrobi ceneje ponujajo.

Budimpešta notira povprečno pšenično moko:

Štev. 0	K 20-30
» 1	» 19-90
» 2	» 19-50
» 3	» 19—
» 4	» 18-60
» 5	» 18-10
» 6	» 17-40
» 7	» 16-30

Otrobi fini K 6-20, otrobi debeli K 6-20 (vse za 50 kg).

Sladkor. Za december so liberirali 6 odstotkov kontingenta in je cena ostala neizpremenjena, K 72-50 iz tovarne, 73-50 z Dunaja, za 100 kg prima-rafina, velike grude.

Špirit ima veliko odjemalcev, ki pridno segajo po blagu. Praga notira obdačen rafiniran špirit po K 148—, denaturiran pa po K 45-50.

Svinjska mast gre močno izpod rok, zategadelj je cena vztrajala na svoji višini.

Kava je v ceni nizka in kakor pravijo poročila, ni pričakovati posebnih povišanj cen, ker je letina velika.

Književnost.

* **Koncert Božinov.** Mlad ruski umetnik na violino, ki je z izvrstnim uspehom dovršil carski konservatorij v Peterburgu, gospod R. N. Božinov, se bo slovanskemu občinstvu prvič predstavil v velikem koncertu, ki ga priredi v četrtek, dne 10. decembra v veliki dvorani »Narodnega doma«. Koncertoval je z velikim uspehom že po mnogih mestih slovanskega juga ter želi znan postati tudi med Slovenci, predno se napoti na velike turneje. Pri prireditvi koncerta mu pomaga »Glasbena Matica«, ki s tem slavno občinstvo opozarja na vrlega slovanskega umetnika. Vstopnice prodaja gospa Češkarkova. Plakati so zaradi prihranitve stroškov nabiti v hrvatskem jeziku.

* **Božične pred-in poigre za orgle ali harmonij.** Zložil Ign. Hladnik, op. 40, drugi natis, cena 1 K. Tisk Blasnikov. »Dom in Svet« je ocenil to delo v prvi izdaji sledeče: Za božične praznike so te predigre dragoceno darilo. Saj morajo organisti posebno za slavnostne priložnosti imeti pripravljenih kaj posebnih glasbenih točk tudi za orgle same. Znani g. skladatelj je v tej zbirki podal dvanajst raznih iger, med njimi več takih, ki se odlikujejo po zares duhoviti in umetni sestavi. Tu najde orglavec krepke začetne in sklepne stavke in melodijozne medigre.

* **Dunajska sobotna »Reichspost«** pri naša v prilogi podlistke, ki jih je v našem listu priobčil Iv. Baloh. Prevel jih je g. E. Pollak.

Gospodarstvo.

Boj proti slovanskim bankam.

Pred nekajimi dnevi je izšel v praški »Union« članek, ki nam v pestri luči riše glavne vzroke sedanjega divjanja nemškega časopisja proti slovanskim, posebno pa proti češkim denarnim zavodom. Ista piše: — »Pred kratkim je začel izhajati na Dunaju časopis »Der österreichische Volkswirt«, ki si je nadel, kakor kaže, za glavno nalogo napadati slovanske, posebno pa češke denarne zavode. Ta časopis je napadel češke banke, češ da dovoljujejo iracionalne kredite industrijnim podjetjem. Časopis urejuje neki Walther Federn, za katerim se pa baje skriva poznana finančna oseba. List je bil ustanovljen neposredno potem, ko je znemu gospodu ušlo neko praško delo in so se na češki strani pojavile razne težkoče napram bančnemu kartelu. Že prva številka omenjenega časopisa je prinesla razne napade na kraljevsko Prago in poleg tega udirala po čeških in v obče slovanskih denar. zavodih, posebno pa po Osrednji banki čeških hranilnic (»Ustřední banka český spořitelna«). Z očividno tendenco je predbacival neko zvezo gospodarskih in političnih vprašanj in nato razlagal na dolgo slabe posledice, ki naj bi nastale iz tega. Glavni namen te mahinacije je bil, zbuditi nezaupljivost pri nezadostno informiranem občinstvu in namigniti vladnim organom, da zastavijo mejo slovanski ekspanzivnosti. Ta skrb je pa tem nepotrebnjša, ker se slovanski in to posebno češki zavodi ravnaajo natančno po določilih zakonov in statutov in ne tako površno, kakor je to mogoče pri ljudeh, ki pišejo te članke. K sreči so začeli streljati po toči, ker češko ljudstvo spoznava vedno bolj velikanski pomen samostojne gospodarske organizacije in tako se bo ekspanzivnost, gnana po dolgo zadrževani elementarni sili, nadaljevala. Tudi je že namignil nek resen dunajski list tem člankarjem, da naj rajše obrnejo večjo pozornost na nemške denarne zavode in jih spodbujajo, da bodo lahko konkurirali s slovanskimi, posebno pa s češkimi bankami. Podlaga

za trditev o dovoljevanju iracionalnih kreditov, je bil slučaj nekega industrialca, ki je predvsem živa slika ponesrečenega kartelnega uspeha, katerega gotovi interresirani krogi ne morejo pozabiti. Neke mu tekstilnemu industrialcu so bili v času, ko je bančni kartel še najlepše cvetel, diktirani od neke nemške-banke pogoji, ki so bili že sami na sebi krvavi in tem neznošnejši vsled postranskih obveznosti, n. pr. opustitev prodaje na neko z banko v prijateljskih odnosih stoječo trgovsko družbo; s tem bi se seveda obrestni in provizija pomnožile. Zastonj se je obračal industrialac od drugih bančnih zavodov, ker vsi so bili kartelirani in so se izogibali medsebojne konkurence. Pri tem si je bil ravnatelj neke dunajske podružnice stvari tako gotov, da je industrialca prijazno potkal po ramenah rekoč: »No le pojdite Vi češki patriot, denarja ne boste dobili; pojdite le k češkim bankam, zahtevajte par milijonov in češke banke se bodo zrušile«. Češke banke pa niso pustile podjetnika na cedilu in odtod izvira vsa jeza gotovih krogov. Češki industrialac je dal pod primernimi pogoji rad prednost češkemu zavodu, kljub temu, da zadeva s tem ob razne težkoče, ker morajo pri čeških zavodih tudi prošnje glede majhnih kreditov pasirati cenzuro ravnateljstva, eksekutivnega in upravnega sveta, medtem ko so prepuščene take kupčije pri nemških zavodih vsemogočnemu ravnatelju podružnice in je k večjemu potreben le telefoničen pogovor s centralo. Drugi predmet napadov je bila zveza čeških denarnih zavodov z domačimi krogi, ki so prevzeli od c. kr. železniške uprave v Galiciji dovažanje nafte za tamošnje železnice. Nato so razglašali dotični organi ne brigajoč se za razne kartele, na katerih je kupčija temeljila, isto za jako riskantno in govorili o velikih zgubah, ki so jih baje trpele velike dunajske banke. Že po nekajih dneh se je pa zadeva pojasnila in pokazalo se je, da se je potegovalo za to riskantno podjetje neka dunajska družba z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, ter zahtevala zato še manjše garancije. Danes še sicer ni znano, kako da se kupčija sklene, ker je vzadevi kompetentna c. kr. vlada, ki se dosedaj še ni mogla ubraniti vpliva raznih finančnih parazitov. Iz tega stališča naj se presojajo razna časnikarska poročila, ki se skušajo vriniti tudi v krog slovanskih, posebno čeških čitateljev, katerim se pa bodo gotovo pokazala vrata. Če se upajo nastopati nemška glasila že v Pragi sami proti slovanskim in posebno češkim denarnim zavodom, tedaj je tudi naša naloga, da zapustimo našo dosedanj, mnogo preobzirno stališče in odločno povemo, da se nimamo potrebe nikomur vsiljevati. V resnici so začeli izprevidjati naši industrialci, komercialni in denarni zavodi, da je že zadnji čas, da se postavimo mi kakor tudi ostali slovanski narodi na lastne noge in odklanjamo nam z ono očividno tendenco nudeno »pomoč«. Da uvidevajo to tudi v kartelnem taboru, dokazuje dejstvo, da so se začeli koncentrirati napadi proti delovanju čeških bank na dunajskih tleh, katere so smatrali za izključno domeno. V dunajskem »Deut. Volksblatt« se s skrajno strastjo napada »Osrednjo banko čeških hranilnic«, ki izkazuje že sedaj 11.000.000 več vlog nego nemška »Osrednja banka«. V tem časopisu se opozarja ponovno na množitev čeških bank na Dunaju in predvsem na razvoj podružnic »Živnostenske banke«, ter roti nemške kroge, da naj se ogibajo vsake zveze z njimi. Češke banke se sumiči, da dovoljujejo ugodnejše pogoje in pridobivajo na ta način nemške hranilnice, kojim niso znane razmere. Zdražba pa ni naperjena le proti nemškim denarnim zavodom ampak se apelira tudi na nemške kapitaliste in komercialne kroge, da naj bojkotirajo češke denarne zavode. Vmešava se pri tem seveda interes nemške narodnosti, da bi temlažje branili dosednji kreditni monopol, katerega so mogli Nemci kot Nenemci prasneno drago plačati nemškemu bančnemu kartelu. Za narodno gospodarske koristi slovanskih narodov je emancipacija od teh vplivov življenjski pogoj, katerega zdravo gočelu države ne stali močje, ki vedo prav spodarsko življenje ne more nikdar pogrešati.

Kako se na Ogrskem gospodari. Na Ogrskem je izredno mnogo plemstva, ki v današnjih demokratičnih časih ne pride vselej na svoj račun; delati noče in ne zna, tlačanstva pa ni več. Na tisoče »plemenitih« beračev bi torej hodilo na Ogrskem od hiše do hiše z malho na rami, ko bi na čelu države ne ostali močje, ki vedo prav ceniti madžarsko plemiško kri. Ti močje — t. j. madžarska vlada — skrbje za to, da se ne izgubi nobena taka žlahtna eksistenca ter zato za vsakega plemiča, ki je s svojim premoženjem prišel na »suho«,

koje nakažejo izvrstno plačo, pa nikakega dela, samo da je madžarstvu ohranjen dragocen plemiški potomec. Na ta način je samo v letu 1904—1905 naraslo število državnih uradnikov za 45.000! Ali pa kupi vlada v svrhu kolonizacije do vrha zadolženo in zanemarjeno plemiško posestvo za ogromno svoto, ki jo pa »rojeni vitez« seveda hitro zapravi in nazadnje ga sprejme vlada popolno v svojo oskrbo, t. j. sprejme ga v državno »službo«. Na ta način se gospodari na Ogrskem z ljudskim premoženjem in potem ni čuda, ako med nižjim ljudstvom vlada največja beda in se kar trumoma seli iz blažene domovine.

Kranjske deželnozborske volitve.

Volivni okraj Novo-mesto - Kamnik-Metlika-Črnomelj.

Gospod župan Zurec v Kandiji pri Novem mestu je definitivno odstopil od kandidature za deželni zbor v volivnem okraju: Novo mesto-Metlika-Črnomelj. Gospod župan Zurec se je s pismom dne 26. novembra t. l. na vodstvo S. L. S. v Ljubljani popolnoma odpovedal kandidaturi. Tozadevno pismo se glasi: »Slavno vodstvo Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani! Res je, da sem dne 12. oktobra t. l. po pritisku vplivnih oseb se bil izjavil, da pogojno prevzamem kandidaturu. To svojo prenenagljenost sem po resnem premišljevanju takoj sprevidel in tudi ob enem takoj voditelju stranke, g. dr. Šusteršiču, pismeno in ustmeno naznanil, da ne morem vzdržati kandidature. — Ker pa stranka ni hotela vpoštevati mojega naznanila, sem na dan zaupnega shoda brzojavno sporočil, naj se me nikar ne proglasi. Vsestransko sem prevdaril in prišel do zaključka, da radi mojih družinskih (bolehnosti moje žene) in gospodarskih razmer pri najboljši volji ne vzdržujem kandidature in tudi morebitne izvolitve ne bi sprejel. Pripomnim, da sem pripravljen vsakega kandidata, ki ga bo stranka postavila, podpirati s svojim vplivom in po svojih močeh. Uljudno prosim, da vodstvo vpoštevata moje želje in mi tega nikar ne šteje v zlo, da odklanjam od stranke ponujeno mi častno mesto. Z veselo spoštovanjem udani Jos. Zurec, Kandija, 26. novembra 1908.« — Vodstvo S. L. S. je na to izrečno odpovedno pismo g. Jos. Zureca sklicalo še enkrat sestanek zaupnikov sodnih okrajev Novo mesto, Metlika in Črnomelj, da zaupniki povedo svoje mnenje in konečno odločijo o tej zadevi. Sestanek se je vršil v petek, 4. decembra, ob 3. uri popoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Sestanka se je udeležilo okrog sto zaupnikov iz navedenih okrajev, tudi iz Belokrajine jih je bilo mnogo. Sestanek je otvoril tajnik S. L. S., dr. Rožič, razložil položaj in prebral tozadevno odstopno pismo g. Zureca. Dr. Rožič prosi nato gospode zaupnike, naj predlagajo novega kandidata. K besedi se je oglašil g. župan Zurec in predlaga gosp. Martina Matjašiča, župana in posestnika iz Rosalnic hiš. št. 39 (pri Metliki). Predlog g. Zureca je dal dr. Rožič zbranim zaupnikom na glasovanje. Predlog je bil soglasno z navdušenjem sprejet in zborovalci so obljubili, kakor tudi gospod župan Zurec, da bodo vsi brez razločka podpirali kandidaturu Martina Matjašiča, posestnika in župana iz Rosalnic pri Metliki. Kandidaturu g. Matjašiča je predlagal tudi župan Mihelčič v imenu »K. Z.« za Belokrajino. — Nato se je predstavil novi kandidat g. župan Martin Matjašič iz Rosalnic in v kratkih, jedrnatih besedah izjavil, da sprejme kandidaturu, ki so mu jo poverili zaupniki in če mu bodo tudi volivci izkazali svoje zaupanje 14. t. m., bo šel z veseljem na delo za slovensko ljudstvo in za prosep in razvoj S. L. S. Zborovalci so z navdušenimi živio-klici pritrdili govornikovim besedam. — Martin Matjašič je torej kandidat za Belokrajino.

Volivci ljubljanske okolice se opozarjajo, da zapišejo na glasovnice razločno ime in bivališče kandidata, tako-le:

Miha Dimnik,
kmet v Jaršah ob Savi št. 6.

Pozivljamo izrecno, da se naslov zapiše v celoti, tedaj ponavljamo: **Jarše ob Savi št. 6.**

Osrednji volivni odbor S. L. S.

Oficielni oklic kandidatov S. L. S. za deželni zbor bode prinesel »Slovenec« v ponedeljek in torek.

AVSTRO - OGRSKA.

Praški preki sod.

Dne 2. t. m. se je namestnik Coudenhove celo dopoldne razgovarjal z Bienerthom. Odločno se je upiral, da proglasi preki sod. Nemci so ga pa zahtevali, konečno se je namestnik udal, pristavil pa: »Bienerth izgubi češkega namestnika.« — Sodijo, da sledi Coudenhovu grof Clam-Martinic ali pa princ Schwarzenberg. Prekega sode pa niso zahtevali zgolj avstrijski Nemci, marveč pred vsem nemško zunanje ministrstvo. Sicer pa sodijo, da odpravijo že v ponedeljek preki sod. — V Pardubicah, Plzenu in v Rodnici so se vršile demonstracije. — V Berlinu se priredi v nedeljo zaradi praških dogodkov dijaški shod.

Proti Čehom na Dunaju.

V 3. in 4. dunajskem okrajnem zastopu so soglasno sklenili, da zahtevajo, da bodi na Nižjem Avstrijskem nemščina edini učni jezik. Zastop Landstrasse je pa zahteval, naj se prepovejo na Dunaju češki napisi in lepaki.

Fuzija madžarskih strank.

Združiti se nameravata neodvisna in ustavna stranka. Ratkay je objavil članek, ki poziva ljudsko stranko, naj izstopi iz koalicije in prestopi v opozicijo.

Na svobodo izpuščen italijanski dijak.

Dunajsko višje deželno sodišče je odklonilo pritožbo državnega pravdnštva, da ne smejo izpuštili iz preiskovalnega zapora zaprtih petih italijanskih dijakov. Ugodili so pritožbi le v toliko, da se mora založiti za vsakega dijaka kavcija 4000 K, kar so takoj založili italijanski poslanci, nakar so izpustili zaprte dijake.

Dnevne novice.

+ **Napredek mladeniške telovadske misli.** Na zadnjem običnem zboru Z. T. O., dne 15. novembra, je bilo v »Zvezici« združenih 37 telovadskih odsekov. Od takrat, torej komaj po dveh tednih, so se ustanovili sledeči novi odseki: St. Andrež pri Gorici in St. Ferjan pri Gorici; nadalje se namerava ustanoviti v Gočah pri Vipavi, v Semiču pri Metliki, preški že dobro deluje, ravnokar pa smo dobili poročilo, da se je ustanovil v Žirih nad Idrijo. Jutri se vrši predsedniški sestanek, združen z zborovanjem bratov telovadcev in tudi drugih mladeničev vseh odsekov ljubljanske okolice v St. Vidu. Na sestanku bo predaval F. Terseglav o »Nalogah in ciljih krščanske mladine spričo zadnjih dogodkov na Slovenskem«. Jeseniški telovadski odsek priredi 13. t. m. javno telovadbo. Odsek Šmartno pod Šmarno goro dobi prihodnjo pomlad nov »Dom«. Tako se konstantno razvija in razširja misel organizirane slovenske mladine in ne bo dolgo, da se izpolni naš ideal: Vsaka vas naše društvo!! Dobro znamenje je, da so se sile krščanske organizacije ravno v teh dneh na Slovenskem podvojile, kar dokazuje, da smo na straži, neomajni in dosledni kakor prvi dan!

+ **Dva prav dobro obiskana shoda** je imela »Kmečka zveza« pretečeno nedeljo v Mokronogu in sicer pri Sv. Križu in v Martinji vasi. Z znano spretnostjo jih je vodil g. I. Povše ml. Enoglasno se je sprejela kandidatura g. župnika Hladnika. V nedeljo, 6. t. m. bo pa shod v Laknici pri Dolenški. Pridite!

+ **Za S. K. S. Z.** Ob priliki cesarjevega jubileja: Uradništvo Zadrzne zveze: gdč. Terezija Bohinc, Urška Kregel, Frančiška Rozman, Maksa Perne, Rozi Kulnik, gg.: Vekoslav Pelc, Franjo Vidic, Anton Killer, Val. Oblak, Ludov. Schöpf in Ludov. Spiler, à 1 K, skupaj 11 K.

+ **Volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu.** Dne 16. decembra t. l. se vrše dopolnilne volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu, v kateri imajo doslej Slovenci in Hrvatje le enega zastopnika. Pri predstojajočih volitvah nam je Slovincem in Hrvatom vse storiti, da si pridobimo v vodstvu tega silno važnega zavoda primerno zastopstvo. V Ljubljani se je osnoval za te volitve odbor, obstoječ iz zastopnikov obeh strank. Obe stranki sta mnenja, da gre tu za pravično, gospodarsko stvar, kateri je pomoči do zmage le ob složenem postopanju. V imenu tega odbora se obračava do naših županov, do župnijskih uradov, do obrtnikov in do zavednih Slovencev sploh, z nujno prošnjo, da bi v svojih krajih pri obrtnikih, ki imajo svoje delavce zavarovane zoper nezgode, zberejo glasovnice, ki so jim bile nedavno poslano. Glasovnice naj vsak delodajalec podpiše, v skupini delojemalcev treba tudi podpisati zaupnika delavcev. Imen kandidatov pa ni treba vpisati. Sledečih vrst podjetniki volijo pri sedanjih volitvah: kategorija I.: železnice, podjetništva za prevažanje blaga, blagovna skla-

dišča; kategorija II.: rudarstvo in plavžarstvo, obdelovanje kovin, izdelovanje strojev in orodja; kategorija VI.: industrija za papir in usnje, za lesne snovi, kmetijski in gospodarski obrati, mlinci, žage. Zbrane glasovnice naj se pošiljajo na naslov: Josip Lenarčič, v Ljubljani, pisarna trgovske zbornice. — Za odbor: Josip Lenarčič, zbornični predsednik I. r., Karol Pollak, tovarnar I. r.

+ **Razmere na dunajski univerzi** so letos neznosne, kakor nikdar doslej. Že devet dni je zaprta knjižnica in menza, torej vir duševne in telesne hrane za večino dijaštva. Stalno razburjenje in vedno nove rabuke, posvetovanja i. dr. onemogočijo vsako resno delo. Cel dan dijak ne more sedeti v svojem temnem in mrzlem kabinetu. Obedovanje po gostilnah je združeno s potratno denarja in časa ter pri mnogih s še večjim stradanjem kot v menzi. Da vse to na znanstveno delovanje univerze ne upliva blagodejno, je jasno. Ugled avstrijskih univerz splošno pada in bo še padal, če gre tako naprej. Saj pleše rektorat in kuratorij menze po muziki nemških nacionalcev. Za jutri, 3. dec., so napovedana zopet predavanja. Vprašanje je, koliko ur bodo predavanja trajala. Po današnjih nemirih v menzi je pričakovati jutri le kaj podobnega. Ali bo sedanja menza še sploh kedaj funkcionirala, je vprašanje. Nemci nikakor ne dopusté, da bi revni dijaki drugih narodnosti sploh imeli hrano. Take so razmere na največjem vseučilišču v Avstriji na dan šestdesetletnice.

+ **Novi častni občani v Toplicah.** Častno občanstvo je podelil obč. odbor v Toplicah v seji dne 22. nov. 1908 dr. Ivanu Šusteršiču in dr. Evgenu Lampetu. Tretji izvoljenec se boji prevzeti to čast, ker so baje liberalci zapretili bojkot njegovi gostilni. Seja je bila burna in liberalci nerazumni. Upirali so se na vso moč, zlasti zastopnik graščine v Soteski, topliški nadučitelj, pa predsednik »Kmečke Zveze« na Gor. Polju g. Klinc. Kakšnega duha utegne postati to društvo, zdaj lahko spoznamo, ker se njegov predsednik brani, votirati častno občanstvo odličnim možem kakor so dr. Ivan Šusteršič in dr. Evgen Lampe, ki sta že toliko storila za narod in deželo, največ pa za kmečki stan, saj je vse njih delovanje posvečeno koristim ubogega kmeta. Toda vse ni nič pomagalo, naši kmečki odborniki so stali trdo kot skala in vsi — 18 po številu — oddali krepak »da«. Liberalci si hladijo srd s tem, da je votum brezpomemben, ker ni bil soglasen, pozabivši, da je našim velmožem glas vlega kmečkega korenjaka ljubši in tehtniši kot deset liberalnih.

+ **Dvorni svetnik** je postal profesor na teološki fakulteti na graškem vseučilišču dr. Franc Stanonik, rodom Slovenec.

+ **Slovenska pripravnica v Trstu.** O pripravnici, ki pripravlja v Trstu slovenske otroke za nemške šole, pisali so slovenski listi, da je »slovenska pripravnica«, kateri izraz je rabil tudi »Slovenec«. Ta šola se pa ne imenuje slovenska pripravnica, ampak: »K. k. Vorbereitungs-kasse für Mittelschulen«. Tak napis je namreč znotraj v hiši na šolskih vratih, o kakem slovenskem pa ni ne duha in ne sluha. Nadalje ji tudi ne more pristojati ime slovenske pripravnice, ker ne pripravlja otrok za slovenske šole, ampak sama za nemške srednje šole. Doklej bodo tržaški in okoličanski Slovenci pripravljali otroke za nemške šole, v katerih bodo odločali o usodi slovenskih otrok zagrizeni Teutoni? Pač žalostno so take pripravnice, pač žalostni so darovi, ki jih daje Dunaj tržaškim Slovincem. Slovenskim otrokom, slovenske šole — ne pa nemških pripravnic!

— **V stalni pokoj** je stopil na lastno prošnjo Ivan Barbalič, župnik v Pomeru, ter se podal na svoje rojstno mesto Baško. Služboval je po raznih krajih Istre polnih 40 let.

— **Oberdankova mati umrla.** Včeraj je umrla v Trstu mati Oberdankova po daljši bolezni. Čitateljem je gotovo znano, da je bil Oberdank obešen, ker je hotel čez mejo utihotapiti bombe, ki so bile namenjene našemu cesarju.

— **Bosanska katoliška deputacija v Zagrebu.** Na svojem povratku z Dunaja prispeli so bosanski Hrvatje z nadškofom Stadlerjem na čelu v soboto zjutraj ob 6. uri v Zagreb. Na kolodvoru jih je sprejelo zagrebško meščanstvo z županom dr. Amrušem na čelu. Delavsko pevsko društvo »Sloboda« je zapelo hrvatsko himno, dr. Amruš pa je pozdravil vodjo deputacije, dr. Stadlerja, ter se z njim poljubil. Nato je Bosance pozdravil dr. Frank v imenu svoje stranke. Doneli so navdušeni živio-klici. Dr. Stadler se je toplo zahvalil za sprejem ter rekel, da bosanski Hrvatje prihajajo v Zagreb kakor hčerka prihaja k materi po 400-letnem suženjstvu. Kar se tiče državnopravnega vprašanja, se mora isto rešiti v prilog Hrvatski in je deputacija

pri merodajnih faktorjih izrazila željo in nado, da se priključeni deželi zedinijo z ostalimi hrvatskimi zemljami. Nato so se vsi podali v mesto in so bili moški člani deputacije sprejeti v »Hrvatski dom«, ženske k umišljenim sestram, duhovščina pa v nadškofovsko palačo, da si odpočijejo od dolgega pota. Ob 8. uri je bil skupen sestanek v prestolnici, kjer so bili pri sveti maši; potem so obiskali skupno frančškansko cerkev in se podali v mestno zbornico. Pozdravil jih je župan dr. Amruš, češ, da so prišli med svoje, nakar je nastalo živahno vzklikanje: »Živio!« Deputacija si je ogledala zanimivosti in mesto ter se podala v Sokolovo dvorano, kjer jim je mesto priredilo banket. Govoril je zopet župan dr. Amruš za zjedinenje vseh hrvatskih dežel, a odgovarjal mu je dr. Stadler ter povdarjal pogubnost one hrvatske politike, ki bi hotela Srbom dati v hrvatskih zemljah iste pravice, ki jih imajo v Srbiji, oziroma ki bi hotela Srbiji odstopiti del Bosne. Bosanci da se ne bodo nikdar odrekli svojih pravic. Vladovalo je veliko navdušenje ter so govorili še mnogi drugi govorniki.

— **Društvo c. kr. davčnih uradnikov na Kranjskem** naznanja, da se vrši VII. letni občni zbor v nedeljo, dne 6. decembra 1908, ob 10. uri dopoldne v prostorih restavracije »Roža« v Ljubljani.

— **Na visoki šoli za trgovino in narodno gospodarstvo** v staroslavnem Kelmoraju študirajo letos trije Slovenci: Franjo Krašovec, ki je nedavno priobčil v »Dom in Svetu« krasen opis o praški razstavi, Janko Bukovec in Ludovik Klemenčič. Vseh Slovanov na tej šoli je 30 in ustanavljajo pravkar slovansko akademsko društvo.

— **Štrajk čeških otrok** v nemško-češkem ozemlju na severnem Češkem se je v ponedeljek raztegnil na vse češke šole, ki stoje od prve do zadnje prazne.

— **Temelj novi deželni bolnišnici** so položili dne 30. m. m. v Zagrebu.

— **Jubilejne sveče.** Povodom praznovanja 60letnice, poslal je bil tržaški magistrat vsem svojim šolam ukaz, naj razsvetle vsa okna na šolskih poslopjih, za kar je tudi odposlal za vsako šolo potrebne sveče. V zadnjem trenutku pa so dobili šolski voditelji od magistrata strog ukaz, naj ne razsvetle poslopj in naj vrnejo magistratu sveče.

— **Razsvetljava v Trstu.** Spodnja okolica je bila na predvečer vsa razsvetljena, v mestu pa je bilo od ene četrtine do ene petine razsvetljenih hiš. Zastave so bile le redke.

— **Bombe.** Da bi se bila bakljada 1. decembra zvečer v Trstu izjalovila, širili so rdečkarji med mladino po mestu vest, da bodo zvečer metali bombe — policaji!

— **Ranjeni policaji v Trstu.** V nedeljo zvečer bili so ranjeni trije redarji od onih sedmih strelov iz revolverjev, ki so jih oddali demonstrantje na onih pet redarjev, ki so jim zaprli pot proti nemški ljudski šoli v ulici Fontana. Do onega večera imeli so redarji strog ukaz, naj se omeji njih pažnja edino na varovanje ptujega življenja in imetja. Demonstrantje so vsak večer na nečuvnen način žalili in izživali redarje, samo da bi bili tem poslednjim mogli reči, da so oni sè silo preprečili demonstracije; a ti se niso zmenili za vse provokacije. Šele, ko so padli iz množice streli, spremenil se je položaj, ker redarstveni ravnatelj je nato zagrozil, da bo strogo postopal. Sama grožnja je zadostovala, da so se vsi poskrili. Niso li to junaki? Dokler so bili gotovi (po Trstu se govori, da je redarstveni svetnik Contin njih angel varih), prepevali so po tržaskih ulicah: »Va fuori d' Italia, va fuori stranier« (Pojdj iz Italije ptujci!), nosili so italijanske trobojnice itd., ko so pa zaznali, da bi jih utegnil kdo prijeti za lase, izginili so kot kafa.

— **Prijatelj lova** naznanjamo, da se bode dal pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kamniku dne 11. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne lov obine Do! pri Ljubljani potom javne dražbe v najem. Lovišče ni daleč od Ljubljane in se nahaja v lovu obilo fazanov, jerebic in rac, kakor tudi zajcev in srn.

— **Prijatelji lova** ali že veste, da bo v sredo, 9. decembra t. l., dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Kamniku dražba za lep ihanski lov? Opozarjamo vas na to ugodno priliko. Lepšega lova, kot je v Ihanu, ni v okolici; divji petelini so v »Aj-dovščini« takorekoč doma in tudi druge divjačine je mnogo. Zatorej lovci, ne zamudite, ako hočete poleg zabave imeti lovsko srečo.

— **Praznovanje cesarjevega jubileja v vipavski dolini.** Vipava je v zastavah. Delo večinoma počiva. Na predvečer se je med veselimi potrkavanjem zvonov glasilo po celi vipavski dolini pozno v noč mogočno pokanje topičev. Gorelo je veliko kresov, opaziti jih je bilo celo na vrhu Čavna. Razsvetljava v Vipavi je uspela

jako lepo. Čarobno je bilo prižiganje rakotov in umetalnega ognja. Toplo je solnce vipavsko — a še toplejše bijejo srca vrlih Vipavcev do presvitlega jubila. Udeležba ljudstva pri cerkvenih slovesnostih ogromna. Gospodje župniki so se deloma prejšnjo nedeljo, deloma danes spominjali v cerkvenih govorih redkega jubileja. — Tukajšnja hranilnica in posojilnica je v spomin na jubilej darovala na predvečer slavnosti 100 K za »otroka« in je ob enem sklenila, da bo nameravane dekliške zavode — zasnovane po nepozabnem gospodu kanoniku Erjavcu — znatno podpirala.

— **Uspeh spretnih živinorej.** Kakor se nam poroča, je prodal gospod Ivan Končina, veleposestnik in veletržec v Gornji vasi pri Zatičini, dva lepa bika prave simentalke pasme, stara od 20 do 22 mesecev, za 1020 K.

— **Čebelarški shod pri Devici Mariji v Polju** se vrši v nedeljo, 6. t. m., ob 3. uri popoldne v ondodni šoli. Predaval bo na shodu zastopnik osrednjega čebelarstva iz Ljubljane o umnem čebelarstvu in o organizaciji čebelarjev. Na shod so vabljeni vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva, posebno še mladeniči, da bi se navdušili za čebelarstvo, katero nudi poleg koristi tudi mnogo razvedrila.

— **Državna subvencija.** Za vaško napajališče v Belskem pri Postojni je dovoljeno 800 K državne podpore.

— **Iz šolske službe.** Izprašana šolska praktikančinja gđ. Milena Vencajz je nameščena za suplentinjo v Sp. Šiški. Zaradi bolezni je dobil dopust nadučitelj Jos. Windisch v Lienfeldu in pride na njegovo mesto izprašana učiteljica kandidatinja Valska Gressl. Interimistično vodstvo šole prevzame def. učitelj Ivan Petschauer.

— **Pollakova tovarna v Kranju pogorela.** Poroča se nam: Sinoči ob 8. uri je začela goriti g. Karola Pollaka tovarna za usnje. Vnelo se je baje pri peči v dvorani, kjer prirejajo izdelane kože. Naenkrat je bil večina strehe v plamenu. Ogenj je bil velikanski, a hvala Bogu, brez vetra. Zgorelo je veliko skladišče suhih kož in maščobe. V stanovanje Pollakovo je le nekočko prigorelo, tudi strojnica ni zgorela. Istotako so rešili obširno skladišče za česlo in ižice, ki leži ob Kokri. Ako bi se bilo to vnelo, bi bil Kranj v nevarnosti, ker ogenj bi bil neznanski. Prišle so gasiti požarne brambe iz Kranja, Strazišča, Cerkljan in Ljubljane, in so delale vso noč. Kranj je bil ves po koncu in je gledal čudovit, a strašen prizor, kako se je valil plamen proti nebu. Škoda je velika. Prizadet ni samo g. Pollak, ampak tudi usnarji, ki izgube delo. Iz Ljubljane se je odpeljalo okoli 10. ure ponoči z vlakom nekako 30 ognjegascv s parno brizgalno. Danes se nam poroča, da še gori. Tovarna je zavarovana. Kar se tiče ljubljanskih gasilskih naprav, bi, kakor je včerajšnji slučaj pokazal, ne bilo napačno, ako bi si požarna bramba omislila avtomobil.

V Kranj je došlo tudi več ljubljancev. Ognjegasci so bili pod poveljstvom načelnika gospoda Štriclja. Ko so dospeli v Kranj, je bil požar deloma že lokaliziran po ondodnih požarnih barambah. Ljubljanska požarna bramba je stopila v akcijo in delala s parno brizgalno celo noč do ranega jutra. Vrnila se je šele danes opoldne. O požaru samem izvem: Okrog osme ure zvečer, ko so bili delavci že vsi doma, je bil gospod Pollak ml. še v pisarni. Ko hoče k večerji in stopi na dvorišče, zagleda v zgornjem nadstropju sušilnice plamen, naka avizira ogenj. G. Pollak je hitel po stopnicah gor in hotel odpreti rezervoar, pa je požar bil že tako razširjen, da je to bilo nemogoče. V par trenutkih je bil ves dotični trakt v ognju. Domača kranjska požarna bramba je neumdoma prihitela na mesto. Le ti požarni barambi in tvorniškim delavcem se je zahvaliti, da požar ni povzročil nedogledne katastrofe, ker je v bližini n. pr. Pavšlerjev mlin in drugo. V traktu, kjer je ogenj izbruhnil, je bilo večinoma že izdelano usnje, odspodaj loj, česlo in druge sirovine. Vse to je pospešilo, da je ogenj uničil ves dotični trakt s privatnim stanovanjem vred. Nekaj strojev je pokvarjenih. Usnja je bilo za več vagonov, ni ga bilo moč rešiti. Ogenj je najbrže nastal po dimniku, ker je ravno v njegovi bližini najprvo izbruhnil.

— **Kurat Premru umrl.** Iz Trziča se nam poroča: Kurat Premru je danes umrl. Pokopan bo v ponedeljek ob deseti uri dopoldne v Lomu. Prihod z železnico v Trzič zjutraj ob 8. uri 35 min. zjutraj, odhod popoldne ob pol tretji uri.

— **Uradni vestnik.** Marjeta Šusteršič, vžitkarica iz Zagorja št. 60, se je dejalo radi slabomnosti pod skrbstvo. Skrbnik Jakob Marinič iz Zagorja št. 1. — Glede Antona Tomšič, posetnikovega sina iz Knežaka št. 30 se je podaljšala očetova oblast z rokom 2. januarja 1909 dalje radi njegove blaznosti. — Pri c. kr. deželni kot

trgovski sodnji v Ljubljani se je izvršil vpis firme: »Hranilnica in posojilnica v Železnikih«, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, v združni register. — Vpisalo se je v združni register pri firmi »Ljudska hranilnica in posojilnica v Zagorju ob Savi, registrovana zadruga z neomejeno zavezo«, da je iz načelstva izstopil gospod Jernej Podbevšek, vstopil pa gospod Anton Žnidaršič, kaplan v Zagorju ob Savi. — Občinski lovi Dolsko, Šmartno, Radomlje in Trojana ne pridejo na dražbo. — Vsi vojaško-taksoni obvezanci se morajo do prestanka svoje vojaško-taksonne obveznosti vsako leto meseca januarja zgledati pri tisti občini, ki imajo v njej dne 1. januarja tistega leta svoje bivališče.

— **Župnija Sv. Trojica nad Cirknico** je podeljena č. g. Ljudevitu Bajcu.

— **Veliki stavbi v Mostaru** zgradi deželna vlada prihodnje leto, in sicer palačo za pravoslavnega metropolita s troški 130 tisoč kron, in stavbo za vojaške urade, ki bo stala 250 tisoč kron.

— **Petindvajsetletnico** svojega delovanja kot gledališki igralec bo obhajal v Zagrebu 17. t. m. bivši režiser našega deželnega gledališča g. Dragotin Freudenreich.

— **»Medulič«** je ime novemu društvu dalmatinskih umetnikov. Predseduje mu Vlaho Bukovac.

— **Ljudski shod za slovensko vseučilišče** se bo vršil jutri, v nedeljo, v »Narodnem Domu« v Trstu.

— **Umrl** je v vojaškem zdravilišču v Arcu na južnem Tirolskem 60 let stari polkovnik v pokoju Avgust Bosanac iz Zagreba.

— **Vlak je skočil s tira** dne 3. t. m. zvečer na postaji Savski Marof. Poškodovan ni bil nihče. Tudi škoda je neznatna.

— **Radi sokrivde pri ponarejanju denarja oproščena.** Porotno sodišče v Rovinju je dne 3. t. m. oprostilo Marijo Struja z Reke, ki je bila tožena sokrivde pri ponarejanju denarja. Svoj čas smo poročali, da je bila Struja aprila meseca t. l. aretirana v Pulju, ker je plačala zapitek s ponarejeno krono. Našli so pri njej za 323 kron ponarejenih novcev, v njenem stanovanju pa kovine in vse priprave za ponarejanje. Izgovarjala se je, da je dobila krivi denar od svojega moža, da ga razpeča. Soproga in Romana Bonasi, ki je stanoval pri zakonskima Struja in tam koval krivi denar, so tudi zaprli in nedavno v Oguinu obsodili na sedem, oziroma 18 mesecev ječe. Marija Struja je predsedela 7 mes. v preiskovalnem zaporu. Porotniki so pač z ozirom na to okolnost zaničali vprašanje o krivdi.

— **Cerknica.** Zoper volivni imenik za deželnozbornske volitve je bilo vloženih 125 reklamacij. — Volivni shod bo v nedeljo 6. decembra pop. ob 3. uri v dvorani »Hranilnice in posojilnice«. Predstavil se bo volivcem kandidat gospod Kobi. — Za cesarjevo 60letnico je bila 1. decembra lepa razsvetljava, kakršne še ni videla Cerknica. — Umrla je najstarejša žena v Cerknici 92letna Marija Prudič.

— **V Borovnici** priredi izobraževalno društvo na praznik Brezmadežnega Spočetja 8. decembra ob tretji uri popoldan predstavo s prologom in glediško igro »Lurška pastarica« — igrokaz v petih dejanjih. Zanimanje za to prireditev je veliko. Saj je prav, da si tako poživimo spomin na pomenljive dogodke v Lurdu ob 50letnici.

— **Darovi.** Za zanemarjeno mladino: g. Fran Silvester v Črnem vrhu 3 K 10 v, Neimenovan 1 K, gg. Ana in Toni Žibertova v Ljubljani 5 K.

— **Prvo črnogorsko železnico** so izročili prometu dne 1. t. m. Ista veže Bar ob Adriji z Virom na Skaderskem jezeru. Dolga je 18 kilometrov. Zgradila jo je italijanska družba za 60 milijonov kron. Osebnost vlake bodo vozili avtomotorji, tovarne pa parni stroji. Železnica je ozkotirna.

— **Znani ljubljanski izzivač in pretepač** Alfred Mahr, stud. med., sin c. kr. deželnovladnega zdravnik v Ljubljani, je ob zadnjih demonstracijah graških slovenskih akademikov za slovensko vseučilišče kazal višek svoje germanske kulture s tem, da je vpil najsurovejše psovke. Pač lep sin nemškega kulturvolka. Fante naj se pazi, ker bi mu morali sicer zamašiti njegova umazana usta.

Z Br Ikano.

TITTONI O ANEKSIJI BOSNE IN HERCEGOVINE.

Dogodki v italijanski zbornici so utrdili Tittonijevo stališče. Tittoni je že govoril 4. t. m. glede na aneksijo Bosne in Hercegovine. Pred vsem izjavlja, da se udeleži Italija konference. Razprava sama

je potrebna, ker razkropi sanje glede na teritorialne kompenzacije, ki jih konferenca ne bo dovolila. Minister obžaluje dogodke na dunajskem vseučilišču. Intervinirati sicer ne more, prijateljsko je pa storil potrebno. Potrpeti se pa mora, ker pritiska od zunaj ne more trpeti nobena zbornica. Glede na Barzilaiovo izjavo, da prepusti po pismu Maffei Avstrija Italiji Trident, ko si priklopi Bosno in Hercegovino, izjavlja, da mu tega njegova prednika Morin in Guicciardini o tem nista ničesar omenila. Pismo se tudi ni našlo, dasi so ga iskali po vseh arhivih. Tudi prejšnji glavni tajnik zunanega ministrstva je izjavil, da o tej zadevi ni nikdar čul govoriti. Stoji, da se ob pogajanjih glede na sklepanje trozveze ni nikdar govorilo o odstopu Tridenta. Nasprotne izjave avstroogrske vlade so bile pač podane. Kar se tiče garancije po trozvezi, se ta ne tiče okupacije Bosne in Hercegovine. Italija simpatuje s Srbijo in Črnogorjo, a podpirati jih moramo le diplomatsko. Opomnili smo jih, naj se ne spuste v lahkomišljeno pustolovstvo, katerega posledice bi morali nositi sami. Balkanske države so si bratomorno nasprotovale, namesto da bi se združile. Če se osnuje trdna zveza balkanskih držav, preneha tudi poželjivost in orient ne bo več trajna nevarnost evropskemu miru. Minister se je trudil, da postanejo razmere Italije do Rusije bolj priščne. Zbližanje med Rusijo in Turčijo je danes dovršeno dejstvo, ki ne ostane brez posledic v bodočnosti. Pospešujemo zблиžanje med Bolgarijo in Turčijo, kakor tudi med Grško in Turško. Alianci z Nemčijo in z Avstro-Ogrsko ostanemo zvesti, ne sme pa ovirati starega prijateljstva z Angležko in naše enketi z Rusijo. Sedanja zunanja politika vlade je za Italijo edino prava. Po Tittonijevem govoru so stavili posamezni poslanci Avstriji sovražne resolucije. Zbornica je z 297 proti 140 glasovom pritrdila Fuzinatovi resoluciji, ki izjavlja, da zbornica odobrava vladno zunanjo politiko.

Bombardiranje Kotora.

Iz Budimpešte je došlo poročilo, da so včeraj od 9. ure nadalje Črnogorci bombardirali Kotor, kar je pa že dementirano.

Vojska z Rusijo in Nemčijo.

»Neues Pester Journal« piše, da ko bi zagrozila Rusija naši monarhiji z vojsko, bi morala Nemčija monarhijo braniti. Tudi Francoska bi se morala odločiti, če pomaga Rusiji. Francoski je na tem, da se zabrani vojska. Cesar Franc. Jožef je storil za Francosko več, kakor car ali pa angleški kralj.

Protivavstrijski bojkot.

Turški listi zdaj priznavajo, da so povzročili Angleži protivavstrijski bojkot. Ob bojkotu je bil vržen v Jaffi v morje zavoj nemškega cesarja namenjen sultanu, ki je bil vreden 150.000 mark. Mladoturški odbor je iz Soluna naročil, da se mora bojkot najstrožje izpeljati. Nemški in italijanski zastopnik sta glede na bojkot posredovala pri turški vladi. »Ikdam« piše, da se položaj med Turčijo in Avstrijo v dveh dneh pojasni.

Angleži, Francozi in Rusi opominjajo na Dunaju.

»Daily Telegraph« trdi, da bodo po jubilejskih slavnostih Angleška, Francoska in Rusija uljudno, toda odločno posredovale glede na vedno večje priprave ob srbski meji.

Proti Aehrenthalu.

Posl. Nagy namerava v ogrski zbornici postaviti ostro interpelacijo, ker je Aehrenthal zakrival resnico, češ, da ima z državami že vse urejeno.

Avstro - ogrske pošte v Turčiji.

Naša država ima v Turčiji 30 pošt, ki pa vsled bojkota ne morejo poslovati. Najbrže zapro pošte.

V Peterburgu

upajo, da se mir ne bo kršil.

Srbski in ogrski frasoni.

Ogrski frasoni so odklonili srbski loži »Pobratim« sodelovanje za agitacijo proti priklonitvi Bosne Hercegovine.

Srbski in grški topovi.

Vsled nujnih srbskih naročil topov pri tvrdki Schneider v Creuzotu je zaostala pošiljatev topov Grški, ki je zato zelo nevoljna. Srbi so se celo zavezali, da plačajo kazni, ako zamudi tvrdka rok Grški. Na reklamacije Grške je izporočila tvrdka, da bo dobavila do termina topove.

Bojkot v Srbiji.

Belgrad, 5. dec. Bojkotiranje avstro-ogrskega blaga v Srbiji že kaže posledice. Več tukajšnjih velikih tvrdk je napovedalo konkurz.

Bolgarija se oborožuje.

Zemun, 5. dec. Po Donavi sta prispele dve ladji s strelivom in orožjem za Bolgarijo.

Darovi.

Za obmejne Slovence. Mohorjani v Koroški Beli 11 K 60 h. — Nabrano na svatbi g. Jakoba in Uršule Mlakar v Boh. Srednji vasi kot skupiček dražbe lovskega psa najnovjše pasme 6 K 42 h. — Mohorjani, darujte v vsaki župniji za obmejne Slovence, spominjajte se obmejnih Slovencev ob vsaki veseli in žalostni priliki. — Preč. gosp. dr. Jos. Marinko, profesor, Novo mesto, 10 K. — Ob priliki cesarjeve 60-letnice nabral ob občinskega odbora in drugih P. Poljanc 17 K 64 h. — Mohorjani P. Srednja vas v Boh. 6 K 20 h.

Za pogorelce na Božjakovem. Preč. župni urad v Štangi 5 K. — G. Janez Oblak, P. Boh. Bela, 12 K.

Za uboge slovenske dijake na Dunaju: Odčna. Helena Bavdek v Ljubljani 10 K namestu razsvetljave. — Gospa Stark nabrala v gostilni De Schiava v Kolodvorskih ulicah 3 K.

Za žrtve 20. septembra: Učenec Stan-ko Zajec 50 vin., dobljeno stavo pri spretnem odpiranju rok. — Pri Minki na Žabjeku nabrali 2 K. — V proslavo jubileja Nj. Veličanstva g. Franjo Ranth v Sp. Šiški št. 147, 1 K.

Za uboge na Resljevi cesti: G. Ana in Toni Žibertove v Ljubljani 5 K. — Namesto razsvetljave g. Fran. Jarec 10 K. — G. Anton Marješič, trgovec, oba iz Medvoda, 5 K. — G. Fani Kastelic v Ljubljani 1 krono.

Izpred sodišča.

IZPRED TUKAJŠNJE POROTE.

Nepoboljšljiv uzmovič. 47 let stari delavec Miha Hribar, rojen v Domžalah, je bil zaradi tatvine že 6krat kaznovan. Zadnja kazen je prejel zaradi enakega hudodelstva pri okrožnem sodišču v Celju, in sicer 6 let težke ječe. To kazen je prejel v samotni ječi, tako da je bil letos dne 18. julija že prost. Obdolženec je pa iznova postal nevaren tuji lastnini, kajti še isti mesec je Ivani Cerar v Škerjančevem izmaknil limpol metra blaga za hlače, zimsko srajco in suknjo. V Nemčevi gostilni v Zaborštu je Hribar videl, ko je Fr. Nemec svoj telovnik slegel in ga položil v gostilniško sobo poleg veže. To priliko je tat porabil in si telovnik, v katerem je bilo 4 K denarja, prisvojil. Te tatvine Hribar taji, priznava pa, da je Jerneju Silvestru v Jaršah vzel suknjo, gorenje in spodnje hlače, telovnik in pas. To obleko je drugi dan prodal na Selu v Ložarjevi gostilni. Janez Markič je kupil od njega telovnik; nato sta skupaj pila žganje. Markič se ga je pa tako nalezal, da je šel na vrt spat. Tu mu je obdolženec, kakor sam priznava, iz žepa vzel uro ter jo odnesel. Porotniki so poleg vprašanj radi izvršenih tatvin tudi temu pritrdili, da je postal Hribar tat iz navade. Sodišče ga je obsodilo na pet let težke ječe.

Malopriden fant. Klemens Daniel, zasebni uradnik na Dunaju, je komaj 15 let star, a je že zašel na kriva pota. Obdolženec je bil praktikant v komptoarju trgovca Gustava Wallis. Tu je že spočetka pokazal, da ni pošten, kajti prisvojil si je znesek 60 K, katere je inkasiral za svojega šefa pri dr. Viktorju Witsche. Od Berte Pollak je prejel 25 K; od tega zneska si je pridržal pet kron, drugo je pa šefu dal. Dne 19. avgusta t. l. poslal je Wallis nekega svojega uslužbenca k tvrdki Schramel inkasirati šele drugi dan zapadajoči menični dolg v znesku 480 K. Vročil mu je tudi pismo, da sme dotičnik prevzeti denar. Ker pa lastnice tvrdke ni bilo doma, oddal je poverljivo pismo zopet knjigovodji Krausu, ki je zabil list v svojo miznico. Popoldan je pa Wallis poslal obdolženca k gospe Schramel da bi jo opomnil na drugi dan zapadajočo menico; denarja mu pa ni zaupal, ker je slutil, da mu ga ne sme. Klemens Daniel je pa siloma odprl knjigovodjevo miznico, vzel iz nje poverljivo pismo ter se z njim predstavil pri gospe Schramel. Ta je imela spočetka pomisleke izročiti mu denar, končno se je pa le dala od obdolženca pregovoriti. Ko je imel ta denar v svojih rokah, se je vse del na vlak in se pripeljal v Postojno, ter se nastanil v tamošnjem prvem hotelu pod napačnim imenom Rudolf pl. Luschützky. Tu je ostal do petega septembra t. l. Ko se mu je pa začel denar krčiti, zgledalo se je pri Heliodoru Petriču, kateremu se je predstavil kot baron, ter si od njega izposodil kolo, vredno 120 K. S tem kolesom se je po stranskih potih pripeljal v Trst, kjer je kolo zastavil. Prišel je po tem dogodku v Ljubljano ter prenočil v hotelu

«Union», kjer se je v knjigo za tujce zopet zapisal kot Rudolf pl. Luschützky. Seveda obdolženec ni tu za prenočevanje ničesar plačal, temveč se je odpeljal na Koroško, in sicer proti Celovcu Na Jesenicah je imel pa smolo. Med vožnjo prilastil si je plašč izprevodnika Franja Povšeta, in ko je stopil z vlaka na Jesenicah, je bil zaradi te tatvine aretovan. Klemens Daniel je sicer tajil, češ, da se je to le pomotoma zgodilo. A poizvedbe so dognale, da ni bil obdolženec nikdar lastnik kakega plašča. Pri njem se je našel tudi zastavni listek Petričevega kolesa, o katerem je Daniel trdil, da ga je kupil od nekega neznanega moža. Orožnikom je pri aretaciji rekel, da je konjski kupec z Dunaja ter da se piše Herman Jugenhaf. Vsega skupaj je ta fantič napravil 717 K škode. Klemens krivde ne taji.

Ljubljanske novice.

lj **Katoliško mladeniško društvo** v Ljubljani vabi k proslavi jubilejev svetega očeta Pija X. in presvetl. cesarja Franca Jožefa I. Proslava se vrši v »Rokodelskem domu«, Komenskova ulica št. 12, v nedeljo, dne 6. decembra 1908, točno ob 6. uri zvečer. Spored: 1. Proslava jubilejev svetega očeta Pija X. in presvetlega cesarja Franca Jožefa I. 2. Nastop društvenega pevskega in tamburaškega zbor. Tenor-solospev »Cerkvica« (Avg. Jelčnik). 3. »Po zaklad«. Spevoigra v dveh dejanjih. Priredil Fr. S. Finžgar. — Vstopnina: Sedeži prve do tretje vrste 80 vin., četrte do šeste vrste 60 vin., sedme do desete vrste 40 vin. Stojišča 30 vin. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

lj **Društvo »Abstinent«**. V četrtek je imela predavanje gospodična Ložarjeva. Z gladko, zgovorno besedo je opisovala gorje alkoholizma zlasti v delavskih krogih, ter je pojasnovala s konkretnimi zgledi iz življenja. Koncem predavanja je bil živahen razgovor o agitaciji. Prihodnje predavanje bo v četrtek, 17. grudnia. Govori g. Podlesnik. Po vsakem predavanju bo razgovor o agitaciji. Somišljeniki naj pridejo z določnimi nasveti, kaj naj bi se storilo praktičnega za omejevanje pijančevanja. Na ta način bo večer živahen, zanimiv in plodovit. Kar se bo sklenilo, se bo po možnosti tudi koj dejansko izvedlo.

lj **Delavski shod** priredi »Slovensko katoliško delavsko društvo« jutri ob desetih dopoldne v S. K. S. Z.

lj **Tridnevnicca za može**. Opozarjamo na to cerkveno prireditev, ki se vrši prihodnje tri dni. Prvi govor je jutri, v nedeljo, ob 5. uri popoldne (v uršulinski cerkvi). Drugi v ponedeljek ob 7. uri zvečer, tretji v torek ob 7. uri zjutraj. Povabljeni vsi krščanski može in mladeniči sploh, a v prvi vrsti naše krščanske organizacije. Ženske se prosijo, da ne hodijo zraven, da bodo imeli moški prostor.

lj **Na Miklavžev večer!** Kakor kažejo priprave, bo današnji Miklavžev večer v Unionu res sijajen in zopet časten večer za »Ljubljano«. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Na Miklavžev večer v »Union«.

lj **Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja** je razposlala poštne položnice za plačilo članarine in dopošiljatev daril. Člani, ki še niso poslali članarine za leto, se prosijo, da store isto kmalu, vsaj še tekom tega leta. Ker je dijaška in ljudska kuhinja velikega pomena za revne dijače in sploh za revnejše sloje, se tudi darovi sprejemajo hvaležno. Vsak dan se odda več sto porcij jedil deloma brezplačno (revnim dijakom), deloma za jako nizke cene. Darove sprejema blaginjsko. Poljska cesta 11. Članarina znaša na leto 4 krone.

lj **Filharmoničen koncert orkestra »Slovenske harmonije«**. Spored: 1. Anton Dvořák: Simfonia v g-duru. I. Allegro con brio. II. Adagio. III. Allegretto grazioso. IV. Allegro ma non troppo. — 2. N. Paganini: Koncert za gosli s spremljevalnim orkestru. Gosli: g. Jan Rezek, učitelj »Glasbene Matice«. — 3. Edvard Grieg: Lirična suita. I. Pastirček. II. Norveška kmetska koračnica. III. Večerna. IV. Obhod prtilikavcev. — Vodi g. kapelnik Václav Talich. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Cene prostorov: Sedeži po 4, 3 in 2 K, stojišča 1 K, za dijače po 60 h se dobivajo pri gospej Češarkovi v Šelenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blaginji.

lj **Vabilo na Miklavžev večer**, kate-rega priredi »Pogrebno podporno društvo c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani« v soboto, dne 5. decembra t. l., ob 8. uri zvečer v salonu restavracije »pri Levu« g. Kos na Marija Terezija cesti s sodelovanjem slavnega ljubljanskega seksteta. Spored: 1. Sijajni nastop Miklavža z njegovim spremstvom. 2. Nagovor Miklavža otrokom. 3. Obdarovanje otrok. 4. Po nastopu se vrši srečolov in prosta zabava. — Vstopnina 30 h za osebo, otroci so vstopnine prosti. — Ker je čisti dobiček namenjen v prid podpornemu pogrebne-

mu društvu c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Tisti roditelji, ki želijo, da bi Miklavž osebno obdaroval njih otroke, naj blagovolijo darove poslati v soboto popoldne od 4. ure naprej v restavracijo k »Levu« z natančnim naslovom ali pa naj jih zvečer pri blaginji izroče.

lj **Iz pisarne slovenskega gledišča**. V torek, na praznik, sta dve predstavi: pop. ob tretji uri se igra dramska pravljica s petjem in godbo »Trnjalica«. Pri predstavi svira orkester »Slovenske filharmonije« — Zvečer ob pol osmi uri se poje tretjič Zajčeva opera »Zrinjski«; ulogo Sulejmana izvaja g. Križaj, gojenec »Glasbene Matice«, ulogo zdravnika Levija g. Povh in vlogo Alapiča g. Bukšek. — V petek, dne 11. t. m. se poje prvič po daljši dobi Bizetova opera »Carmen« z gđ. L. Nordgarto v naslovni ulogi.

lj **Miklošičevo »Volksepik der Croaten«** bi želel kupiti prof. Josip Milakovič v Sarajevu. Kdor bi mu delo hotel prodati, naj blagovolito to sporočiti prof. Ilesiču v Ljubljani.

lj **Regulacija Rožnih ulic**. Spomladi nasujejo cesto na zgornjem delu Rožnih ulic; ker je tlak ob levem hodniku že položen, preostane tlakovanje le še desnega hodnika.

lj **Poročil** se je danes na Dunaju Emil Zajc, poročnik tren-regimenta na Dunaju, sin tukajšnjega finančnega svetnika Franca Zajc, z gospico Marjeto Panda iz Budimpešte.

lj **Prodajalno glasbil**, piano-orkestrom, električnih glasovirjev, gramofonov, gramofonskih plošč itd. je otvoril 2. t. m. Jos. Droll, generalni zastopnik trvdke F. Machinek in sin na Dunaju, v hiši dr. Pirca, Sodnijske ulice.

lj **Osebnost**. Deželni inženir g. Žnidaršič je dobil inženersko mesto v Dalmaciji z letno plačo 6000 K.

lj **Rudolfu Bregenzerju**, orožniškemu ritmojstru v Ljubljani je dovoljeno sprejeti in nositi viteški križec nekega meklenburško - šverinskega reda.

lj **Denar je izgubil** g. Adolf Huber, monter v »Katoliški Tiskarni« in sicer denarnico z vsebino 120 K na poti od Florjanske ulice do Starega trga. Kdor jo najde, naj jo prinese v »Katoliško Tiskarno«. Nagrada poštemu najditelju ne odide.

lj **Saje so se vnele** sinoči v dimniku Perlesove pivovarne. Ker ni prišlo do hujšega, gasilno društvo ni stopilo v akcijo.

lj **Prebrisani fant**. Sinoči je prinesel po Prešernovih ulicah nek mlad fant na glavi škap meču. Ko ga postavi na tla, se je škap nekaj pokvaril in med je začel teči iz njega. Fant takoj pokliče postreščka in mu veli, da naj med pelje v Šiško, zakar mu je ponudil 1 K. Ko mu je povedal, da je med Dolencev mu je postrešček svetoval, da gre po drug škap, da bodo med predjali. Fant je res odšel, a ni ga bilo več nazaj. Ko je šel slednjič postrešček sam po škap k Dolencu, tam niso o tem ničesar vedeli, pač se pa prepričali, da je bil med tam ukraden. Ostali med je Dolenc dobil nazaj, prebrisana fanta pa sedaj iščejo.

lj **Neznano kam** je odšla dne 3. t. m. 56letna delavčeva žena Marija Gabrova, kateri se je omračil um. Kjer bi se oglašila naj se blagovolito obvestiti mestno policijo.

lj **Izgubil** je gospod Nikolo Bužinof denarnico z 230 K.

lj **Nova tovarna cikorijskega polju**. G. Schantelje je prodal neki tuji tovarni svoje travnike pri tovarni za lep za 48.000 K. Na tem prostoru se zgradi tovarna za cikorijsko.

lj **Ljubljanski sekstet** na lok ne igra v »Iliriji« v ponedeljek, marveč v petek ob 8. uri zvečer.

lj **Slovenska zaloga mineralnih voda**. Dosedaj je bilo slovensko kupujoče občinstvo navezano na nemški zalogi rudinskih vod — na Kastnerja in Lassnika v Ljubljani. Sedaj je pa prevzel zalogo mineralnih vod g. A. Šarabon, kar je iskreno pozdravljati.

Razne stvari.

Pošta je zaprosila širna sovodniška občina, pod katero spada mnogo vasi, posejanih po matajurskih obronkih; toda vlada je noče sama vzdrževati, občina pa je preobložena z dolgovi, torej — ne dobimo še krvavo potrebne pošte!

Radikalna poštenost. Na neki shodu v Kutni gori sta govorila češki agrarec poslanec Svejč in vodja svobodomislecev dr. Bartošek, ki je smisel obeh govorov združil v klicu: »Proč z redovnicami!« Tako spodbodeno je ljudstvo navdušeno zaklicalo: Hanba! Sedaj pa se je oglašil za besedo nek katoliški duhovnik ter rekel: »Vi kličete »Hanba« starišem, ki dajejo svoje hčere v redovne šole; toda ta-le poslanec Svejč tukaj, ki se tako zgraža, ima sam svojo hčerko v šoli pri uršulinkah v Kutni gori in je z uspehi zelo zadovoljen.

Gospod poslanec naj pojasni to protislovje!« Toda gospod poslanec je naenkrat izginil kakor kafa in kmetje so si napravili svojo posebno sodbo o poštenosti teh ljudskih osrečevalcev.

Židje v Bukovini. Bukovina je obljubljena dežela Židov, zlasti ruskih. Kak blagoslov so ti obrezanci za domače ljudstvo, kažeta ta-le dva primera: Vsled ovadbe nekega kmečkega dekleta iz Ruske Novosielice je bil 1. t. m. v Črnovicah aretiran Žid Simon Achner, ki jo je hotel spraviti v neko sramotno hišo na Dunaju. Dognalo se je, da je imel ta Žid jako razširjeno trgovino z dekleti ter je držal stalno dva agenta za ta »kšeft«. Svoje žrtve je dobival večinoma iz ruskih in rumunskih vasi ter jih pošiljal po vsem svetu. Njegova rodbina je bila pred kakimi 20 leti izgnana iz Rusije in je prišla v Bukovino v samih cunjah. Nastanila se je najprvo v Sadagori, potem pa v Črnovicah kakor ter se pečala z oderuštvo. Kmalu si je Simon Achner zamogel kupiti lastno hišo in ko je na to še dvakrat napovedal konkurz — je bil bogat mož. Radi sleparske krize je bil obsojen v tri mesece zapor, njegovo hčer pa je vseeno oženil nek gališki odvetnik in dobil z njo 120 tisoč kron dote. Ko je Simon prišel iz ječe, odprl je Črnovicah sramotno hišo in se popolnoma »posvetil« snažni kupčiji. Sedaj sedi v zaporu ter premišljuje, kako bi se najlepše izvil pravici in nadaljeval svoj posel. Proti zvodništvu bi trebalo pač novega, strogega zakona. — Vreden obrezan bratec Achnerjev je Simon Reichel, ki je bil tudi te dni aretiran v Črnovicah. Ta Žid je v 10 letih iz poce — berača postal bogatin, ki je svoji hčeri dal 100 tisoč kron dote. Bavil se je zgolj z oderuštvom ter je jemal nad 40 odstotkov. Ta krivonosni krvosedi je spravil neštete kmete na boben in je uničil srečo na stotine ljudi. Potem se pa zgražajo nad ruskimi židovskimi pogromi.

Rešitev na morju. Vigo, 30. novembra. Neki angleški parnik, ki je prišel iz Lizbone, je na visokem morju našel in sprejel na krov dvajset mornarjev v malem čolnu, ki so se vanj rešili ob potopu holandskega parnika, na katerem so bili uslužbeni.

Zaradi razžaljenja straže je bil obsojen pred okrajnim sodiščem P. P. v entenski zapor, ker je pljunil v obraz in rekel pfuj straži 27. pešpolka.

Vseučiliški dijakov je bilo lanske leto na 125 evropskih visokih šolah 228 tisoč 732. Nemčija zavzame pri tem prvo mesto toliko glede števila vseučilišč kakor tudi dijakov; ima namreč 21 univerz ter okroglo 49.000 dijakov. Potem pridejo Francija s 16 vseučilišči in 32.000 dijaki, Avstro - Ogrska z 11 in 30.000 dijaki, Angleska s 15 in 25.000 dijaki, Italija z 21 in 24.000 dijaki, Rusija z 9 in 23.000 dijaki, Španija z 9 in 12.000 dijaki, Švica z 7 in 6500 dijakov, Belgija s 4 in 5000 dijakov, Švedska z 3 in 5000 dijakov, Rumunska z 2 in 5000 dijakov in Nizozemska z 5 univerzami in 4000 dijakov. Grška, Norveška, Danska, Portugalska, Bolgarija in Srbija imajo samo po eno vseučilišče.

Rekord v sodnem postopanju je doseglo sodišče v Chicagu. Bogat trgovec Peter Vlisingen je prišel te dni k sorodniku in mu priznal, da je tekom 25 let ponarejal bančne listine ter si tako »prislužil« tri do štiri milijone; zdaj pa da ga je začela vest tako strašno peči, da ne more več prenašati. Aretirali so ga, sodili in obsodili vsega skupaj v štirih urah.

Rak ozdravljiv. Francoski zdravnik dr. Octave Laurent, profesor kirurgije, ki je na medicinski akademiji v Parizu predaval o zdravljenju raka, je izjavil, da je vsak rak ozdravljiv po načinu, kakor ga je on iznašel, samo da je bolnikovo telo dovolj krepko, da se upira posledicam. On namreč vbrizga 5—60 gramov formalina ter je na ta način ozdravil raka na obrazu v malo dneh, potem raka na prsih, pljučih ter sploh notranjega raka. Njegovo metodo lahko izvaja vsak zdravnik. Dr. Laurent je sin ubožnih kmetijskih starišev; z zdravljenjem raka se bavi že mnogo let.

Rajši sebe umoril kot kralja. Veliko senzacijo je povzročil v Lisaboni samoumor Alberta Costa, prvaka republikanske stranke. Bil je član družbe črnega križa, katera je upletena v umor kralja Carlosa in njegovega sina. Sedaj se zatrjuje, da je družba izžrebala Costo, da sedanjega kralja Manuela umori, česar pa ni hotel storiti in rajši izvršil samoumor.

Napad na Rockefellerja. Pri Adirondacku se je ponesrečil poizkus, da bi bil skočil iz tira vlak, v katerem se je vozil znani ameriški milijarderski bogataš, petrolejni kralj Rockefeller.

Predavanje v sv. Petru. Deželne (provincialne) oblasti so se začele, po večkratnem dreganju, vendar enkrat zanimati za gmotne razmere šentpeterskih Slovencev. V nedeljo je imel predavanje o izboljšanju goveje živine sam provincijalski

živozdravnik dr. Romano. Enakih in drugih praktičnih predavanj je bilo tu in tam že več. Mnogokrat mora govornik po tolmaču povedati važnejše reči, da njegovo delo ne ostane brez uspeha. Za poljedelstvo, za sadjarstvo in za mlekarstvo med našim ljudstvom ima že lepo zaslugo dr. Dorigo iz Čedada. Škoda, da ni nobene domačega učitelja, kateri naj bi se brigal in naj bi učil slovenski, kaj in kako je delati ljudstvu v povzdigo gmotnih razmer.

Poslanec samoumor. Ustrelil se je saški poslanec dr. Rühlmann. Neka njegova dvobojna zadeva je prišla v javnost, kar ga je tako razburilo, da se je ustrelil.

Trikratni samoumor. V stanovanju kasselskega trgovca glasovirjev Meistra so se zastrupili njegov 23letni sin Viljem njegova prijateljica natakarka Hausmann in njegov prijatelj, tvorničarjev sin Maks Ranach. Izpili so zastrupljeno vino.

Prvi braniteljski nastop ženske na Nemškem. Dne 31. oktobra t. l. je v Altoni prvič nastopila ženska kot braniteljica na sodnji. Gđ. dr. iur. Ani Schultz je bilo poverjeno zagovorništvo mladostnih obtožencev; z načinom svojega nastopa si je na mah pridobila simpatije sodnega dvora in vseh navzočih. Zanimivo je bilo opazovati, kako so znani juristi drug za drugim prihajali v sodno dverano, da prisostvujejo temu važnemu in zanimivemu dogodku na polju zagovorništva. Vsekako je to velik uspeh nemškega ženstva, ki že desetletja tiho, a vstrajno in krepko deluje za splošen kulturni napredek.

Črnoviški akademski senat proti Čehom. Akademski senat vseučilišča v Črnovicah je imel 9. t. m. sejo, v kateri je sklenil protest proti češkemu napadom na praške nemške študente.

Čuden rabi. V Zagrebu imajo novost. Nek prefrigan jud prerokuje zagrebški inteligenci prihodnost, in sicer iz Thalmuda in Khabale . . . Zakaj si niso naročili rajši kar kakšne ciganke!

Telefon brez telefonske. Te dni je v Lionu na Francoskem kakih pet naročnikov rabilo telefon — brez gospodičen. Preizkušali so nov stroj nekega Kanadca, ki skrbi za avtomatične zveze. Te dni se bo posebna komisija bavila z novim izumom, in če se isti posreči, ni dvoma, da izgubi mnogo deklet svoj pičli zaslužek.

Amerikanski Srbobran, ki izhaja v Pittsburgu v Severni Ameriki, je na Hrvatskem prepovedan.

NEMIRI V PERZIJI.

Iz Astrahaba poročajo, da so izbruhnili nemiri. V nevarnosti je arzenal.

VSTAJA NA HAITIJU.

V Port-au-Princeju je prebivalstvo napadlo in oplenilo trgovine in stanovanja pristašev predsednika Nord Alexisa. Predno so oblasti nadvladale položaj, je bilo ubitih 12 oseb. Vojski so streljali v množico. Ubitih je bilo osem oseb. V pristanišču je pet ptujih ladij.

Telefonska in brzojavna poročila.

NERESNIČNE VESTI O MOBILIZACIJI.

Dunaj, 5. dec. Glede na vesti v inozemskih listih, da Avstrija mobilizuje in zbira na srbsko-črnogorski meji cele zbroje, se uradno izjavlja: Cesar je vojaško upravo pred mesecem na podlagi zakona 1888 pooblastil, da sme tolike rezerve in nadomestne rezerve vpoklicati, da bo mirovno stanje v toliko pomnoženo, v kolikor to zahteva varstvo interesov prebivalstva v priklopljenih deželah. Vojna uprava se je te pooblastitve z ozirom na življenske interese prebivalstva le v toliko poslužila, da je pridržala zgolj aktivno službujoče vojaštvo; pridržali so se nekateri tretjeletniki in tisti nadomestni rezervisti, ki so že zdaj bili pod zastavami. Prizadeti so le tisti oddelki, ki imajo detaširane pododdelke pri 15. zboru v Bosni. Nihče se ni dozdal vpoklicati, kdor je v civilu. Ker pa to število za primerno povišanje mirovnega stanja še ne zadostuje, so se z nadomestnimi rezervisti tudi nekateri novinci transportirali k svojim oddelkom. Obenem s to naredbo so v zvezi nekatere druge izpremembe pri 15. zboru, s katerimi bodo končane tiste priprave, ki so v Bosni zaradi varnostne službe, ki je posebno zdaj po zimi zelo naporna, potrebne. Zato so vse vesti o mobilizaciji čisto brez podlage.

KRAMAR GOVORI.

Dunaj, 5. dec. V današnji seji so češki radikalci demonstrirali z žvižganjem in vpitjem proti predsedniku dr. Weiskirchnerju. V budgetni debati je govoril dr. Kramar, ki je imel zelo srečen dan. Govoril je proti nemški prepotenci. Aplavdirali so mu burno vsi Slovani.

KRAMAREVA IZJAVA.

Dunaj, 5. dec. V svojem današnjem govoru v parlamentu je dr. Kramar povdarjal, da je njegova stranka in sploh vsi

Čehi pripravljene podpirati parlamentarni kabinet pod pogojem, da se enota češkega kraljestva varuje in izvede jezikovna rav-nopravnost. Prihodnja seja v sredo.

NEMŠKI SENAT V PRAGI.
Praga, 5. dec. Člani nemškega vse-učiliškega senata v Pragi so odložili svoje mesto.

ŠVEDSKI KRALJ IN KRALJICA NA DUNAJU.

Dunaj, 5. dec. Danes sta prispela sem-kaj švedski kralj in kraljica. Cesar ju je osebno sprejel.

POMEN DEBATE V ITALIJANSKEM PARLAMENTU.

Rim, 5. dec. »Tribuna« povdarja, da je ogromna večina v italijanskem parla-mentu, ki je odobrila Tittonijevo politiko, dokaz, da Italija ne bo sledila klativistiški politiki, marveč hoče dosledno zasledovati dosedanje mirovno politiko.

SPOPADI NA HERCEGOVSKO-ČRNO-GORSKI MEJI.

Budimpešta, 5. dec. Kljub uradnim dementijem, trdi »Pesti Naplo«, da je sedem vojakov v spopadu s Črnogorci padlo. Padel je tudi nadporočnik Bašić od 23. polka iz Szombora.

Listnica uredništva.
Gradec. Vse kar smo dobili smo pri-občili. Hvala lepa! Na razpolago smo Vam — izrazite le svoje želje!

Malokrvnost - bledičnost. Pri zdra-vitvi malokrvnosti in bledice se največja paznost obrača na povečanje rudečih krv-nih teles in na zvišanje hemoglobin-vse-bine.

Dosega tega cilja ima za posledico splošnoboljšanje, ojačenje, nadležni po-javi slabosti in bolečin izginejo itd. Pri tem zdravljenju igrajo glavno vlogo žele-zovsebujoči izdelki.

Ferromanganin je, kakor se potrjuje od prvovrstnih zdravnikov, izvrstno, do-sedaj od nobenega drugega železovsebujo-čega izdelka le pobilje doseženo, krvo-tvorno in ojačujoče sredstvo, ki je zaradi svojega zanesljivega učinka in dobrega okusa postalo dragocena pridobitev v zdravništvu.

Prof. dr. J. A. se je izjavil: »Najrajše uporabljaj Ferromanganin zaradi njego-ve prijetne setave in z zelo dobrim uspe-hom v svrhu krvotvornosti in ojačenja o v to pripravnih slučajih tako v svoji bolniš-nici kakor tudi v zasebni praksi. Ima zelo prijeten okus in je prost sodobnih in poz-nejših učinkov.«

Cena steklenice 3 K 50 vin. Pri na-kupu naj se pazi na ime »Ferromanganin« ter varstveno znamko »dekličino glavo« in naj se vsi drugi enaki proizvodi zavrne-jo. Dobi se v vseh lekarnah, gotovo v sledečih ljubljanskih lekarnah: »Pri Mariji Pomagaj« na Resljevi cesti 1; »Pri ange-lju« na Dunajski cesti in »Pri zlatem je-lenu« na Marijinem trgu; v večji množini »Schwanen-Apotheke«, Dunaj, I. Schot-tenring.

Prsne
bolečine, bolj v vratu in križu nam lajša zdrav-ilni, kile, ude in žile krepi in Feller-jev fluid s znamko »Elsa-Fluid«. Dvanajst let za posku-šajo franko 5 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg 84. (Hrvaško.)

Za Božič 1908. Znana dunajska izvoz-na tvrdka A. Hirschberg II., Rembrandtstr. 19, razpošilja tudi letos slovite amer. pa-tent. srebrne garniture, obstoječe iz 42 kosov, in sicer: nožev, vilic, žlic, kavinskih žlic, zajemalnic za juho, svečnikov itd. za čudovito nizko ceno 13 K 80 v. Kdor hoče za malo denarja napraviti svojim domačim veselo božično presenečenje, se opozarja na to redko priliko. Več v oglasu.

Oslovski kašelj
jenja z uživanjem Scottove emulzije. Zdravniki, babice in stariši pripozna-vajo to s tisoči potrdili.

Scottova emulzija

pomaga z intenzivno močjo, ki izvira iz najboljših se-stavin in iz originalnega Scottovega ravnanja. Splošno zdravje se zboljša že po porabi prve steklenice Scot-tove emulzije.

Cena originalne steklenice
- 2 K 50 vin. -
- Dobi se v vseh lekarnah. -

TRŽNE CENE.
Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 5. decembra.
Pšenica za april 12 95
Pšenica za oktober 1. 1909. 11 25
Rž za april 1. 1909. 10 82
Oves za april 8 82
Koruza za maj 1. 1909. 7 59
Efektiv. 5 dražje

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
4 9. zveč.	742'5	0 0	sl. svzh.	pol. obl.	
5 7. zjutr.	42 3	0 0	brezvetr.	obl.	0 0
2. pop	41 2	2'5	sl. sever		

Srednja včerašnja temp. — 1 5°, norm. — 0'10.

Rodbina Brus naznanja potrtim srecem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti iskreno ljubljene hčere, ozir. sestre, gospe

Ivane Marguč roj. Brus
posestnice in imetnice trg. tvrdke Jos. Brus
katera je danes ob polu 11. uri do-poldne po dolgi in mučni bolezni, pre-videna s sv. zakramenti za umirajoče v 55. letu svoje starosti mirno v Go-spodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bude v nedeljo, dne 6. grudnia ob 4. uri po-poldne iz hiše žalosti št. 10 na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše za dušnice se bodo služile v cerkvi sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu.

Nepozabno rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Dolenji Logatec, 4. grudnia 1908.

3200 **Žalujoci ostali.**

Meblovana soba
s posebnim vhomom za enega ali dva dijaka blizu domobranske vojašnice se takoj odda po zelo ugodni ceni. Kuhinove ulice št. 23, pritličje na levo. 3161 3 3

Organist in cerkovnik
dobi z novim letom 1909 službo v Javorju pri Litiji. 1-7

Prednost ima samec, rokodelce; dober pevec, četudi samouk; je dobrodošel, ker ima tu časa dovolj za nadaljno izobrazbo. Odkritosrčnost neobhodno potrebna lastnosti! Plača po dogovoru.

Župni urad Javorje pri Litiji
Fr. Indof župnik.

Sodi.
Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, »odarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2483

Slivovko
6 let staro razpošilja franko 2 litra za 5 kron; vinsko žganje 2 litra za K 5'60; 12 let stari konjak za K 8'—; Graščinsko oskrbnišvo grad Golič pošta Konjice Štajersko. 2853 10 —

Globoko izpod cene
prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina A. Lukič
Pred škofijo šte. 19. 2811 3

Ustanovljeno 1862. Telefon šte. 584.

RUDOLF GEBURTH
c. kv. dvor. mašinist

DUNAJ (WIEN), VII., KAISERSTRASSE 71
na vogalu Burggasse.

Največja zaloga **vsakovrstnih peči** za vsako porabo od navadne do najfinejše in naj-elegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane. **Peči za trajno kurjavo za premog. Okrogle peči za regulirati od 15 K višje. Zaloga ognjišč, šte-dilnikov in strojnih ognjišč. Najboljše plinove peči, kamini črni in email. Železne peči s peč-nicami za dve ali tri sobe.**

Patent-vložki za glinaste peči.
Sušilnice.
Krušne peči. 2014 20

Ženitna ponudba.
Mlad mož išče družico, staro od 21 do 30 let, ne premajhne velikosti, ki bi imela 500 K v gotovini. Odgovori se na vsako pismo. Ponudbe na upravnništvo »Slovenca«. 3169 2-1

Lep gramofon
z **amerikanskimi ploščami** se ceno proda. Naslov na M. M. 73, pošta Žiri pri Škofji Loki. 3168 2-1

Imate li oženjena oseba ali pa kak samec, imajoč pri sebi kako osebo za gospodinjstvo za prevzem vodstva gostilne in trgovine (filijalke na deželi).

Trgovsko izobražene osebe, katere imajo prakso za potovanje imajo prednost in za potovanje postranski zaslužek.

Kapitala ni potreba investirati, pač pa je potreba položiti kavcijo. — Pogoji po dogovoru. 3196 3-1

Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprav-ništvo »Slovenca« pod šifro »GOSTILNA«.

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahu, hri-pavosti in vratnih oteklinah zdrav-niško priporočana je 38 12 II.

MATTONLEV GIESSHUBLER
alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta mloraztapljajoče, osvežujoče in po-mirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: Giesshubi Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špicerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Laseniku-Ljubljana. 114 52-46

Najboljša krma za pse je in ostane
Fattingerjev kolač za pse
ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 3'20.

Fattingerjev Puppy Bisquit
za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. prosto K 3'50

Prospekte pošilja zastoj tovarna za pat. kolače za pse in krmo za perutnino Wiener-Neustadt. Nad 250 prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod živinozdr. nadzorstvom. 467 26-21

Božično platno
1 kos 15 m 100' 82 cm
K 10'50
K 13'20
K 15'20
K 17'20
K 19'20
K 21'20
K 23'20
K 25'20
K 27'20
K 29'20
K 31'20
K 33'20
K 35'20
K 37'20
K 39'20
K 41'20
K 43'20
K 45'20
K 47'20
K 49'20
K 51'20
K 53'20
K 55'20
K 57'20
K 59'20
K 61'20
K 63'20
K 65'20
K 67'20
K 69'20
K 71'20
K 73'20
K 75'20
K 77'20
K 79'20
K 81'20
K 83'20
K 85'20
K 87'20
K 89'20
K 91'20
K 93'20
K 95'20
K 97'20
K 99'20
K 101'20
K 103'20
K 105'20
K 107'20
K 109'20
K 111'20
K 113'20
K 115'20
K 117'20
K 119'20
K 121'20
K 123'20
K 125'20
K 127'20
K 129'20
K 131'20
K 133'20
K 135'20
K 137'20
K 139'20
K 141'20
K 143'20
K 145'20
K 147'20
K 149'20
K 151'20
K 153'20
K 155'20
K 157'20
K 159'20
K 161'20
K 163'20
K 165'20
K 167'20
K 169'20
K 171'20
K 173'20
K 175'20
K 177'20
K 179'20
K 181'20
K 183'20
K 185'20
K 187'20
K 189'20
K 191'20
K 193'20
K 195'20
K 197'20
K 199'20
K 201'20
K 203'20
K 205'20
K 207'20
K 209'20
K 211'20
K 213'20
K 215'20
K 217'20
K 219'20
K 221'20
K 223'20
K 225'20
K 227'20
K 229'20
K 231'20
K 233'20
K 235'20
K 237'20
K 239'20
K 241'20
K 243'20
K 245'20
K 247'20
K 249'20
K 251'20
K 253'20
K 255'20
K 257'20
K 259'20
K 261'20
K 263'20
K 265'20
K 267'20
K 269'20
K 271'20
K 273'20
K 275'20
K 277'20
K 279'20
K 281'20
K 283'20
K 285'20
K 287'20
K 289'20
K 291'20
K 293'20
K 295'20
K 297'20
K 299'20
K 301'20
K 303'20
K 305'20
K 307'20
K 309'20
K 311'20
K 313'20
K 315'20
K 317'20
K 319'20
K 321'20
K 323'20
K 325'20
K 327'20
K 329'20
K 331'20
K 333'20
K 335'20
K 337'20
K 339'20
K 341'20
K 343'20
K 345'20
K 347'20
K 349'20
K 351'20
K 353'20
K 355'20
K 357'20
K 359'20
K 361'20
K 363'20
K 365'20
K 367'20
K 369'20
K 371'20
K 373'20
K 375'20
K 377'20
K 379'20
K 381'20
K 383'20
K 385'20
K 387'20
K 389'20
K 391'20
K 393'20
K 395'20
K 397'20
K 399'20
K 401'20
K 403'20
K 405'20
K 407'20
K 409'20
K 411'20
K 413'20
K 415'20
K 417'20
K 419'20
K 421'20
K 423'20
K 425'20
K 427'20
K 429'20
K 431'20
K 433'20
K 435'20
K 437'20
K 439'20
K 441'20
K 443'20
K 445'20
K 447'20
K 449'20
K 451'20
K 453'20
K 455'20
K 457'20
K 459'20
K 461'20
K 463'20
K 465'20
K 467'20
K 469'20
K 471'20
K 473'20
K 475'20
K 477'20
K 479'20
K 481'20
K 483'20
K 485'20
K 487'20
K 489'20
K 491'20
K 493'20
K 495'20
K 497'20
K 499'20
K 501'20
K 503'20
K 505'20
K 507'20
K 509'20
K 511'20
K 513'20
K 515'20
K 517'20
K 519'20
K 521'20
K 523'20
K 525'20
K 527'20
K 529'20
K 531'20
K 533'20
K 535'20
K 537'20
K 539'20
K 541'20
K 543'20
K 545'20
K 547'20
K 549'20
K 551'20
K 553'20
K 555'20
K 557'20
K 559'20
K 561'20
K 563'20
K 565'20
K 567'20
K 569'20
K 571'20
K 573'20
K 575'20
K 577'20
K 579'20
K 581'20
K 583'20
K 585'20
K 587'20
K 589'20
K 591'20
K 593'20
K 595'20
K 597'20
K 599'20
K 601'20
K 603'20
K 605'20
K 607'20
K 609'20
K 611'20
K 613'20
K 615'20
K 617'20
K 619'20
K 621'20
K 623'20
K 625'20
K 627'20
K 629'20
K 631'20
K 633'20
K 635'20
K 637'20
K 639'20
K 641'20
K 643'20
K 645'20
K 647'20
K 649'20
K 651'20
K 653'20
K 655'20
K 657'20
K 659'20
K 661'20
K 663'20
K 665'20
K 667'20
K 669'20
K 671'20
K 673'20
K 675'20
K 677'20
K 679'20
K 681'20
K 683'20
K 685'20
K 687'20
K 689'20
K 691'20
K 693'20
K 695'20
K 697'20
K 699'20
K 701'20
K 703'20
K 705'20
K 707'20
K 709'20
K 711'20
K 713'20
K 715'20
K 717'20
K 719'20
K 721'20
K 723'20
K 725'20
K 727'20
K 729'20
K 731'20
K 733'20
K 735'20
K 737'20
K 739'20
K 741'20
K 743'20
K 745'20
K 747'20
K 749'20
K 751'20
K 753'20
K 755'20
K 757'20
K 759'20
K 761'20
K 763'20
K 765'20
K 767'20
K 769'20
K 771'20
K 773'20
K 775'20
K 777'20
K 779'20
K 781'20
K 783'20
K 785'20
K 787'20
K 789'20
K 791'20
K 793'20
K 795'20
K 797'20
K 799'20
K 801'20
K 803'20
K 805'20
K 807'20
K 809'20
K 811'20
K 813'20
K 815'20
K 817'20
K 819'20
K 821'20
K 823'20
K 825'20
K 827'20
K 829'20
K 831'20
K 833'20
K 835'20
K 837'20
K 839'20
K 841'20
K 843'20
K 845'20
K 847'20
K 849'20
K 851'20
K 853'20
K 855'20
K 857'20
K 859'20
K 861'20
K 863'20
K 865'20
K 867'20
K 869'20
K 871'20
K 873'20
K 875'20
K 877'20
K 879'20
K 881'20
K 883'20
K 885'20
K 887'20
K 889'20
K 891'20
K 893'20
K 895'20
K 897'20
K 899'20
K 901'20
K 903'20
K 905'20
K 907'20
K 909'20
K 911'20
K 913'20
K 915'20
K 917'20
K 919'20
K 921'20
K 923'20
K 925'20
K 927'20
K 929'20
K 931'20
K 933'20
K 935'20
K 937'20
K 939'20
K 941'20
K 943'20
K 945'20
K 947'20
K 949'20
K 951'20
K 953'20
K 955'20
K 957'20
K 959'20
K 961'20
K 963'20
K 965'20
K 967'20
K 969'20
K 971'20
K 973'20
K 975'20
K 977'20
K 979'20
K 981'20
K 983'20
K 985'20
K 987'20
K 989'20
K 991'20
K 993'20
K 995'20
K 997'20
K 999'20
K 1001'20
K 1003'20
K 1005'20
K 1007'20
K 1009'20
K 1011'20
K 1013'20
K 1015'20
K 1017'20
K 1019'20
K 1021'20
K 1023'20
K 1025'20
K 1027'20
K 1029'20
K 1031'20
K 1033'20
K 1035'20
K 1037'20
K 1039'20
K 1041'20
K 1043'20
K 1045'20
K 1047'20
K 1049'20
K 1051'20
K 1053'20
K 1055'20
K 1057'20
K 1059'20
K 1061'20
K 1063'20
K 1065'20
K 1067'20
K 1069'20
K 1071'20
K 1073'20
K 1075'20
K 1077'20
K 1079'20
K 1081'20
K 1083'20
K 1085'20
K 1087'20
K 1089'20
K 1091'20
K 1093'20
K 1095'20
K 1097'20
K 1099'20
K 1101'20
K 1103'20
K 1105'20
K 1107'20
K 1109'20
K 1111'20
K 1113'20
K 1115'20
K 1117'20
K 1119'20
K 1121'20
K 1123'20
K 1125'20
K 1127'20
K 1129'20
K 1131'20
K 1133'20
K 1135'20
K 1137'20
K 1139'20
K 1141'20
K 1143'20
K 1145'20
K 1147'20
K 1149'20
K 1151'20
K 1153'20
K 1155'20
K 1157'20
K 1159'20
K 1161'20
K 1163'20
K 1165'20
K 1167'20
K 1169'20
K 1171'20
K 1173'20
K 1175'20
K 1177'20
K 1179'20
K 1181'20
K 1183'20
K 1185'20
K 1187'20
K 1189'20
K 1191'20
K 1193'20
K 1195'20
K 1197'20
K 1199'20
K 1201'20
K 1203'20
K 1205'20
K 1207'20
K 1209'20
K 1211'20
K 1213'20
K 1215'20
K 1217'20
K 1219'20
K 1221'20
K 1223'20
K 1225'20
K 1227'20
K 1229'20
K 1231'20
K 1233'20
K 1235'20
K 1237'20
K 1239'20
K 1241'20
K 1243'20
K 1245'20
K 1247'20
K 1249'20
K 1251'20
K 1253'20
K 1255'20
K 1257'20
K 1259'20
K 1261'20
K 1263'20
K 1265'20
K 1267'20
K 1269'20
K 1271'20
K 1273'20
K 1275'20
K 1277'20
K 1279'20
K 1281'20
K 1283'20
K 1285'20
K 1287'20
K 1289'20
K 1291'20
K 1293'20
K 1295'20
K 1297'20
K 1299'20
K 1301'20
K 1303'20
K 1305'20
K 1307'20
K 1309'20
K 1311'20
K 1313'20
K 1315'20
K 1317'20
K 1319'20
K 1321'20
K 1323'20
K 1325'20
K 1327'20
K 1329'20
K 1331'20
K 1333'20
K 1335'20
K 1337'20
K 1339'20
K 1341'20
K 1343'20
K 1345'20
K 1347'20
K 1349'20
K 1351'20
K 1353'20
K 1355'20
K 1357'20
K 1359'20
K 1361'20
K 1363'20
K 1365'20
K 1367'20
K 1369'20
K 1371'20
K 1373'20
K 1375'20
K 1377'20
K 1379'20
K 1381'20
K 1383'20
K 1385'20
K 1387'20
K 1389'20
K 1391'20
K 1393'20
K 1395'20
K 1397'20
K 1399'20
K 1401'20
K 1403'20
K 1405'20
K 1407'20
K 1409'20
K 1411'20
K 1413'20
K 1415'20
K 1417'20
K 1419'20
K 1421'20
K 1423'20
K 1425'20
K 1427'20
K 1429'20
K 1431'20
K 1433'20
K 1435'20
K 1437'20
K 1439'20
K 1441'20
K 1443'20
K 1445'20
K 1447'20
K 1449'20
K 1451'20
K 1453'20
K 1455'20
K 1457'20
K 1459'20
K 1461'20
K 1463'20
K 1465'20
K 1467'20
K 1469'20
K 1471'20
K 1473'20
K 1475'20
K 1477'20
K 1479'20
K 1481'20
K 1483'20
K 1485'20
K 1487'20
K 1489

Kdor hoče varno, mirno in hitro

V AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 21

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki **velikani**:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi	25.000 ton
Amerika		24.000
President Lincoln		20.000
President Grant		20.000

Vožnja **Ljubljana-Hamburg** traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1¹/₂ dneva ter ima potnik pravico **porabe** brzovlakov po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo. 67 40-36

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob z vsemi pritlikami je v 1. nadstropju v novi hiši na Resljevi cesti št. 26 s 1. februarjem in **tudi preje za oddati**. Poizve se na Resljevi cesti št. 30 v pritličju 3170 3-2

Priporočam **pristno**

istrsko belo in črno
vino iz lastnega vinograda.

Steklenica, ki drži 1 liter,
stane 48 vinarjev, cene na
debelo se znižajo.

Za obilen obisk se priporoča 3127 2-2

Ivan Markežič, Gosposke ulice 7.

Od 1. decembra naprej

točim v restavraciji

„Pri lipi“

češko delniško budjeviško pivo

Marija Umberger

restavracija „PRI LIPU“.

3179 2-2

Dobava govejega in telečjega mesa

za zdrave in bolne prisiljence v Ljubljani se vsled ukaza deželnega odbora z dne 26. novembra 1908, št. 14088 **vnovič razpiše.**

Ponudbe je vložiti **do 12. decembra 1908** v pisarni vodstva deželne prisilne delavnice.

Ponudbeni pogoji so ravno tam na razgled.

Vodstvo deželne prisilne delavnice Kranjske

v Ljubljani, dne 28. novembra 1908.

3163 1-1

P. n. občinstvo!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da mi je podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje

za nakup in prodajo nepremičnin, posestev, hiš, zemljišč, gozdov, stavbišč itd. in oddajo stanovanj. S tem je spojena posredovalnica za starinske stvari (antikvitete), bodisi knjige, orodja, stenski okras, zlato, srebro, splošno hišno opremo, obleko, stroje, vozave itd. — Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje gori omenjenih stvari. — S tem se priporočam s spoštovanjem

ALBERT DERGANČ,

Marijin trg št. 2, nasproti Frančiškanov.

3373 3-2

MILIJONI

se porabijo vsako leto za kopeli in druga zdravljenja, v nadi, da se s tem zopet pridobi dolgo zaželeno zdravje; vendar je žalibog večina teh bolnikov navzlic temu da se potrpežljivo in natančno drži predpisov in se ne straši nikakih stroškov zelo razočarana. Svetujemo torej vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih mučijo nervoznost, nevtrastenja, revmatizem, bolezni v križu in glavi, želodčne in črevesne slabosti, onemoglost srca, ohromelosti in vseh vrst slabosti namesto brezuspešnih poizkusov seči po takem sredstvu, ki omogoča z uspehom zdraviti gorenje bolezni in to je **elektrociteta**. Mi smo radi pripravljeni podati vsakemu bolniku natančno pojasnilo o tej zdravniški metodi in zadošča, da se pošlje spodnji kupon na naš naslov, in mi mu dopošljemo takoj 64 strani obsegajočo ilustrirano

brezplačno knjigo

razprava o moderni elektroterapiji.
zastonj in franko.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj, 1. Schwangasse šte. 1, s/3. 1. n.

Kupon za brezplačno knjigo.

22. nov. 1908.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju 1.,
Schwangasse 1, s/3. 1. nadstr.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

3191 1-1

Pozor!

OGRAJA

(stena za pisalni prostor)

skoro nova se poceni **proda.**

Poizve se pri Pavlu Batjelu

mizar. mojstru, Radeckega cesta.

3202 2-1

Proda se

3164 3-1

enonadstropna hiša

z vodne močjo

pri Kranju, pošta Tupeliče.

Več se izve pri lastniku **Matiji Rozman-u.**

Hiša

enonadstropna, z ograjenim vrtom in več stanovanji se **proda**. Primerna tudi za obrtnike. Prosta lega ob Ljubljani, na Prulah št. 4. Ljubljana. Pojasnila se dobe pri lastnici hiše ravno tam.

3194 3-1

Služba organista

je razpisana v Dragi.

Nastop s 1. februarjem ali januarjem ali tudi prej. — Več se izve pri župnem uradu v Dragi, via Rakek 3201 3 1

Dobro izvežban

strojepisec in stenograf

se sprejme takoj v pisarni **dr. Ludovika Filipič-a odvetnika v Celju**. Plača po dogovoru. 3189 3-2

Primerna božična in novoletna darila

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste.

Točna postrežba.

: Najnižje cene. :

2545 **Lud. Černe** 13-10

juvelir, trgovec z urami ter za:

: priseženi sodnijski cenilec. :

Ljubljana, Wolfave ul. št. 3.

Trgovina s specerijskim blagom.

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča svojo novourejeno

glavno zalogo rudninske vode.

3188 5-1

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in debelo.

Velika pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Zaloga brinja in sliv za žganjekuho.

„Dom in svet.“

* »Dom in svet.« — Kdor je pred dvaindvajsetimi leti vzel v roke številko »Dom in svet«, je pač dvomil, ali se bo to skromno književno podjetje tudi moglo ohraniti. Pa »Dom in svet« je premagal vse dvome, od leta do leta je rasel in se razvijal, ter pridobival na moči in na ugledu. Vsak letnik je pomenil korak naprej in je dopolnjeval slovensko literaturo z več nego enim doneskom trajne vrednosti. Tako si je list pridobival vedno več čitateljev in je privabil v svoj krog najboljše slovenske pisatelje in umetnike. Tradicijam svojega nepozabnega ustanovitelja je ostal zvest »Dom in svet« tudi poslej, ko je prišel v druge roke. Nikogar ni odbijal, vsa-kogar je vabil na pravo pot in podpiral vsako dobro in narodu koristno književno stremenje. V kritiki objektivni, vsekdar resen in nepristranski, se je ravnal »Dom in svet« po načelu, da mora sam v dejanju izvrševati in kot dejstvo pokazati, kar zahteva od slovstvenega delovanja. Tako je »Dom in svet« sam na sebi književni spomenik v zgodovini slovenskega slovstva, ki bo trajno sled zapustil tudi za bodoče čase. Pa iz njega je izhajala vsekdar iniciativa tudi za drugo delovanje na polju književnosti in umetnosti. Cela šola književnikov se je zbrala okoli tega ognjišča in je obogatila naše slovstvo s lepimi spisi in knjižicami. Delo se je začelo deliti, vzrastli so novi listi in lističi, a »Dom in svet« je ostal v sredini, vesel vsakega nadebnega pojava na polju naše književnosti. Veliko se je snovalo in ustanavljalo v tej toli živahni dobi, kar izhaja »Dom in svet«. Pa mnogo tega, kar je bilo nezdravo v svojem početku ali je zašlo na kriva pota, je usahnilo — žal, da tudi marsikaj dobrega vmes. A »Dom in svet« tega procesa ni čutil; enakomerno je napredoval brez nevarnih kriz, nobeno nasprotovanje mu ni moglo škodovati in nobena izkušnja ga ni odvrnila od njegove poti. Tako pojde »Dom in svet« svojo pot tudi nadalje. »Katol. tisk. društvo« daje listu močno zaslombo, ki mu je poročstvo neomajnega obstanka. Naši književni in umetniški sodelavci so ostali »Dom in svet« zvesti in njih vrste se množe z mladimi naraščanjem, ki hrepeni, da sledi stopinjam njihovih korakov. Za bodoče leto ima »Dom in svet« pripravljenih več krajših in daljših spisov od znanih dosedanjih sodelavnikov; pesništvo in povest bosta dobro zastopani, Finžgar in Medved bosta kot doslej bogatila list s svojimi doneski; za ilustracijski del pa jamči najmodernejše urejena »Kat. tiskarna«, ki smatra »Dom in svet« kot svojo častno zadevo.

Cena listu ostane ista kot doslej: Za celo leto 10 K, za dijake 7 K, za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 13 lir, za Nemčijo 11 mark.

Želeč, da ostanejo »Dom in svet« zvesti vsi dosednji prijatelji, priporočamo našim somišljenikom, da ga z naročanjem in sodelovanjem podpirajo.

Zadnja (XII.) številka, ima sledečo vsebino:

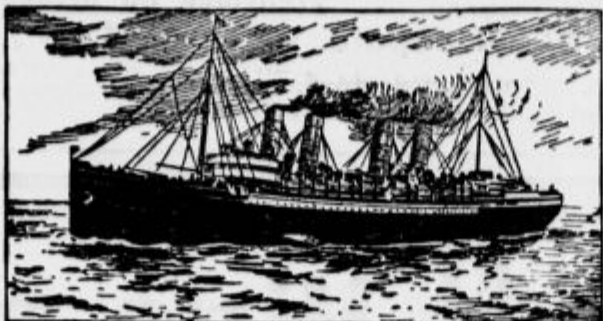
»Biseri« (povest) — Lea Fatur; »Oj skrbi« — zložil G. Koritnik; »Pesem Črnogorca« — zložil G. Koritnik; »Cesarju ob 60letnici« — zložil M. O.; »Mater Dolorosa« — zložil S. Sardenko; »Filozofija romana« — dr. L. Lenard; »Cesar Friderik na Malem gradu« — A. Medved; »Simon Jenko in njegovi pesniški zgledi« — prof. I. Grafenauer; »Cosas de Espana« — J. Lavtižar; »Ditiramb« — G. Koritnik; »Bilinc« — dr. L. Lenard; »Književnost«, »To in ono«, »Slike«.

Trgovska tvrdka Vekoslav Leitner, Varaždin Hrvatsko veletrgovina z železom

priporoča svoje bogato zalogo železa, lepa, zrebljev, osij, posode ključavničarskih potrebin, raznega orodja kakor tudi vseh v to stroko spadajočih predmetov. Solidna 3021 postrežba, cene zmerne. 3—3

Svoji k svojim!
Vsemu narodnemu občinstvu v Mariboru in okolici se priporoča v obilen obisk
Seb. Ulčar
narodni brivec
Horoska ulica, poleg Cirilove tiskarne.
Solidna postrežba, zmerne, za dijake znižane cene. 3—2

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerika“

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

„Amerika“

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52—1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

:: Ljubljana :: **I. Wanek,** :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta šte. 21 sv. Petra cesta šte. 21
krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinjših **kožuhovin**, raznovrstnih **kož**, **klobukov**, **čepic** lastnega izdelka vseh vrst. Velecenjenim damam priporoča vsakovrstne **kolirje**, **mufo** in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. — Tu se tudi **kupujejo** raznovrstne **kože od divjačine** po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18—10

Pozor! Slovenska modna trgovina
modni salon za moderne damske klobuke
A. VIVOD-MOZETIC, Ljubljana
Stari trg 21, filijalka v KRAJNJU na Glavnem trgu
se najvdanejše priporoča velecenjenim damam.
Klobuke sprejemam v popravilo. **Slovenici!**

Pristno ce : ustanovno
na pod : leto :
platu 1860. 1860.
I.P.A.P.M.
C. ПЕТЕРБУРГ.
Šent Peterburške
GALOŠE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.
2994 12—4
Vsak dan jih izdela
tovarna
60.000 parov!
Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**
Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje,
gumi in modno blago.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so značilni, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez **Kanado**, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej šte. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem lišlerju“. 320 46 47

Žaga Deghenghi
Ljubljana
„kupuje“
:: smrekove in ::
hrastove hlode
franko drž. kolodvor
Ljubljana.
Ponudbe naj se pošiljajo:
Parna žaga Deghenghi
2157 Ljubljana. 50

Domača tvrdka!
Luka Vilhar
Ljubljana, Kopitarjeve ul. 4
tik novega poslojja Katol. tiskarne
izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsako-
ure, kot: žepne, stenske ter ure budilke, vrstne
zlate, srebrne in nikelnaste ure, dalje
veržice, prstane ter različno zlatino in sre-
brnino. 2824 52—1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Zaloga pohištva
v ljubljanskem kollzeju na
Marija Terezije cesti šte. 11
Puc & Komp.
priporoča kompletno opravo za spalne
in jedilne sobe, železno pohištvo,
tapetniške izdelke in blago.
Zagrinjala in posteljne preproge
vsled opustitve po znižanih cenah.
Lastno mizarstvo in tapetniške dela nice.
:: Specijaliteta: Patent. spalni divan. ::
9931

trgovski pomočnik

z dobrim spričevalom se sprejme v trgovino
z mešanim blagom pri **Dav. Podlesnik**
v Radečah pri Zidanemmostu. 3156 2—2

Izvolite poslati po vzorce!
Barhenta
flanele - -
modnega blaga
platna, damasta, kanafasa itd., novih,
katere pošilja franko slavno znana izvoz. tvrdka
V. J. Havliček in brat, Podčrbrady
(kralj. Češko). 2114 15
1 zavoje 40 metrov raznih ostankov perilnega
blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K
franko po povzetju. ...

Z električnim obra-
tom urejena tvornica
G. Skrbič
143 Zagreb 43-7
Ilion šte. 40
priporoča
svoje slovite solidne in cene ža-
luzije, lesene, tkane in platnene
rolete, železne in lesene za-
tvornice za izlozbe in prodaj-
jalne ter prosi, naj se tej solidni
tvornici izvoli nakloniti največje za-
upanje. Ceniki in proračuni zastoj.

Prvi Kinematograf Pathé.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“ vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri. Slike se dobivajo samo iz pive svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne. Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani cen. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slovenska trgovina

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. — Verzanje cvetlic točno po naročilu. — Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Niz cekene!

Za vodo.

Slovenci, pozor! pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in 3077—4 trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. CENE BREZ KONKURENCE!

H. SUTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana . . . Mestni trg nasproti rotovža . . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavičjo, budilk i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zaštopnj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24—8

Vino za butelje

iz posušenega grozdja najfinejših vrst, kakor: muškati, maraskin, posip, brajda, ružica, kobilara izvanredno dobro, čisto naravno

— prodaja po 80 h (40 novčičev) liter —

Uprava biskupskih dobara: Kanaft, p. Punat, otok Krk, (Veglia)

2947 16—8

Petar Galzigna, upravitelj.

Posoda za naročeno vino naj se pošlje na spediterja G. Campacci, Rijeka, kateri jo bo naprej poslal po parobrodu.

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun šte. 828.405.

Kmeteska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59 197.246 20
upravnega premuženja . . . K 12 888.795 43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 12.434.933 24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije, na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga. URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

3113 3—3

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman

Ljubljana, Stritarjeve ulice šte. 4, se je otvorila s 1. decembrom 1908.

Priporočava svojo veliko zalogo z manufakturnim in suknenim blagom.

Posebno za Miklavža in Božič zelo ugoden nakup. Nizke cene! Solidna in točna postrežba!

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

2908 52 2

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt

Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjav: Lachnik, Ljubljana

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju,
Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljih
pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki iz-
virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
dado kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
je zlasti za gospode pekovske mojstre ne-
precenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trno-
vem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku,
Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru,
Spljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
Brzjav: Valjični mlin, Kranj.

2050 20 17
FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših
pušk in samokresov najnovejšega
zistema. Kakor tudi munio in vse druge
lovske priprave po najnižih cenah.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne prosto

VINO

1647 21

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa
Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-
Pirano, je napredaj v kletih poštenih slo-
venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
jamči: »Kmečka gospodarska za-
druša v Medoštih (Korte)« pošta
Pirano — železniš. postaja Por-
torose (Istra). Cena belemu (rume-
nemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po
28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko
refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K
hekto na drobno postavljeno na postaje.

Modna trgovina

A. ŠINKOVIC dedičev v Ljubljani

priporoča svojo bogato zalogo
modnega blaga za dame in
gospode, zlasti: najmoder-
nejše svilene, čipkaste in
volnene bluže, vsakovrstna
spodnja krila, predpasnike,
reformske hlače za dame
in deklice, moderce po naj-
novejšem kroju; velika za-
loga normalnega spodnjega
perila: srajc, jopice, nogavic,
kakor tudi rokavice: glacié, šved-
skih in volnenih.

Vsakovrstna kožuhovina je v ve-
liki izbiri. 3147 5-2

Vse potrebščine za krojače in šivilje.

Postrežba točna, cena zmerna.

Karol Kavšeka nasledn.

Schneider & Verovšek

— trgovina z železnilno na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

priporočata svojo bogato zalogo najnovejših trajno go-
rečih peči vsake vrste od priprostih do najfinjših,
predpečnike, posode za premog, mizne štedilnike in
železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko
posodo, okove za stave in pohištva, ter orodje
najboljše kakovosti. Znana največja zaloga poljedelskih
strojev samo prve vrste. Ceniki na zahtevo zastonj.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 29 mil. kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od
3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti
plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in
vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, sve-
doči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar
maloletnih otrok in varovancev. 2425 29

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti, in potem c. kr. poštne hranilnice.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar,
ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Najkoristnejši!

Najkoristnejši!

Miklavžev ali božični dar

pridnim otrokom je pač dobra knjiga. Kdor hoče
vzgojiti dobre otroke, naj jim, da pre-
birati koristne knjige. Povesti, ki napeljujejo
k dobremu zgledu, ki kažejo posledice slabega de-
janja in poveljujejo čednostno življenje, vplivajo na
mladino navadno bolj vpešno kakor beseda bodisi resno
opominjanje ali strogo grajanje. Upamo, da nam
torej Miklavž ne zameri, če ga opomnimo na ne-
katere za slovensko dečo posebno koristne knjige.
Za manjše otroke priporočamo v prvi vrsti posa-
mezne vezane letnike lista:

„Angelček“

Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj

urejuje Anton Kržič.
Poleg resnobno podučnih, kratkočasnih pove-
stic obsega „Angelček“ tudi mnogo gradiva za
kratkočasno zabavo in nedolžno šalo. Otroke raz-
veseljujejo tudi podobe, katerih je v listu v izobilju.
Vsak letnik tega krasnega lista obsega navadno
okoli 200 strani in ima velikost 12 1/2 x 19 1/2 cm.
Kljub lepi obliki in zelo mnogostranski vsebini velja
vsak letnik

trdo vezan samo 80 vinarjev.

S tem niso plačani niti tiskovni stroški, še manj pa
vezava itd. Vendar pa velja ta znižana cena do
novega leta. Dobijo se še vsi letniki od leta 1894,
pa do leta 1906.

Na „Angelčka“ naj bi Miklavž ja ne pozabil,
če podari vsakemu pridnemu otroku vsaj en letnik,
še bolje pa več letnikov, bo napravil s tem mladini
veliko veselje, a jej tudi mnogo koristil.

Za mladino, ki je že iz prve detinske dobe, pa
se posebno priporoča:

„VRTEC“

„Casopis s podobami za slovensko
mladino.“ Ta list skrbi, da ima vedno raznovrstno
vsebino mikavno, podučno in zabavno v prozi in
in poeziji, krasni ga mnogo podob. Vsebinska je zelo
mногоstranska, oblika še večja kakor pri „Angelčku“
in se dobi vsak letnik do novega leta tudi po
znižani ceni in sicer

vsak vezan letnik po K 3.—

Na razpolago so še letniki: 1889, 90, 91 in od
letnika 1893 do letnika 1907.

Priporočamo tudi krasne

Spillmanove povesti

in sicer

1. zv.: Ljubite svoje sovražnike! II. nat. Cena 40 v.
2. zv.: Maron, krščanski deček iz Libanona. Cena 40 v.
3. zv.: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. Cena 40 v.
4. zv.: Praški Judek. Povest. II. natis. Cena 40 v.
5. zv.: Ujetnik morskega roparja. Povest. Cena 40 v.
6. zv.: Arumagam sin indijsk. kneza. Povest. Cena 40 v.
7. zv.: Sultanovi sužnji. Cena 60 v.
8. zv.: Tri indijske povesti. Cena 60 v.
9. zv.: Krajličin nečak. Cena 60 v.
10. zv.: Zvesti sin. Cena 40 v.
11. zv.: Rdeča in bela vrtnica. Cena 40 v.
12. zv.: Korejska brata. Cena 60 v.
13. zv.: Boj in zmaga. Cena 60 v.
14. zv.: Prirega huronskega glavarja. Cena 60 v.
15. zv.: Anđelj sužnjev. Cena 40 v.
16. zv.: Zlatokopl. Cena 60 v.
17. zv.: Prvič med indijanci ali vožnja v Nikaraguo. Cena 60 v. 2988 10-19

Vsak zvezek velja trdo vezan 20 vin. več.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Lepe, sveže brezvejne bukove hlode

dolge 1-80 in 2-35 metr. kupuje
po najvišjih cenah franko kolo-
dvor kupca ali prodajalca **Fran**
Švigelj, tovarna stolov **Breg**,
p. **Borovnica**. 2888 5

Priporoča se slavnemu občinstvu pri nakupovanju **jesenskega in zimskega**
blaga za obleke in drugih potrebščin

slovenska trgovina
Stritarjeve ulice

PRI ČEŠNIKU

slovenska trgovina
Lingarjeve ulice

Cene najnižje.

Ljubljana

Cene najnižje.

Strogo poštena postrežba.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih. Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovoljena ali pa denar nazaj. Glavni cenik s 3000 slikami dobi na željo vsakdo zastoj in poštne prosto.

763 1/4 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 31/15 cm K 8.—.

Šola za samouk k vsaki harmoniki zastoj. Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hans Konrad,

azpošiljalnica glasbil v Brūxu 6220 št. 1010. (Češko.) 15—18

Najnižje cene. Največji izbor. Skrbno izdelovanje. Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna delnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

2970 52-4

Najnovejša slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

In plošče vseh sistemov in mark

Neprekoslji glede glasu in reprodukcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3.— višje. Izbrani rodbinski aparati od K 30.— višje. Pokaže se zastoj, ne da bi se s ilo k nakupu. Zamena vseh plošč najkvalitetnejša. Lastna popravilna ca. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

J. KORENCAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno ... in na debelo. ...

Velika zaloga pletenin

kakor: nogovice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2575

Edina slovenska tvrdka v Ljubljani

za napeljavo vodovoda, kopeli, stranišč, školjk in vseh v to stroko spadajočih del v mestu in na deželi

JAKOB BABNIK

Ljubljana, Poljanska cesta št. 3. Cene nizke. Postrežba točna.

3070 3-2

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših taconah in v velikih izberah

priporočila 119 52—23

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. delavnice.

SLIVOVKA

tropinoveo
kranjski brinjevec

875 104—40

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,

Ljubljana,

Spod. 4iška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52—6

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kako hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32—14

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Gosposke ulice 4.
(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52—4

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spricevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Puške!

Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2.—, samokresi od K 5.—. — Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko.

F. DUŠEK v Opočno št. 77
1631 Češko. 22

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4. 163 52—19

— Popravila točno in ceno. —

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKRIL

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ, VÖCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strešniki, kleparski krova dela iz različnega blaga. 1349 24—14

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec parfumov, Sodnijske ulice 2.

Kastelic Ivan, brivski mojster, Sv. Florijana u. 25

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Kosec Ivan, brivec, Dunajska cesta 7.

Matković D., brivec, Pred škofijo.

Podkrajsek M., frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 35.

Sikutrić Julij, brivski mojster, Marije Terezije cesta 11.

Strmoli S., brivec in lasničar, zaloga lasnih mrežic, Pod trančo 1.

Cerkv. orodje in elekt. svetila.

Kregar Ivan, izdelovatelj cerkvenega orodja in posode ter elektr. svetil, Elizabetna c. 3.

Tratnik Leopold, izdelovatelj cerkvenega orodja in elektr. svetil (zaloga) Sv. Petra cesta 27.

Čevljarji.

Kukman Fran, čevljarski mojster, Dunajska c. 14.

Ravnikar Anton, čevljarski mojster Sodnijske ulice 4.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Keber I., eksport kranjskih čevljarskih izdelkov, Stari trg 9.

Oblak Matej, trgovina s čevlji in čevljarski mojster Kongresni trg 6.

Podlesnik Ivan ml., trgovina s čevlji in klobuki, Stari trg 10.

„Pri zlatem črevlju“ (lastnik) **I. Keber** zaloga čevljev, domačega in tovarniškega izdelka, Stari trg 9.

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Bricelj Tomo, pleskarski mojster, Dunajska cesta 16.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Gostilne in restavracije.

Češnovar Angela, trgovka in gostilničarka, Kolodvorske ul. 33.

Česka budijeviška pivnica Sv. Petra cesta šte. 26.

Košak Peter in Josipina, restavracija poleg pošte, Prešernove ulice.

Mikuž gostilna, Kolodvorske ulice 3.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Pri zlati kapljici restavracija, Sv. Petra cesta 27.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Škulj Rudolf, „pri Amerikancu“, gostilna in prenočišče, Florijanske ulice 20.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Češarek A., trgovina otroških igrač in pletenin, Šelenburgove ul. 1.

Iglič Fran, trgovina s papirjem in galanterijo na debelo in drobno, Mestni trg 11. (Glej inserat.)

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I., trgovina galanterijskega blaga in otroških igrač, Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina s galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Toni I., trgovina s papirjem in galanterijo, Sv. Petra cesta 31.

Kleparji.

Gradišar Fran, kleparski mojster, Tržaška c. 2.

Remžgar Ivan, kleparski mojster, Florijanske ulice 15.

Klobučarji, krznarji.

Jesenko Blaž, trgovina s klobuki, Stari trg 11.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Soklič I., trgovina s klobuki, Pod Trančo 1.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Narodna knjigarna Jurčičev trg 3, zaloga papirja, šolskih in drugih knjig ter pisalnih potrebščin.

Schwentner L., knjigarna, knjige, muzikalije, umetnine, zaloga pisalnih in risarskih potrebščin, Prešernove ul. 3. (Mestna hranilnica.)

Knjigoveznice.

Bonač Ivan, kartonažna tovarna, knjigoveznica in zaloga papirja, Šelenburgove ulice. Gl. inserat.

Breskvar Fran, knjigoveznica Francovo nabrežje, (Filipov dvorec.)

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Krojači.

Ahčin Josip, krojaški mojster, Vegove ul. 12.

Slana Ivan, krojaški mojster, Sv. Petra nasip 67

Lekarne.

M. Ph. Čižmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Praprotnik Simon, stavbeno mizarstvo, in izdelovanje omar za led s stroji, Jenkove ulice.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice, šte. 8.

Vehar Ignacij, mizarski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakt. trgovina, Štritarjeve (Lingarjeve) ul. Glej inserat.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Keber I., manufakturna in modna trgovina, Stari trg 9.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s suknim blagom, Štritarjeve (Spitalske) ulice. (Glej inserat.)

Lozar J., manufakturna trgovina, Mestni trg 7.

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik **Iv. Miklavc**, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Fran. Ksav., manufakt. trgovina, Mestni trg

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo šte. 2.

Modno in mešano blago.

Kostevc I., modna trgovina, Sv. Petra cesta 4.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Mersol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskalija, Mestni trg 18. Glej inserat.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Snoj Franja, trgovina z mešanim blagom. Prešernove ulice šte. 28.

Šarc Anton, izdelovanje in prodaja perila. Sv. Petra cesta šte. 8. Glej inserat.

Widmayer Katinka, trgovina z mešanim blagom „pri solncu“, Pogačarjev trg 3.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Stavbeniki.

Hlebš Jernej, zidarski mojster, Hradeckega predmestje 28.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Lončar Josip, trgovina z moko in mešanim blagom, Sv. Florijana ulice 7.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Pavčič Božidar, trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom, Zaloška cesta 5.

Perdan Ivan, trgovina s specerijskim blagom, Ljubljana, Cesarja Jožefa trg.

Remic L., trgovina s specerijskim blagom, Škofje ulice 15.

Sark Fr., trgovina s spec. blagom, dež. pridelki in moko, Kolizej.

Sušnik A., trgovina specerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželni pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Šarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Šarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Černe Ivan, tapetniški mojster in zastopnik I. kranjske miz. zadruga, Dunaj, c. 28.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Urarji in zlatarji.

Černe Ljudevit, zlatar in trgovec z urami, Wolf-fove ul. 3. Glej inserat.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino, Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatnino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta šte. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Marchotti Ivan, trgovina z usnjem na drobno in debelo, Sv. Petra cesta 30.

Vezenine itd.

Drenik M., zaloga ženskih ročnih del in potrebščin, Kongresni trg 7. (Glej inserat.)

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Vinske trgovine.

Pipan M., prodaja goriskega vina na debelo. Zalokarjeve ul. 9.

Štark Franja roj. Pin, vinska klet, Predilne ul. 10.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnar-ija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stuica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Adamič Ivan N., I. kranj. vrvarna in trgovina konopnine, Sv. Petra cesta 33.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Bata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice.

Breznik Alfonz, trgovina in izposojevalnica glasovirjev, Gradišče 11. Glej inserat.

Cvetreznik Josip, sobni slikar, Karlovska c. 2

Česka deln. pivovarna Budjevice, glavna zaloga za južne de-zele, Sv. Petra nasip 27.

Fabijan Fani, mlekarna, Francovo nabrežje 7, zraven ribjega trga.

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Golob Fran & Jos. Polak, jugoslovanska izdelovalnica drož, Sv. Petra c. 9.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovalca oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Janc I., trgovina s praško šunko. (Wolf-fove ul.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Kolmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Kregar Ivan, zastopnik tovarne za kineško in alpaka srebro Bachmann, Elizab. c. 3.

Lavrenčič & Domicelj, žitna trgovina, Du-najska cesta 32.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Perdan Ivan, glavno zastopstvo zavarovalnice Rijnione Adriatica di Sicurtà, Trst.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagre-bučke tvornice likera, preje Franjo Po-korny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabi-lijami in deželni pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32—34.

Smole F. plakater in reklamno podjetje, Še-lenburgove ul. 6.

Škrl Josip, spedijsko podjetje, Gradišče. 1.

Šupevc Fr., svečarna, Prešernove ulice 7.

Tehnična pisarna K. Holinsky, ar-hitekt in stavbe-nik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solničnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg šte. 4. Glej inserat.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Železnik Franc, trgovski zastopnik, Sodnijske ulice 6.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
na najboljše potovali, naj se obrnejo
na
Simona Hmeletka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Znakovna Pošta 4290 se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi
zastopniki.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in
odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v.;
K 1'40 in K 2'— se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega do-
mačnega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice
v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se
je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložljive.

3357 42-1

Vrtilo (Glockengepelj) slamorenica in mlatilnica

katero spretno goni samo en konj, so na
prodaj za zmerno ceno. Kje pove uprav-
ništvo tega lista. 3-3

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, od
600 do 1000 litrov **prodaja po nizki ceni**
FRAN CASCIO

1233 Selenburgove ulice št. 6. 3

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52-3
F. HITI pred Škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

3126 4-4

Gospodinja,

izobražena, katera ima veselje do vzgoje
otrok, dobra in varčna kuharica, dobi stalno
službo. Starost 40-50 let. Ponudbe z natančnimi
podatki kod „Vestna gospo-
dinja“ na upravništvo „Slovenca“.

Krasne

BLUZE

največja izbira v evropski in v drugem modernem
» » » » » blaga tudi po meri. » » » » »

Vedno vrsta

KRILA, PERILO in OTROČJE

OBLEKCE

po najnižjih cenah.

M. KRISTOFIČ poroč. RUČAR

Ljubljana, Stari trg šte. 28.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Najvišje sadeže je možno doseči

Ceres-ova

jedilna mast je **nedosežna**
glede dobrega okusa, nepokvarjenosti, nizke cene

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte
pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček
„cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo
kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in
podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah,
papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstv. znamka. Varstv. znamka. Varstv. znamka.

al. Kuw. X 4457, 2:7. II. W. W.

Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

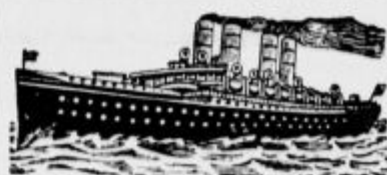
dina zaloga izvrčnih

Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26-4

V Ameriko
in Kanado

najzloženja,
najcenejša in
najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

544 42 **Bližnji odhodi:**
Iz Trsta, dnemažnega pristanišča: Pannonia,
5. jan., 23. febr. 1909., Carpathia, 4. marca 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parni
26. dec. 1908, 6. febr., 27. febr., 20. marca, 17. april.
8. maja, 29. maja 1909. Mauretania 2. jan., 23. jan.,
13. febr., 6. marca, 4. aprila, 24. apr., 15. maja 1909.
Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odiasak**, Ljub-
ljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Važno za trgovce itd.

Najlepši in najcenejši

novoletni reklamni koledarji

z okusnim tiskom firme
se dobe pri
Ivanu Bonaču
v Ljubljani.

Vzorce dopošljem na željo
:: brezplačno na ogled ::
Oddajo se po skrajni ceni
3107 tudi sami bloki! 5-5

Bogovolite popustiti.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2'80, be-
lega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga
puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg na-
dalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napol-
njene iz zelo
gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rume-
nega nanking-blaga, 1 pernice velikost 170x116 cm z 2 bla-
zina, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim
perjem K 10, s polpuhom K 20, s puhom K 24, posamezne
pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3'50, K 4. Proti po-
vzetu razpoložljive poštne prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženi št. 222.
Češki les. 2599-54
Za nenakupajo denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

Novosti!

Znamenito!

Zakonito zajamčeno. Registriran vzorec.

briljantno angel zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Ne-
zdravljiv vrh bož. drevesca. Garantira se za funkcijoni-
ranje. Najlepši in najnovejši okras bož. drevesca, ki ga
naj ne pogreša nobena kršč. družina.

Gorki zrak treh
prizganih sveč
vrti gonilno kolo,
nanje pritrjeni iz-
bojšanji jekleni
betički pa udar-
jajo na troje zvon-
cev in blagovon-
čno, srebrnočisto
zvonjenje zadoni,
mlado in staro
prestavljajoč v
božično blaženost
Kos stane s kar-
tonom in navodi-
lom vred protl
naprej vposlanim
K 1-50

3 kosi	K 4-—
4	5-20
6 kosov	7-50
9	10-80
12	13-50
24	26-50

Po poštnem po-
vzetju 2. vin. več.

Št. 2. Ravnotisto
angelsko zvonilo
za božično dre-
vesce, izvršeno
veelelegantno in
posebno fino po-
nikljano, s sukanimi stebriči za zvonce in tremi prekrasno
zrečnimi sreb. lametastimi rožami, ki potem, ko so pri-
žgane sveče, prekrasno odsejajo, kos s kart. in navod.
vred naprej poslano **JLS K 2-—**

3 kosi	K 8-50	9 kosov	K 15-50
4	7-25	12	20-25
6 kosov	10-50	24	39-50

Po poštnem povzetju 20 vin. več.

Pri naročilu več kosov gorenjih zvonil dobi vsak naroč-
nik 10 kosov izbranih umetno izgotovljenih razglednic,
med temi božične in novoletne, ki jih prodajajo povsod
po 10-12 vin.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, zato nikar riziko.
Naročila naj se pravočasno naslovijo na:
C. in kr. dvor. založ. **HANNS KONRAD**, Brück 1878, Češko.
Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog, katerega do-
pošljem zastoj in poštne prosto.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirja kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.
Cena steklenic K 250, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzlgkeit“, Dunaj, VII. h, Kaiserstr. 73-75.**
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu in Volšperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Herbabny-jev okrepljeni Sarsaparilla-sirup.

Je že 34 let uveden in najbolj preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.
Cena steklenic K 2.—, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2848 16—1

Zahtevajte brezplačno doposiljatev mojega kataloga cenik z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vrne nazaj za popolni znesek.
Slika 1/2, nav. velikosti.

- St. 365 srebrna dam-ska remont. gl. 8-88
- St. 322 srebrna moška remont. 8-88
- St. 337 srebrna s sidro 16 kamnov dvojni plašč 8-88
- St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 16 kamnov, posebno močna 7-8-88

Anton Kiffmann,

največja tovarniška zaloga ur, statoline in srebrnina. Iznos v vsa dežela. Maribor L.5., Štajersko.

Narodna trgovina!

Pri nizki ceni, žargi!

Ljubljana, sv. Petra cesta šte. 2.

Velika izbira raznega zimskega blaga, velika zaloga raznega perila za gospode in dame, dalje stiskalnikov (modercev), bluz, kravat, 3062 srajc, ovratnikov, obuval itd. 3-3
Zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

Dobro izurjenega, spretnega strugarskega pomočnika

sprejme takoj v stalno službo **Fran Švigelj**, tov. stolov **Breg**, p. **Borovnica**. Plača po dogovoru. 2887 5

Praktična novost!

Scepilnim strojem „Helleria“ zamorete drva hitro, brez nevarnosti in ropota cepiti v poljubno majhne kose. Dobi se v vseh boljših trgovinah za hišno in kuhinjsko orodje za ceno K 12.—.

Kjer se ne dobi, naročite naravnost pri izdelovalcu.
Ludovic Heller, inženier
Dunaj X., Laxenburgerstrasse 33.

2846 13-6

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec
urar in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 26.

Lepo posestvo

v večjem mestu Spodnje Štajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji **proda**. Kje, se izve v upravnishtvu tega lista. 3047 6-6

Od 25. novembra do 25. decembra
prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1-50 II. vrste kg. 1-30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1-40 II. vrste kg. 1-20. 3098 (11)

Elija Predovič.

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke. 52-3

Vsa dela se solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thru!“.

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2309 10

Okoli 100.000 kom. v rabi, 5 letno jamstvo, 8 dni na poiskus.

HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) št. 1142 Češko.

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastop. in franko. 2721 10-1

Slovenci Slovencem

Zelo važno za trgovce in obrtnike

Ker imam še precejšnjo zalogo reklamnih koledarjev za l. 1909

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte** vzorce katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence

tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad po 15 vin.

Vsem Slovencem se priporoča

3078 (20-6)

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

3155 Za Božič: 2-2

Čvetero Božičnih, op. 18, 4. natis 80 h.
Petero Božičnih, op. 44., 1 K 20 h.
Božična slavonspeva, op. 53., 1 K.
Božične predigre za orgle, op. 40, 1 K.
V Katol. Bukvarni, pri Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu.

Najnovejši stekleni nakit za božič. drevesce

12 kos, sort. pisanih in srebr. steklen. krogljic in sadežev skrbno zaviti v kartonu, po velikosti in izvršitvi K — 40, — 50, — 60, — 70, — 80, — 100, — 120, — 150, — 200, — 250, — 300, — 350, — 400, — 450, — 500, — 550, — 600, — 650, — 700, — 750, — 800, — 850, — 900, — 950, — 1000, — 1100, — 1200, — 1300, — 1400, — 1500, — 1600, — 1700, — 1800, — 1900, — 2000, — 2100, — 2200, — 2300, — 2400, — 2500, — 2600, — 2700, — 2800, — 2900, — 3000, — 3100, — 3200, — 3300, — 3400, — 3500, — 3600, — 3700, — 3800, — 3900, — 4000, — 4100, — 4200, — 4300, — 4400, — 4500, — 4600, — 4700, — 4800, — 4900, — 5000, — 5100, — 5200, — 5300, — 5400, — 5500, — 5600, — 5700, — 5800, — 5900, — 6000, — 6100, — 6200, — 6300, — 6400, — 6500, — 6600, — 6700, — 6800, — 6900, — 7000, — 7100, — 7200, — 7300, — 7400, — 7500, — 7600, — 7700, — 7800, — 7900, — 8000, — 8100, — 8200, — 8300, — 8400, — 8500, — 8600, — 8700, — 8800, — 8900, — 9000, — 9100, — 9200, — 9300, — 9400, — 9500, — 9600, — 9700, — 9800, — 9900, — 10000, — 10100, — 10200, — 10300, — 10400, — 10500, — 10600, — 10700, — 10800, — 10900, — 11000, — 11100, — 11200, — 11300, — 11400, — 11500, — 11600, — 11700, — 11800, — 11900, — 12000, — 12100, — 12200, — 12300, — 12400, — 12500, — 12600, — 12700, — 12800, — 12900, — 13000, — 13100, — 13200, — 13300, — 13400, — 13500, — 13600, — 13700, — 13800, — 13900, — 14000, — 14100, — 14200, — 14300, — 14400, — 14500, — 14600, — 14700, — 14800, — 14900, — 15000, — 15100, — 15200, — 15300, — 15400, — 15500, — 15600, — 15700, — 15800, — 15900, — 16000, — 16100, — 16200, — 16300, — 16400, — 16500, — 16600, — 16700, — 16800, — 16900, — 17000, — 17100, — 17200, — 17300, — 17400, — 17500, — 17600, — 17700, — 17800, — 17900, — 18000, — 18100, — 18200, — 18300, — 18400, — 18500, — 18600, — 18700, — 18800, — 18900, — 19000, — 19100, — 19200, — 19300, — 19400, — 19500, — 19600, — 19700, — 19800, — 19900, — 20000, — 20100, — 20200, — 20300, — 20400, — 20500, — 20600, — 20700, — 20800, — 20900, — 21000, — 21100, — 21200, — 21300, — 21400, — 21500, — 21600, — 21700, — 21800, — 21900, — 22000, — 22100, — 22200, — 22300, — 22400, — 22500, — 22600, — 22700, — 22800, — 22900, — 23000, — 23100, — 23200, — 23300, — 23400, — 23500, — 23600, — 23700, — 23800, — 23900, — 24000, — 24100, — 24200, — 24300, — 24400, — 24500, — 24600, — 24700, — 24800, — 24900, — 25000, — 25100, — 25200, — 25300, — 25400, — 25500, — 25600, — 25700, — 25800, — 25900, — 26000, — 26100, — 26200, — 26300, — 26400, — 26500, — 26600, — 26700, — 26800, — 26900, — 27000, — 27100, — 27200, — 27300, — 27400, — 27500, — 27600, — 27700, — 27800, — 27900, — 28000, — 28100, — 28200, — 28300, — 28400, — 28500, — 28600, — 28700, — 28800, — 28900, — 29000, — 29100, — 29200, — 29300, — 29400, — 29500, — 29600, — 29700, — 29800, — 29900, — 30000, — 30100, — 30200, — 30300, — 30400, — 30500, — 30600, — 30700, — 30800, — 30900, — 31000, — 31100, — 31200, — 31300, — 31400, — 31500, — 31600, — 31700, — 31800, — 31900, — 32000, — 32100, — 32200, — 32300, — 32400, — 32500, — 32600, — 32700, — 32800, — 32900, — 33000, — 33100, — 33200, — 33300, — 33400, — 33500, — 33600, — 33700, — 33800, — 33900, — 34000, — 34100, — 34200, — 34300, — 34400, — 34500, — 34600, — 34700, — 34800, — 34900, — 35000, — 35100, — 35200, — 35300, — 35400, — 35500, — 35600, — 35700, — 35800, — 35900, — 36000, — 36100, — 36200, — 36300, — 36400, — 36500, — 36600, — 36700, — 36800, — 36900, — 37000, — 37100, — 37200, — 37300, — 37400, — 37500, — 37600, — 37700, — 37800, — 37900, — 38000, — 38100, — 38200, — 38300, — 38400, — 38500, — 38600, — 38700, — 38800, — 38900, — 39000, — 39100, — 39200, — 39300, — 39400, — 39500, — 39600, — 39700, — 39800, — 39900, — 40000, — 40100, — 40200, — 40300, — 40400, — 40500, — 40600, — 40700, — 40800, — 40900, — 41000, — 41100, — 41200, — 41300, — 41400, — 41500, — 41600, — 41700, — 41800, — 41900, — 42000, — 42100, — 42200, — 42300, — 42400, — 42500, — 42600, — 42700, — 42800, — 42900, — 43000, — 43100, — 43200, — 43300, — 43400, — 43500, — 43600, — 43700, — 43800, — 43900, — 44000, — 44100, — 44200, — 44300, — 44400, — 44500, — 44600, — 44700, — 44800, — 44900, — 45000, — 45100, — 45200, — 45300, — 45400, — 45500, — 45600, — 45700, — 45800, — 45900, — 46000, — 46100, — 46200, — 46300, — 46400, — 46500, — 46600, — 46700, — 46800, — 46900, — 47000, — 47100, — 47200, — 47300, — 47400, — 47500, — 47600, — 47700, — 47800, — 47900, — 48000, — 48100, — 48200, — 48300, — 48400, — 48500, — 48600, — 48700, — 48800, — 48900, — 49000, — 49100, — 49200, — 49300, — 49400, — 49500, — 49600, — 49700, — 49800, — 49900, — 50000, — 50100, — 50200, — 50300, — 50400, — 50500, — 50600, — 50700, — 50800, — 50900, — 51000, — 51100, — 51200, — 51300, — 51400, — 51500, — 51600, — 51700, — 51800, — 51900, — 52000, — 52100, — 52200, — 52300, — 52400, — 52500, — 52600, — 52700, — 52800, — 52900, — 53000, — 53100, — 53200, — 53300, — 53400, — 53500, — 53600, — 53700, — 53800, — 53900, — 54000, — 54100, — 54200, — 54300, — 54400, — 54500, — 54600, — 54700, — 54800, — 54900, — 55000, — 55100, — 55200, — 55300, — 55400, — 55500, — 55600, — 55700, — 55800, — 55900, — 56000, — 56100, — 56200, — 56300, — 56400, — 56500, — 56600, — 56700, — 56800, — 56900, — 57000, — 57100, — 57200, — 57300, — 57400, — 57500, — 57600, — 57700, — 57800, — 57900, — 58000, — 58100, — 58200, — 58300, — 58400, — 58500, — 58600, — 58700, — 58800, — 58900, — 59000, — 59100, — 59200, — 59300, — 59400, — 59500, — 59600, — 59700, — 59800, — 59900, — 60000, — 60100, — 60200, — 60300, — 60400, — 60500, — 60600, — 60700, — 60800, — 60900, — 61000, — 61100, — 61200, — 61300, — 61400, — 61500, — 61600, — 61700, — 61800, — 61900, — 62000, — 62100, — 62200, — 62300, — 62400, — 62500, — 62600, — 62700, — 62800, — 62900, — 63000, — 63100, — 63200, — 63300, — 63400, — 63500, — 63600, — 63700, — 63800, — 63900, — 64000, — 64100, — 64200, — 64300, — 64400, — 64500, — 64600, — 64700, — 64800, — 64900, — 65000, — 65100, — 65200, — 65300, — 65400, — 65500, — 65600, — 65700, — 65800, — 65900, — 66000, — 66100, — 66200, — 66300, — 66400, — 66500, — 66600, — 66700, — 66800, — 66900, — 67000, — 67100, — 67200, — 67300, — 67400, — 67500, — 67600, — 67700, — 67800, — 67900, — 68000, — 68100, — 68200, — 68300, — 68400, — 68500, — 68600, — 68700, — 68800, — 68900, — 69000, — 69100, — 69200, — 69300, — 69400, — 69500, — 69600, — 69700, — 69800, — 69900, — 70000, — 70100, — 70200, — 70300, — 70400, — 70500, — 70600, — 70700, — 70800, — 70900, — 71000, — 71100, — 71200, — 71300, — 71400, — 71500, — 71600, — 71700, — 71800, — 71900, — 72000, — 72100, — 72200, — 72300, — 72400, — 72500, — 72600, — 72700, — 72800, — 72900, — 73000, — 73100, — 73200, — 73300, — 73400, — 73500, — 73600, — 73700, — 73800, — 73900, — 74000, — 74100, — 74200, — 74300, — 74400, — 74500, — 74600, — 74700, — 74800, — 74900, — 75000, — 75100, — 75200, — 75300, — 75400, — 75500, — 75600, — 75700, — 75800, — 75900, — 76000, — 76100, — 76200, — 76300, — 76400, — 76500, — 76600, — 76700, — 76800, — 76900, — 77000, — 77100, — 77200, — 77300, — 77400, — 77500, — 77600, — 77700, — 77800, — 77900, — 78000, — 78100, — 78200, — 78300, — 78400, — 78500, — 78600, — 78700, — 78800, — 78900, — 79000, — 79100, — 79200, — 79300, — 79400, — 79500, — 79600, — 79700, — 79800, — 79900, — 80000, — 80100, — 80200, — 80300, — 80400, — 80500, — 80600, — 80700, — 80800, — 80900, — 81000, — 81100, — 81200, — 81300, — 81400, — 81500, — 81600, — 81700, — 81800, — 81900, — 82000, — 82100, — 82200, — 82300, — 82400, — 82500, — 82600, — 82700, — 82800, — 82900, — 83000, — 83100, — 83200, — 83300, — 83400, — 83500, — 83600, — 83700, — 83800, — 83900, — 84000, — 84100, — 84200, — 84300, — 84400, — 84500, — 84600, — 84700, — 84800, — 84900, — 85000, — 85100, — 85200, — 85300, — 85400, — 85500, — 85600, — 85700, — 85800, — 85900, — 86000, — 86100, — 86200, — 86300, — 86400, — 86500, — 86600, — 86700, — 86800, — 86900, — 87000, — 87100, — 87200, — 87300, — 87400, — 87500, — 87600, — 87700, — 87800, — 87900, — 88000, — 88100, — 88200, — 88300, — 88400, — 88500, — 88600, — 88700, — 88800, — 88900, — 89000, — 89100, — 89200, — 89300, — 89400, — 89500, — 89600, — 89700, — 89800, — 89900, — 90000, — 90100, — 90200, — 90300, — 90400, — 90500, — 90600, — 90700, — 90800, — 90900, — 91000, — 91100, — 91200, — 91300, — 91400, — 91500, — 91600, — 91700, — 91800, — 91900, — 92000, — 92100, — 92200, — 92300, — 92400, — 92500, — 92600, — 92700, — 92800, — 92900, — 93000, — 93100, — 93200, — 93300, — 93400, — 93500, — 93600, — 93700, — 93800, — 93900, — 94000, — 94100, — 94200, — 94300, — 94400, — 94500, — 94600, — 94700, — 94800, — 94900, — 95000, — 95100, — 95200, — 95300, — 95400, — 95500, — 95600, — 95700, — 95800, — 95900, — 96000, — 96100, — 96200, — 96300, — 96400, — 96500, — 96600, — 96700, — 96800, — 96900, — 97000, — 97100, — 97200, — 97300, — 97400, — 97500, — 97600, — 97700, — 97800, — 97900, — 98000, — 98100, — 98200, — 98300, — 98400, — 98500, — 98600, — 98700, — 98800, — 98900, — 99000, — 99100, — 99200, — 99300, — 99400, — 99500, — 99600, — 99700, —

Podružnice:
Praga z menjalicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno,
Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín,
Pízen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. L5-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: nakup in prodaja ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
:: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: Zamenjava in eskomptiranje ::

izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna

FR. KHAM

Ljubljana, nasproti hotela „Union“.

Priporočila razen vsega drugega blaga
tudi fini narezek vseh vrst klobas,
razne ribe, sveže, okajene, osoljene,
marinirane, vse vrste južnega sadja,
ter vina v buteljkah in šampanjca.

3167 5-16

A. Hermann veležganjarna za

SLIVOVKO

in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko

priporočila **svoje špecijalitete** v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in
drožniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim
nadzorstvom žgejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na **žganjarno v Varaž-**
dinu ali pa na

glavnega zastopnika za Kranjsko

2391 6

Josipa Zidarja v Ljubljani.

Kavarna in restavracija

ŠVICARIJA

se sl. občinstvu najtopleje priporočila.

2838 5

Zajtrkovalna soba

Tvrška

:: Vinarna ::

T. MENCINGER

Sv. Petra cesta 37

Ljubljana

Resljeva cesta 3

priporočila razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo
vsakovrstnih vedno svežih delikates, kakor:

šampanjca, konjaka, likerjev, naj-
finejšega Jamaika-ruma, čaja, dalje
vsakovrstnih najfinejših vin v ste-
klenicah kakor tudi **mesa in konzerv** vseh
vrst in znamk. — **Najfinejše aixer olje.**

Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.

Vsaka dan sveže dunajske klobasice.

2580 10-9

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz **Bremena**

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznice dobite v **Ljubljani edino-le** pri 2-86 49

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanajst let v službi kot **šolska babica** pod vodstvom
gospoda prof. pl. **dr. Valente,** naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti števil. 9

in se priporočila vlec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporočila cenjenim odjemalcem.

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: povečevanje,
reproduciranje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini

Podružnica v Brnu

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in buhalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na
4 1/2 % la 1/4 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ,

I., Wipplingerstr. 22.

(Ustredni banka českých spořitelén)

Del. kap. 7.000.000.—
Telegram: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in
vadij raznih vrst.
Ekon. menije same
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško príporočá svoje izborné pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

PREPRIČAJTE SE

da dobíte najcenejše in najboljše
blago samo pri trdkí

2913 1

František Mejd
Strojna tkalnica in
odposilnica
Ustje n. Orl. (Češko.)
Hutvald 10.

barhenti,
damaski,
gradli, kana-
asi, kretoni, cefiri
itd, vse po najnižjih
cenah lastne tovarne,
in zahtevajte povsod

NOVO PLATNO

z narodnim kolkom.
Kos 23 m za K 16 franko.

Ne zamudite naročila!

Ponudim, dokler je kaj zaloge, velike brezhibne ostanke 6—16 m dolge: kanafasa, oksforda, barhentov itd., 40 m le K 16.75; 40 m prístnobarvnega kanafasa za površnike za K 18.— franko, torej nikakih nadaljnjih stroškov. — Blago je dobro in bo vsak zadovoljen.

Ig. Brož, edina kršč. tkalnica v Náchod-u, Češko.

Fr. Čuden

urar in trgovec

v Ljubljani

Prešernove ulice.

Lepa božična
in novoletna darila!

Najraznovrstnejša in naj-
cenejša izbora: briljantni
uhani in prstani, zlate, sre-
brne in nikelnaste ure in
verižice. Prave švicarske
ure »Union« ki so prav fine
in natančne, a skoro nič
dražje od drugih vrst. Vsa-
kovrstne lepe stenske ure,
namizna oprava iz pravega
in kina srebra.

Šivalni stroji lahkoteko-
či, kolesa najboljših vrst
in vse kolesarske po-
trebščine.

Ceniki s koledarjem na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

3151 9-3

Delničar

tovarn pravih švicarskih

ur „UNION“ v Bielü, Švica.

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana,
Starl trg 26

príporočá svoje dobro urejeno za-
logo raznih očal, ščipalcev,
daljnogledov, toplomerjev,
zrakomerjev itd. Očala in
ščipalci se napravijo natančno po
zdravniškem receptu. Popravila
točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicar-
skih žepnih in stenskih ur,
zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1.00 do 10.—
Srebrne ure . . . 3.00 . . . 40.—
Zlate . . . 12.— . . . 350.—

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga
pošljem brezplačno.

Kje se dobe najboljše poljedelski
stroji, kakor mlatilnice, gepeljni,
slamoreznice, čistilnice, preše
za sadje i. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
št. 1., Valvazerjev trg št. 6.
In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz
najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni,
ker se istih proda na tisoče in tisoče ko-
madov in se ravno radi tega, ker se jih le-
deluje v velikih množinah, dobivajo po
nižjih cenah. Moji stroji so povsod
jako priljubljeni. — Obračajte se na
mojo trdko pri nakupu stavbenih po-
trebščin, portland-cementa, travers, že-
lezniških in in druge različne železnice
in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
čez 54 milijon. kron.

Lastna glavniča K 354.645.15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
čez 15 milijon. kron.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan
ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 kron čistih 4 krone 50 vin., na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nala-
ganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov
na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti
poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

2633 24

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik in imejtelj komturega križca
Franc Jožefovega reda z zvezdo.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Beleo, posestnik, podjetnik, imejtelj zlatega zasluženega križca in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in
deželni poslanec itd. — **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar**, stolni
dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Fran Lesković**, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojil-
nice. — **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. — **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Modna trgovina PAVEL MAGDIĆ, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in temčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezene.
Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Posamenterija, porte, žnore; resice, krepice žnore za tapetnike.
Krepi in flori za zalivanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.
Šerpe iz svile čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojence, posteljne podloge iz kavčuka.
Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.
Pajčolani za neveste, mirtovi venci.
Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.
Modrci in potrebščine za modrce.
Glave-rokavice in rokavice za uniformirance pletene, letne in zimске rokavice.
Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.
Krtace za obleko, glavo in zobe.
3057 10-6

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.
Pravo jagrovo normalno perilo, tricotsrajce, jopice in hlače.
Mrežaste in potne jopice, srajce, čipke in šport-pasovi.
Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice.
Ogrevalci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, robci.
Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Največja svetlolikalnica in pralnica na Kranjskem

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 8

Je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in zračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zlika.

Cene so znižane in nižje kot drugod.

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v štiri dni oprano in zlikano.

Za številni obisk se priporoča veselo spoštovanjem

2239 25

A. ŠARC.

Morebitne reklamacije naj se naznanijo naravnost meni.

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška posrežba.

Ure! Milko Krapeš Gramofoni!

urar, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebrnih, tulin, žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo.

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštine prosto.

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, 12—, 15— in 18—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, 16—, K 18—, 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, 3-50 in 4—; 50 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz žime za eno posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se poštine prosto po povzetju od K 10— naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povratni poštini stroškov.

BENEDIKT SACHEL, Lobes 910 pri Piznu, Češko.

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na Predovičevem selu poleg Ljubljane. — Več se izve pri E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21—60. Brzjavlj.: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnejše. Otvarja carinske kredite, zaoarini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljke na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure po 4 3/4 0 to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Hranilni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonič A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonič J. Sušnik l. r., podpredsednik.